

SEJA MEDOBČINSKEGA SVETA ZK
NOVO MESTO

ZK se zavzema za javno razpravo o kmetijstvu

Pred konferenco ZKS o kmetijstvu pritegniti v razpravo čimširši krog prebivalcev

Na seji medobčinskega sveta ZK Novo mesto so prejšnji teden govorili o programu regionalnega razvoja zdravstva, o kmetijstvu in o nalogah ZK pri ustanavljanju kulturnih skupnosti.

Gledje osnunika za regionalni razvoj zdravstva, ki ga je izdelal DOMINVEST Novo mesto, so menili, da je v njem prikazano samo obstoječe stanje v potrošnji, zdaj pa je treba storiti korak naprej in graditi ta program s stališča zavarovancev. Zavarovancem je treba pokazati, kaj jim lahko nudimo in kaj lahko pričakuje od zdravstva ob sedanji stopnji prispevka ter kako bo vplivala na oboje soli-

darnost v ožji ali v širši skupnosti. Pri tem bo brez dvoma treba pokazati tudi potrebo prelivanja sredstev, zato se ne bi smeli bati prikazovanja podatkov po občinah. Program bi moral zajeti tudi dolgoročne potrebe po kadrih v zdravstvu.

Govorec o kmetijstvu, so na seji razpravljali predvsem o težah in stališčih zadnjega plenuma CK ZKS o kmetijstvu. Menili so, da bi morala javna razprava o kmetijstvu načeti predvsem socialistično-rodružbene in ekonomsko proizvodne odnose v tej panogi; povezovanje proizvodnje, predelave in trgovine; gospodarsko politiko do kmetijstva skozi intervencije, dajatve, cene in davčno politiko; zemljiškolastrniške odnose; združništvo in kooperacijo s stališča dohodkovnih odnosov in samoupravljanja; Se posebno pa kmetijstvo neravnih območij, ker bo pri nas imela nadaljnja selitev prebivalcev s podeželja še bolj bolje posledice kot kje drugje.

Na seji sveta so ugotovili, da bi morala razprava o kmetijstvu potekati tudi izven ZK; ZK naj bi jo samo usmerjala. Nosilca te razprave naj bosta tudi sindikat in SZDL. Javna razprava o teh vprašanjih bi morala biti končana do 15. maja, da bi lahko do 20. maja zbrali naše predloge za resolucijo konference ZKS.

V zadnji točki so govorili o kulturni skupnosti. Ugotovili so, da bo potrebno v bodoče več solidarnosti pri financiranju kulturnih dejavnosti in tudi več medobčinskega sodelovanja. Moč kulture je mogoča samo v povezovanju z zaledjem. Sklenili so, da je treba ustvariti na Dolenjskem in v Posavju medobčinske kulturnoprosvetne zvezze, obe zvezzi pa nato povezati s skupnim usklajevalnim in povezovalnim organom.

V Grosupljem nove organizacije ZK

Občinska konferenca ZK je sklenila oblikovati organizacije ZK na Krki, v Zagradcu in v Žalni. Sekretariata novih organizacij Grosuplje in Ivančna gorica sta o tem že razpravljala. V kratkem bodo organizacije tudi ustanovljene.

-vec

25. LETNICA OSVOBODITVE

Znani jugoslovanski filmski režiser Veljko Bulajić je v soboto popoldne na ploščadi gostišča pri »Treh lučkah« na Sremčici nad Krškim med drugim dejal ob pogledu na Gorjance in prostrano Krško polje: »Cudovito deželico imate, polno enkratnih lepot in umetnin, za kakršno bi vsako milijonsko mesto po svetu naredilo neverjetno reklamo in jo objavljalo na prvih straneh svojih najlepših prospektov!« Foto: T. Gošnik

PRISRČEN OBISK IN NOVA PRIJATELJSTVA

Bulajić:

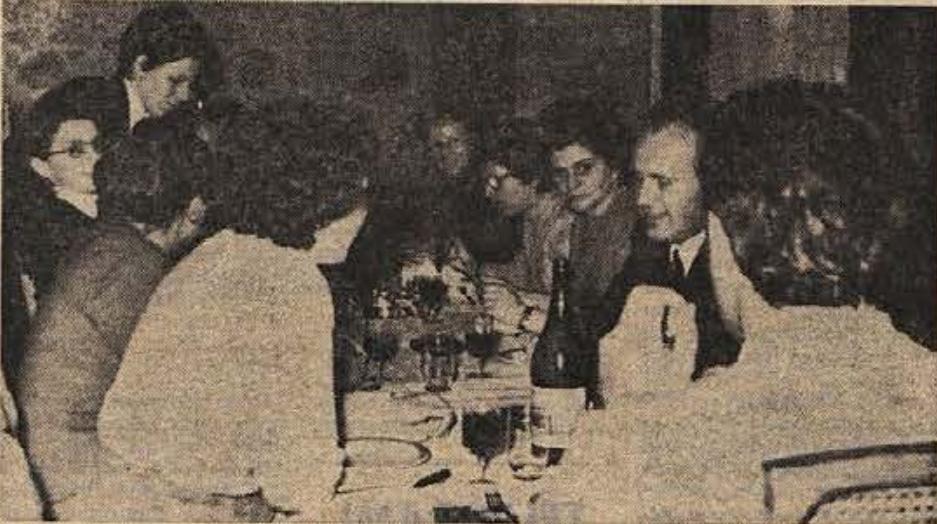
„Krško - moje najprijetnejše presenečenje!“

Režiser BITKE NA NE-RETVI: »Bodoče premere mojih filmov bodo zagotovo v Krškem!«

Na pobudo občinskega sveta Svoih in zlasti še prizadavnega filmskega delavca Olofa Lavrenčiča je občina Krško pretekelo soboto kot druga v Sloveniji (tako za Idrijo) povabilo na celodnevni obisk v svojo sredino znanega režisera Veljka Bulajića. Ta dan so na Vidmu zavrteli tudi njegovo BITKO NA NE-RETVI: popoldne si jo je ogledalo nad 350 otrok, zvezcer pa je bila dvorana polna odraslih, med katerimi so bili tudi številni prvoborci in nosilci spomenice iz 1941. Srečanje z režiserjem velikega filmskega spektakla in z delom njegovih najozajih sodelavcev je bilo za občane, mladino in predstavnike občinske skupščine ter vodstva družbeno-političnih organizacij v Krškem pravcati filmski praznik.

Veljko Bulajića in njegove sodelavce so člani sveta Svoih (Nadaljevanje na 10. str.)

IMV DOSTAVNA VOZILA TUDI Z DIESEL MOTORJEM! Marsikaj je v petek na konferenci za časniki pritojalo prisotnim, ko jim je generalni direktor IMV Jurij Levičnik naredil nekaj številk in dejstev: 25.000 cesinov vozil bodo naredili letos, od tega 8.500 osebnih avtomobilov! Za 12 milijonov dolarjev bodo prodali izdelkov na zahodno tržišče. To pa jih uvršča med najmočnejše izvoznike na konvertibilno področje iz naše države. Koristi, kakrsne prinaša kolektivu in skupnosti IMV-jev poslovni prijem, so že na dlanu, čeprav vsem jugoslovanskim avtomobilskim krogom niso ravno povšeči. Med tehničnimi novostmi je IMV prenenet z napovedjo kombija z diesel motorjem in avtomobilskimi prikolicami — potuječimi kieski. Letos nameravajo osvojiti tudi več kot pol sestavnih delov za austin IMV 1300. Na sliki: generalni direktor in vodilni delavec IMV v razstavni dvorani beograjskega avtomobilskega salona pred radiovednim zborom časniki. (Foto: Moškon)

17. aprila je obiskala osnovno šolo Otočec ob Krki in tamkajšnjo krajevno skupnost skupina 17 kmetijsko-gospodinjskih učiteljev višje kmetijske šole iz Castelfranco-Treviso v Italiji. Pri nas so končale večnevno potovanje po Sloveniji. Na italijanske gostje je napravil največji vtis način dela in gospodarjenje v samoupravi ter zavzetost mladih ljudi, ki so jih srečevali na šolah. Srečanje na Otočcu s katerega je gornja slika, je bilo posebno prisreno. Tu se je poslovil od njih sekretar ObK ZKS Novo mesto Boris Gabrič. (Foto: M. Jakopec)

Pred referendumom za cesto

Samoprispevki za cesto Livold-Brod na Kolpi?

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje je predsednik Miro Hegier obvestil odbornike, da je republiška skupščina sprejela mernila za posodobljivanje cest v obdobju 1971-1975. Zdaj ni nobenih ovir, da cesta Livold-Brod na Kolpi ne bi prišla v program izgradnje cest. S tem bodo končno izpolnjene zahteve prebivalcev kočevske in ribniške občine, da bo cesta končno dograjena.

Ze sedaj je republiški cestni sklad usmerjal denar na tiste območja, kjer so pri gradnji cest sodelovali tudi občine oziroma občani. Zato je občinska skupščina sklenila, da bo čimprej razpisala referendum o uvedbi samoprispevka za gradnjo te ceste. Po prvem predlogu — da ni dokončen — bi samoprispevki plačevali tri leta vsi zaposleni, upokojenci, kmetje, obrtniki in drugi. Vendar samoprispevki ne bi plačevali občani z nizkimi dohodki.

Predvidoma naj bi takoj zbrali v treh letih okoli 4

milijone din, ki bi jih porabili pretežno za posodobljeno cesto Livold-Brod na Kolpi, preostanek pa za reševanje komunalnih vprašanj na podeželju.

J. P.

DANES:

- Zapečateni vlak str. 3
- O Lenini str. 4
- Psihologija reklame in dinarja str. 8
- V Sevnici bo revija beat an. sainblov str. 11
- Ubil je ženo in hčerko str. 12
- Ljudje rešujete, gori! str. 14
- Zal mi je, da sem zanudil akademijo str. 14
- Med ribiči in loveci str. 26
- Seboste odvadili kajenja? str. 27
- Kabine za mlado-poročence str. 29
- in več kot 70 malih oglasov in obvestil na zadnji strani

Zužemberčani prijetno presenetili

Na kogiljku Maksa Perca v Ljubljani je bilo republiško kogiljsko prvenstvo za mladince. Iz Dolnjevirskega Partizana in novomeškega ISKRE. Nekoliko presenetljivo — vendar zasluženo so mladi zužemberčani osvojili drugo mesto, med posamezniki pa ju bili Ozberi celo četrti.

Rezultati: ekipo 1. Fužinar (Ravnatelj 1.560 kogiljev, 2. Partizan (2.bk.) 1.562, 7. Iskra (N. m.) 1.498 itd.

Posamezniki — 1. Podstrešek (Fužinar) 839, 4. Ozbolt (2.bk.) 851 itd. Nastopilo je 70 tekmovalcev.

VREME

OD 23. IV DO 3. V.
Nekako do 24. aprila in okrog 1. maja krajevne plohe, oziroma nevihte. V ostalem lepo vreme s temperaturo do 25°. Dr. V. M.

V ZR Nemčiji celo ovete prodaja raznih odlikovanj, posebno zdaj, ko so ženske odlike, da se dajo kolajne lepo predelati; v nakit. Odlikovanja imajo različno ceno: nemško odlikovanje iz prve svetovne vojne »Pour le mérite« — 2000 do 3000 mark. Sovjetski red zmag z briljanti in rubini v platinastem okviru — 60.000 mark. Veliki križ za zasluge ZR Nemčije — 35 mark... V Romuniji so napovedali hipljeme vojno. Začela je veljati uredba, ki določa zaporne kazni od štirih tednov do šest mesecev za skupine, ki imajo parazitske ali anarhične čivljivske naade... Na svetovni razstavi v Osaki so zaprli diskoteko v kanadskem paviljonu, ker je mladina tam pila alkohol in so se baje tam zvrstili nekateri nespodobni prizori. Toda zlobni jeziki trdijo, da je kanadska diskoteka postala tako priljubljena, da so začeli, jezno mrmati predstavniki drugih držav in groziti, da bodo tudi oni odprli diskoteke. Japonci pa niso želeli, da bi se njihov »Expo 1970« spremenil v »Disco 1970«...

Predsednik ZDA Nixon je zahteval smrtno kazen za tiste »fanatične zločince, ki z bombami napadi povračajo smrt ljudi. Misil je seveda na bombe na pade v ameriških mestih, ne na ameriške bombe napade v Laosu... Novi šef kamboškega režima Lon Nol je tujim novinarjem zatrjeval, da se je na reki Mekong potopila potniška ladja, ker so v zadnjih dneh opazili mnogo trupel Vietnamcev plavati po toku navzdol. Nenavadno je le to, so zapisali dopisniki v svojih poročilih, da so imeli nesporazum o utopljencih na hrbitih zvezane roke in krogle v telesih, spreden se je ladja potopila. Vse kaže, da se potaplja tudi Lon Nolova ladja... Na Dunaju so se slovensko začela prava pogajanja o omejevanju raketev in strateškega oboroževanja (SALT) v palači Belvedere. Trajala je petnajst minut in novinarji so lahko poslušali spodbudne govor. Potem so se vrata zaprta in bodo ostala zaprta ves čas pogajan. Novinarji bodo morda lahko spet nazaci, ko se bodo pogajanja srečno končala. To da na to bodo že čakali.

PREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA V NAJMANJ RAZVITI OBČINI

Stane Kavčič o manj razvitih in kmetijstvu

Zapisek z obiska in pogovor ob obisku v občini Lenart v Slovenskih goricah — Naša želja: bogati in družbi koristni kmetje!

Predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič je ob nedavnem obisku občine Lenart v Slovenskih goricah govoril tudi o tem, kaj pravljajo v izvršnem svetu za reševanje manj razvital območij v Sloveniji. Zraven tega je povedal nekaj besed tudi o kmetijstvu. Iz njegovega izvajanja objavljamo nekaj izvlečkov.

Tovarš Kavčič je najprej med drugim povedal: »Republika je sedaj, kakor vidi te in veste, odstopila od teze, da v Sloveniji ni nerazviti območji. Sprejemljujo, da so območja, ki jih je treba razviti, tudi v občini Lenart.«

Druži ukrep naj bi bil po mnenju tov. Kavčiča beneficirana obrestna mera. V izvršnem svetu razmišljajo tudi o minimalni infrastrukturni, ki bi jo financirali po dolgoletnem programu. »Ce govorimo o infrastrukturni, ne mislim, da bi sedaj na vseh teh območjih delali ne vem kaj, ampak ustrezno osnovno, saj imamo celo področja, ki nimajo vode, ceste, elektrike, ki je dalje dejal tov. Kavčič je v zvezi z državnim kapitalom, ki naj bi ga po mnenju nekaterih namenili za razvoj manj razvital območij, povedal, da je ta kapital do leta 1975 skoraj v celoti že angažiran.

Druži ukrep naj bi bil po mnenju tov. Kavčiča beneficirana obrestna mera. V izvršnem svetu razmišljajo tudi o minimalni infrastrukturni, ki bi jo financirali po dolgoletnem programu. »Ce govorimo o infrastrukturni, ne mislim, da bi sedaj na vseh teh območjih delali ne vem kaj, ampak ustrezno osnovno, saj imamo celo področja, ki nimajo vode, ceste, elektrike, ki je dalje dejal tov. Kavčič je v zvezi z državnim kapitalom, ki naj bi ga po mnenju nekaterih namenili za razvoj manj razvital območij, povedal, da je ta kapital do leta 1975 skoraj v celoti že angažiran.

To je bilo nekaj najbolj bistvenih stvari, ki jih je tovarš Kavčič povedal v občini Lenart, ki sodi med najmanj razvite občine v Sloveniji.

SRECNO SNIDENJE — Trije astronauti Apolla 13, ki so se srečno vrnili na Zemljo kljub hudim poškodbam vesoljske ladje, so doživeli veselo snidenje, ko so prispevali v Honolulu na Havaje. Na desni John Swigert objema mater, levo se poljublja Fred Haise in žena, v sredini za Swigertom in njegovo materjo pa sta objeta James Lovell in njegova žena. Telefoto: UPI

TELEGRAMI

DAR ES SALAM — Izvansko glavno mesto se je končal prizoriščni sestanek neuvrščenih držav, na katerem so sklenili, da bo tretja konferenca šefov držav in vhod v glavnem mestu Zambije Lusaka v prvem tednu septembra.

BERLIN — Terorist Drago Đarlo, ki je 30. junija ranjil čaša jugoslovanske vojaške misije v zaseden Berlinu dr. Antona Koldića in upravitelja Stanka Golubovića, je bil zaradi dvojnega poskusa umora obsojen na deset let zapora.

DUNAJ — Priznajajo, da bo Avstrija v prihodnih dneh prvič dobila senobarvno vlado, ki bo določila sestavili samo socialisti. Predstavniki Ljudske stranke so namreč zahtevali znakovito izrazitev vlad, kakor bi jih imeli socialisti.

NIKOZIJA — Ciprski predsednik Makarios je prvič odkrito priznal, da je bil nekdanji ciprski notranji in obrambni minister Georgiadis, ki je sam postal izredni ambasadnik SFRJ v Ljubljani, v kateri so hotel ubiti njega, predsednik Makaria.

PARIZ — V Strasbourgu je evropski svet potrdil obsodbo sedanega redoma v Grčiji s 15 glasovi izmed 17. Francija in Ciper sta se glasovanja vzdriali.

CIUDAD MEXICO — Kubanski odbor za obrambo revolucije je te dni že drugič pozval državljanom, naj postrjoge budnost, da bi preprečili vthotapljanje sovražnih elementov na otok.

MOSKVA — Petnajstega januarja letos je ZSSR imela 241.748.000 prebivalcev. Po nepopolnih podatkih se je stevilno prebivalstva v mnihih enajstih letih povečalo za 18 odstotkov.

V nadaljevanju je govoril tudi o tem, da bo treba opredeliti, kdo je nerazviti, saj sedaj že, kot je dejal, dve tretjini občin v Sloveniji meni, da so nerazvite. Potrebno bi bilo v tej zvezi sprejeti dobra merila. Po njegovem mnenju v prvi etapi najbrž ne bo mogoče smatrati za nerazvite tiste občine, ki imajo več kot 5 tisoč dinarjev na prebivalca. In dalje: »Nismo navedeni za to, da bi formirali poseben fond, ker imamo fondov že preveč. Ljudem moramo dati delo, ustvariti rentabilne proizvodne obrate in to bo potem podlaga za napredok.«

Ko je govoril o reševanju težav v kmetijstvu, je dejal, da bi moral biti naš interes, da imamo bogate kmete in da bi morali sredstva, ki jih imajo kmetje sedaj v hraničnih vlogah, usmerjati v zasebno kmetijstvo. Tega denarja je v Sloveniji zdaj okoli 65 milijonov dinarjev. »Zdaj se nam pa dogaja, da večino teh sredstev, kar dve tretjini, poberejo kmetijske organizacije. Praktično to pomeni, da privatni kmet kreditira obratna sredstva kmetijskih dobrovoljnih organizacij.« Zatem je povedal, da predlog zakona predvideva, naj bi republika v nerazvital občinah popolnoma beneficirala iz svojih skladov obrestno mero.

To je bilo nekaj najbolj bistvenih stvari, ki jih je tovarš Kavčič povedal v občini Lenart, ki sodi med najmanj razvite občine v Sloveniji.

TONE STEFANEC

Nova posojila za ceste in telekomunikacije

Svetovna banka za obnovo in razvoj bo v kratkem odobrila Jugoslaviji nov, spomemben znesek kot posojilo za ceste, kakor je dejal izvršni direktor v mednarodnem monetarnem fondu in Mednarodni banki za obnovo in razvoj Peter Liptink. Pred nekaj tedni smo dobili od te banke 40 milijonov dolarjev posojila za modernizacijo telekomunikacijskega omrežja.

tedenski zunanjepolitični pregled

V petek 17. aprila nekaj po sedmih ur zvečer po jugoslovanskem času so srečno »pljusknili« na Pacifik trije ameriški astronauti, ki so bili namejeni na Lunu, a so bili srečni, da so tanko, ne da bi pristali na Lunu, živi in zdravi pristali na Zemlji. Tako se je popolnoma »vsakdanje« po let na Lunu spremenil v svetovno senzacijo v hipu, ko sta v vesoljski ladji eksplodirala dva izmed treh generatorjev in je kazalo, da bo po astro nautih.

Toda od tistega hipu je bilo očitno, da astronautov ne urijo dneve in tedne in mesec zmanj. Kljub temu da jim je smrt nenehno stremela v ohraz, so spremno vodili na pol uničeno ladjo, medtem ko so se na Zemlji — v kontrolnem centru v Houstonu — izmisljali vse, da bi rešili astro nautje. In rešili so jih.

To je nedvomno velik uspeh, velika sreča v nesreči. Toda se preden so astronauti spet varno pristali na Zemlji, se je začela velika razprava o poletih na Lunu in v vesolje. Prvi nauk polet »Apollo 13« je že za dlan: javnost in morda celo nekateri strokovnjaki so pri teh poletih jemali kot samo ob sebi umevno marsikaj, kar se zdalce ni samo ob sebi umevno. Saj so celo astronauti, ki so vecinoma vsi preizkusni piloti novih modelov vojaških letal, govorili, da je polet v vesolje in na Lunu varnejši kakor v novem letalu. Očitno je, da ni povsem tako.

Drugo plat kritike je v imenu številnih drugih kritikov izrazil dr. Eugene Shoemaker, ki je odstopil kot glavni geolog lunarne odprave. Dejal je: »Apollo je slab sistem za raziskovanje Lune. Razvili so ga kratko in malo zato, da bi poslali na Lunu človeka in ga varno pripeljali nazaj na Zemljo — po možnosti preden bi to storili Rusi.«

Stevilni kritiki skratka za merijo NASA in vlad, da je pri raziskovanju vesolja preveč politike in premalo znanosti, predvsem pa da so stroški astronomski. Sedanji program »Apollo« od začetka do konca bo veljal ZDA kar koli 24 milijard dolarjev ali dohodka ZDA ali 108 dolarjev na leto.

Ta vsota znaša približno pol odstotka bruto narodnega

NEW YORK — Sovjetski veleposlanik v OZN Jakov Malik je izjavil v intervju za ameriško televizijsko omrežje ABC, da je sklicanje nove zveznske konference o Indokinji v sedanjem trenutku neresno.

OSAKA — Svetovno razstavo na Japonskem je 19. aprila obiskal desetmilijont obiskovalce — japonski poštari Niigami. Za nagrado je doblj bil brezplačno sedenje dnevnega bivanja v Hongkongu za dve osebe.

Rešeni Apollo

astronauti vrnili na na Zemljo. Poskušali bodo ugotoviti, kaj vse je bilo narobe, in zavarovati bodoče astronaute pred podobnimi nevšečnostmi. V tem pogledu je bil polet Apollo 13 — klub svojih nesrečnih številki — doslej morda najbolj ponosen in ko-

risten. Enaindvajsetega aprila so minila tri leta, odkar so z nenadnim državnim udarom prišli na oblast grških polkovnikov in vzpostavili diktatora, ki se traja. Težko je reči, ali je njihova oblast danes trdnejša, kakor je bila pred tremi leti. Pri diktaturali človek nikoli ne ve, kako trdne so, ker ne more vprašati ljudi za mnenje. Ijudje molčajo in Grki niso izjema, četudi so sicer zgornji ljudje.

V treh letih se je marsikaj zgodilo. Kralj Konstantin je moral v izgnanstvo, ko je hotel spodnji polkovnike in uvesti svojo diktatorje. Javni nemu mnenju in časopisom so nataknili nagobenik. Ustavne pravice so ukinili. Zapore in otoke so napolnili z levica, sredinci in desničarji, to je z vsemi tistimi, ki so kakor koli izrazili svoje nezadovoljstvo z novim režimom. Pogostokrat pa rezim celo zapira tiste, ki niso nikoli storili in nič rekli. Strah vpliva »vzgojno«.

Zahodnoevropska zveza s sedežem v Strasburgu je Grčija izključila iz članstva. Ceprav je imela ta poteca predvsem moralno težo, je vendar precej prizadela grški kakega zapornika in mu celo dovoli oditi iz države, da bi vzbudila vtič, da postaja liberalnejša. Toda to je dosti premalo, da bi prepiralo javnost.

Proslava stoletnice Leninovega rojstva

mladine predsedniku Titu ob njenem 78. rojstnem dnevu.

■ SREČANJE NA ČEBINAH — V vasici Čebina nad Trbovljem, kjer je bil v noči od 17. na 18. april 1937. leta ustanovni kongres Komunistične partije Slovenije, so se v nedeljo zbrali predvojni revolucionarji. Med njimi so bili prvi sekretar centralnega komiteja KP Slovenije Franc Leskošek Luka, Sergej Kraigher, Mila Marinko, Lidija Senjurc in najstarejša zasavska komunista Andrej Forte ter Franc Božjak.

■ VOJASKE VAJE NA KRVAVCU — V soboto so bile na Krvavcu

uspešne vaje združenega odreda milice, milicijskiv rezervistov, teritorialnih enot in rednih enot JLA ter pripadnikov gorske reševalne službe.

■ ZAGREBSKI VELESEJEM — V Zagrebu so v soboto odprli 81. mednarodni spomladanski velesejem, na katerem bo devet prireditov (predvsem specializiran sejem blaga za široko potrošnjo z revijo sodobnega oblačenja ter razstavo turistične in gostinske opreme).

■ TV NAROCNINA SE PO STAREM — Odbor za gospodarstvo je podprt republiški zavod za cene, ki se ne strinja s podprtanjem TV načrtnine na 30 din od 1. julija dalje. Razliko med sedanjo in novo načrtnino naj bi porabili za gradnjo novega televizijskega centra v Ljubljani. Zavod za cene sodi, da bi bila podprtanjem načrtnine trenutno neutemeljena, saj je RTV Ljubljana dosegla lani ugodne poslovne rezultate, prav tako pa pričakuje tudi

■ PLACE ZA STUDENTE — Lesni kombinat v Leskovcu bo sprejel v stalno delovno razmerje pet študentov gozdarske fakultete (tretji letnik). Na ta način upa kombinat dobiti strokovnjake, ki jih potrebuje. Študentje bodo dolžni delati v kolektivu najmanj mesec dni na leto. Imeli bodo 1000 din mesečne plače in vse pravice, ki pridajo zaposlenim. Zaposleni bodo kot pripravniki.

ZAPEČATENI VLAK

LENIN - 9. aprila 1917

Slavni avstrijski pisatelj Stefan Zweig (1881—1942) je v svoji knjigi ZVEZDNE URE CLOVESTVA — Dvanajst zgodovinskih miniatur, posvetil posebno poglavje tudi Vladimiru Uljanovu — LENINU in sicer v tistem zgodovinskem trenutku, ko je ta do takrat malo znani revolucionar stopil po dolgem izgnanstvu na ruska tla in preusmeril tok zgodovine.

PODNAJEMNIK PRI ČEVLJARJU-KRPAČU

Svica, otoček miru, okrog katerega se lomijo razburkani valovi svetovne vojne, je bila v teh letih: 1915 do 1918 nepretrgano prizorišče pravega detektivskega romana. V razkošnih hotelih hodijo poslaniki sovražnih si držav hladno drug mimo drugega, čeprav so še pred letom dni prijateljsko skupaj igrali bridge in se obiskovali na domovih. Iz svojih sob prihajojo pravcati roji zagonetnih oseb. Diplomati, tajniki, atašeji, trgovci, dame s pajčolani in brez njih, vsak pa ima svojo tajno nalogu. Pred hoteli se ustavlajo elegantni avtomobili z oznakami tujih držav, iz njih pa izstopajo industrijalci, časnikarji, virtuozi in na video slučajni turisti. Toda malone sleherni izmed njih ima isto nalogu: to in ono mora zvesteti, ugotoviti. Vratar, ki gosta spremi v sobo, in dekle, ki jo pospravlja, morata prav tako opazovati in prezeti na ljudi.

Organizacije povsod rovarijo druga proti drugi, v gostilnah, pansionih, na poštah, v kavarnah. Vse, kar se imenuje propaganda, je na pol vohunstvo, in kar je videti kot ljubezen, je izdaja. Vsak odkrit trgovski posel vseh teh vihrovih prisilec skriva v ozadju še neki drugi in tretji opravek. Vse se javlja, vse nadzoruje. Komaj kak Nemec kakršnega koli položaja pride v Žürich, takoj o tem zve nasprotno poslanstvo v Bernu, uro kasneje pa tudi že Pariz. Mali in veliki agenti pošiljajo dan za dan cele zvezke resničnih in izmišljenih poročil atašejem, ti pa jih posredujujo naprej. Vse stene so steklene, prisluškuje se vsem telefonskim pogovorom, iz košev za papir in z pivnilkov pa se rekonstrira sleherno dopisovanje. Vse skupaj postane nazadnje takoj nora, da marsikdo sploh ne ve več, kaj je: lovec ali plen, špion ali špionirani, izdanec ali izdajalec.

Le o nekem človeku je iz tedanjih dni zelo malo poročilo. Morda zato, ker je preveč neopazen, ker ne zahaja v razkošne hotelle, ne poseda v kavarnah, ne prisostvuje propagandnim predstavam, temveč živi z ženo povsem umaknjeno pri nekem čevljaru krpaču. Stanni takoj za Limmatom v ozki, grbasti Zracalni ulici, v drugem nadstropju ene tistih trdngrajenih hiš v starem delu mesta. Hiša ima vzboklo streho, na pol zakajeno od časa, na pol pa od toyarnice klobas, ki obratuje spodaj na dvorišču. Njegovi sosedje so neki Italijan, neki avstrijski igralec in ženska pekova. Ker malo govoriti, vedo o njem komaj kaj več, kot da je Rus s težko izgovorljivim imenom. Da je pred mnogo leti pobegnil iz domovine, da nima posebnega imetja in da se ne ukvarja z dobitkonosnimi posli, najbolje ve njegova gospodinja po revnih obrokih hrane in po ponoseni obliki zakonskega para, saj more njuna hišna oprema komaj napočiniti majhno košaro, ki sta jo prinesla s seboj, ko sta se vselila.

Ta majhni, čokati možak ne vzbuja nobene pozornosti in živim povsem tiso življenje. Izogibljče se družbe in ljudje v hiši le poredko vidijo temni pogled njegovih ozkih, črnih oči. Le poredko sprejema obiske. Toda redno, dan za dne, sleherno jutro ob devetih gre v knjižnico in sedi v nji do poldne, ko jo zapro. Točno deset minut po dvanajsti je doma, deset minut pred eno znova odide in prvi pride v knjižnico, kjer sedi do sestih zvečer.

Ovaduhi pazijo le na ljudi, ki veliko govorijo, in ne vedo, da so prav osamljeni ljudje najnevarnejši za revolucioniranje sveta: ljudje, ki veliko bero in studirajo, zato se nihče ne zmeni za tistega stanovnika pri čevljaru. Tudi v socialističnih krogih vedo o njem zgoj to, da je v Londonu urejeval skromen radikalni ruski emigrantski časopis in da so ga v Petrogradu imeli za vodjo neke posebne stranke, katere ima je kar neizgovorljivo. Ker pa osorno in prezirljivo govorji o najuglednejših ljudeh socialistične stranke in izjavila, da so njene metode napadne, po vrhu je pa se nepristopen in docela neuganljiv, se nihče ne zmeni zanj. Na sestanke, ki jih včasih zvečer sklicuje v kaki majhni proletarski kavarni, pride največ petnajst do dvajset ljudi, večinoma mladih. Zato vsi gledajo na tega posebneža kot na vse ruske emigrante, ki si kar naprej s čajem in z dolgimi razpravljanji vnemajo glave. Prav nihče pa ne misli, da je nizki človek s strogin čelom kakšna važna oseba. Niti tridesetim ljudem v Žürichu se ne zdi vredno, da bi si zapomnili ime tega Vladimira Iliča Uljanova, človeka, ki stanuje pri čevljaru. In če bi bil kateri tisti elegantni avtomobilov, ki so drveli iz poslaništva v poslaništvo, po naključju podrli in ubili tega človeka, ga ne bi svet poznal ne po imenu Uljanov, ne po imenu Lenin.

IZPOLNITEV...

Nekega dne, 15. marca 1917, je bil knjižničar mestne knjižnice prav začuden. Kazalec na uri je pokazal devet, toda prostor, na katerem je vsak dan sedel najtočnejši od vseh izposojevalcev knjig, je postal prazen. Bilo je že pol desetih pa deset, neutrudnega bralcu ni bilo, in ga tudi nikoli več ne bo. (Nadaljevanje prihodnjic)

PREDSEDNIK TITO je prejšnji teden že drugič po uničevalnem potresu obiskal porušeno Banjaluko. V spremstvu voditeljev Bosne in Hercegovine (Džemala Bijedića, Branka Mikulića in drugih) si je tovariš Tito s soprogo Jovanko ogledal mesto ter se zanimal za uspehe pri obnavljanju poškodovanih stavb ter za izgradnjo v mestu. Na sliki: predsednik Tito si s soprogo in Džemalom Bijedićem ogleduje gradbišče naselja »Borik«. — Foto: TANJUG

O RAZVOJU KMETIJSTVA IN SAMOUPRAVNIIH ODNOsov NA VASI (5)

Kmetu se ni treba bati za zemljo

Nekateri modeli modernih kmetij — Vse je odvisno od ustaljenega razmerja cen ter od sodelovanja s predelovalno industrijo in trgovino

Nasi družbeni obrati imajo 13 odstotkov skupnih kmetijskih zemljišč Slovenije. V prihodnjih 20 letih se njih zemljišča ne bodo bistveno povečala, vsaj tako je razumeti iz

predlaganih tez o razvoju kmetijstva. Z drugimi besedami to pomeni, da se zasebnemu kmetu ni treba bati za zemljo, zakaj prihodnost družbenih obratov je v bolj-

šem izkorisčanju obstoječih zmogljivosti ter v sodelovanju z zasebnimi kmetovalci.

Povsod je prevladovalo spoznanje, da za stopnjo socializacije vasi ni najvažejše vprašanje koliko zemlje je v družbeni lasti, marveč v kakšni meri je podružljena kmetijska proizvodnja. Zasebni kmet ima prihodnost, seveda ne vsak in tudi ne v nekdaj toliko hvaljeni, dovolj veliki družinski kmetiji, samostojni in neodvisni, taki, ki pridejajo vsakega nekaj. Prihodnost imajo usmerjene kmetije, ki bodo izkorisčale tisto, kar je v danih razmerah najbolj dočasno, in tiste, ki bodo tesno sodelovali s predelovalno industrijou oziroma trgovino.

Mnoge bodo morale svojo dejavnost dopolnjevati z gozdarstvom in turizmom.

(Se nadaljuje)

Cene goveje živine in mesa

Ali bodo kmalu podpisali sporazum o oblikovanju cen ali bo treba cene mesa povsem sprostiti, sicer ga bo v prihodnje še manj, ker bo manj živine — Večina proizvajalcev je za organiziran trg

Mnoge gospodinje se jezijo zaradi zvišanja cen svužega mesa. Cene so res nenavadno visoke, zlati ce jih primerjamo za dve leti nazaj. Toda ali bomo s tiščanjem cen navzdol ali z zaviranjem nadaljnega porasta koristili potrošnikom mesa? To je osnovno vprašanje, o katerem veliko razpravljajo že več mesecov ne živinorejci in mesarji, ampak tudi različni republiški organi. In ne le pri nas, marveč tudi v drugih republikah, zlasti v sosednji Hrvatski.

Odgovoriti je treba predvsem na vprašanja, ali bomo porabnikom mesa bolj koristili, če bomo še nekaj časa preprečevali zvišanje cen mesa ali če bomo prav dojeli dejanske razmere na trgu živine in mesa in z organizirano proizvodnjo ter ustreznimi cenami pospešili prirejo živine. Kadar bo več živine, bo tudi več mesa. O tem morda ni treba razpravljati. Poiskati je treba možnost za pospeševanje živinoreje.

Sedanje cene telet in pitane živine ne spodbujajo živinorejev, da bi pitali do večje teče. To pokaže preprost račun, ki ga dojam tudi strokovno neizobražen kmetovalec. Teleta so prodraga, večja pitana goveda pa, ceprav so tudi predpraga — to priznavajo celo živinorejci — so v primerjavi s ceno telet prepopravljene. Prav tako so običajno izhoda kot sporazum o oblikovanju cen ali popolna sprostitev cen mesa, običajni organi verjetno ne bodo odkrili niti učinkovitejšega. Ce bodo, pa naj kmalu predlagajo konkrete stvari ali prevzamejo odgovornost pred občini, ce se bo preskrba z mesom še poslabšala, cene pa zradi neobvladanih zakonitosti trga se zvečale.

JOZE PETEK

V marcu: za 10 odst. več

Zavod za statistiko SRŠ je ocenil, da smo v Sloveniji v prvem letnem četrletju presegli lansko industrijsko proizvodnjo za enako obdobje za 10,4 odstotka. Razen v elektroenergiji in v papirni industriji bodo verjetno vse druge gospodarske veje v naši republiki v I. tromešecu presegle lanske dosežke. Zaradi pomanjkanja celuloznega lesa je tovarna celuloze in papirja v Krškem marca zmanjšala svojo proizvodnjo za 25 odstotkov. Med panogami, ki so v primerjavi z lanskim prvim tromešcem najbolj povedale proizvodnjo, so tobačna in elektro industrija, industrija gradbenega materiala, kemična, kovinska in lesna industrija.

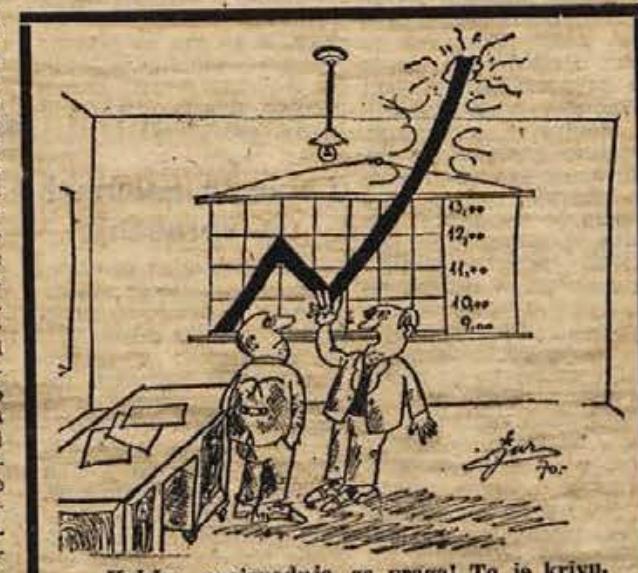
obratih bi v Sloveniji potrebovali okoli 10.000 kmetij, usmerjenih v pridobivanje mleka, izmed katerih bi vsaka imela 15 do 30 krov. Uporabljale naj bi pašnokosni sistem izkorisčanja trvanljivih zemljišč. Izračunali so tudi, da bi potrebovali okoli 7.000 kmetij, usmerjenih v rejo plemenske živine in pitanje. Vsaka izmed njih naj bi imela do 60 glav živine, ki bi jo delno predržala sama, delno pa z nakupom krmil. Potrebovali bi tudi okoli 11.000 kmetij, ki bi se ukvarjale s predelovanjem vrtlin in krompirja.

Vse to so seveda le predvidevanja, ki pa vendarle dajo osnovo za razmisljjanje, kaj je treba pospeševati in kakšne kmetije bi imela moč obstoja v prihodnjih letih. Ta predvidevanja dajo tudi napotek za akcijo, ki bo nujno potrebna.

(Se nadaljuje)

Spet okoli bencina

Poročali smo že, da je izvršni svet SR Hrvatske predlagal podražitev bencina za 0,10 din pri litru, da bi tako dobili več nujno potrebnih sredstev za vzdrževanje cest. Prejšnji teden so razprave o tem v Beogradu ustavili, ker poudarjajo strokovnjaki svetna naftna industrije pri zvezni gospodarski zbornici, da bi morali razpravljati sploh o cenah naftnih derivatov, bencin pa je eden izmed derivatov. Za zdaj se bencin torej ne bo podražil — stanje naših cest pa vsi žal le predobro poznamo...

— Kakšna proizvodnja, za vrata! To je krivlja dviganja življenjskih stroškov!

(Karikatura iz JEŽA)

Teoretik marksizma, arhitekt revolucije, človek...

Naj pišemo o Leninu kot humanistu, skromnem človeku, ki se je bal, da bi ga začeli častiti in slaviti? Nekoč je rekel tovarišem, da se ne bo udeležil seje, dokler mu ne bodo zagotovili, da ne bodo praznovali njegovega rojstnega dneva. Filmskega reporterja je vprašal: Kaj hočete? Ko je snemalec odgovoril, da ga bo snemal za zgodovino, je Lenin odgovoril: Za danes bo zgodovina počakala... Imamo važnejše delo!

Toda samo zaradi osebnih lastnosti Lenin ne bi prišel v zgodovino. Nekaj drugega, daleč pomembnejšega je, kar je oveko večilo Leninovo misel. To je njegovo nemirno raziskovanje življenja, pogojev razvoja, sposobnosti sil, ki si naj naložijo na ramena odgovornost revolucije. Pri tem je znal mojstrsko uporabljati cudovito orodje za iskanje resnice o človeku in družbi — marksizem. V njem ni videl katekizma, birke večnih resnic, temveč napotila za akcijo. In tudi sam je oprijal marksizem z novimi spoznanji, z odkrivanjem novih resnic. Zanj je bil marksizem večno živo drevo, ki nenehno raste in ki daje vedno nove cvetove.

Strpen in načelen

Lenin je bil po Arhimedu prvi, ki si je drznil dvigniti zemeljsko kroglo. Bil je lokomotiva revolucije. Njegovo ime se je rodilo kot val viharja v orlovskem gnezdu viharjev. Z zmago oktobra revolucije je odpril novo poglavje v zgodovini človeštva... Takšna in podobna gesla poskušajo simbolično izraziti vso veličino Lenine osebnosti, njegove misli in njegovih zgodovinskih dejanj.

V čem je tedaj Leninov ustvarjalni prispevek marksizmu? Morda je najpomembnejše to, da je marksizem kot navodilo za akcijo tako uspešno preizkusil v posebnem času in prostoru: na teh zaostale, nerazvite carske Rusije in v dvajsetem stoletju. Morebiti je njegov prispevek v spoznanju, da je mogoče uspešno izvršiti revolucijo tudi v eni sami deželi. Prispevek so tudi njegova spoznanja pri proučevanju vprašanj razrednega boja, revolucije, države v socialistu, diktature proletariata, demokracije, samoupravljanja itd.

Lenin je obviščeval vse oblike, sposoben je bil prilagajati taktočni nagnim spremembam v družbi, ne da bi izgubil smer razvoja. Nikoli ni imel idiličnih predstav o socializmu. Zalostilo ga je, ko je videl, da birokratizem prodira povsod, toda zato se ni vdajal maločutju, saj je vedel, v kakšnih zaostalih razmerah nastaja mlada sovjetska država. Lenin ni nikoli monopoliziral teoretične misli, ni je, kot kasneje Stalin, uveljavljal z močjo oblasti. Bil je strpen do pogledov drugih,

četudi so bili drugačni, da, celo povsem nasproti, a hkrati je bil idejno načelen in dosleden, ostro je nasprotoval veškrbi kraljice z marksizmu tujimi pojmovanji.

Oblike sodelovanja delavcev v upravljanju je Lenin različno imenoval,

samostojnost, popolna enakopravnost vseh narodov, vključno malih, tudi najmanjših — to je bil temeljni kamen Leninovega pojmovanja internacionalizma. Povsem drugače, kakor se kaže pojmovanje internacionalizma v luči teorije omejene suverenosti,

zavami, Anglijo, Francijo in drugimi, na raznih področjih. To je bil zametek aktivne koeksistence. Zato ni naključje, da se Edvard Kardelj v svojem znanem delu »Socializem in vojna« tako pogosto vrača nazaj k Leninu, k njegovim stališčem do miroljubnega sodelovanja, do vojne in miru itd. To samo pomeni, da so Leninovi pogledi na ta vprašanja še vedno aktualni.

Lenin je avtor definicij pravične in nepravične vojne. Zanimiva je tudi tale njegova misel: Napacno je podpirati vojno, detudi je pravična, če rodi reakcijske posledice.

Tisti, ki so za koeksistenco po diktatu, se pravi v omejenimi pravicami držav, ki se vključujejo vanjo, podrejeni svetljemu interesom«, bi se lahko pri Leninu marsikaj naučili.

Ustvarjalno ozračje za kulturno in filozofsko misel

Lenin je pogosto izjavljal, da ni pristojen za področje umetnosti, a nam je vendar zapustil bogato zakladnico lepih misli. Naj citiram samo eno:

»Velik umetnik, ki se ima za umetnika, ima pravico ustvarjati svobodno in v skladu s svojim idealom, neodvisno od vsega.« Lenin je pogosto podutarjal, da je treba umetniško pobudo bolj upoštevati, da mora biti veliko prostora za individualna nagnjenja, za misel in fantazijo, za obliko in vsebino. Bil je strpen do raznih spremjevalnih pojavov v umetnosti. Dejal je, da revolucija sprošča sile, dotlej vklenjene, z njimi pa se pojavlja tudi marsikaj nezrelega, zmerilenega. Ostro je nasprotoval dekadenci, nihilizmu in podobnim smerem, a nikoli mu ni prišlo na misel, da bi moral proti njim izvajati administrativne konsekvence.

Povedali bi samo polovico resnice, če ne bi zapisali tudi tega, da je Lenin zahteval od komunistov, tudi komunistov umetnikov, da se borijo za svoj družbeni ideal. Bil je odločno proti abstraktnemu pojmovanju svobode, ki je največkrat le volja na mlin burzoaziji.

V Leninovem času je bilo ustvarjalno ozračje: za umetnike, filozofe, znanstvenike itd. Vse se je prebujalo, vse je kipelo. Revolucija se ni bala, če je z velikimi stvaritvami prišel tudi kak slab stranski

Lenin in Vorosilov med skupino delegatov — udeležencev X. kongresa Ruske komunistične partije (boljševikov)

čeprav je bil namen isti. Nekoč ga je delegacija delavcev prosila, da jih opravi sodelovanje v upravljanju, ki ga niso vajeni. Lenin je odgovoril: »Tudi sam še nikdar nisem vodil države. Bil je odločno proti temu, da bi delavce najprej izobrazil in jim šele potem dovolil sodelovanje v upravljanju. Rekel je: »S šolanjem in upravljanjem je treba začeti takoj! Na to misel pozabljujajo tisti, ki se sicer radi sklicujejo na Lenina, a ko gre za jugoslovansko samoupravljanje, ga uvrščajo v vrsto raznih »krivilih ver« in »revolucionov«.

Lenin in nacionalno vprašanje

Leninov pogled na nacionalno vprašanje se najlepše kaže v nekaterih praktičnih dejanjih mlade sovjetske države: v priznanju pravice neruskih narodov do samoodločbe in celo do ustanovitve samostojne države. To se je zgodilo v času, ko je bila Sovjetska zveza obklojena. Po njegovem je bila pravica narodov do samoodločbe bistven problem sovjetnega zgodovinskega gibanja in proletarske revolucije. Samoopredelitev,

sti, ki pozna najprej zvestobo Sovjetski zvezzi in še potem samostojnost in enakopravnost vsakega naroda. Lenin takšne teorije celo v razmerah državljanske vojne ne bi priznal.

Tistem posameznikom, ki očitajo komunistom, če da postavljajo v ospredje internacionalne dolžnosti, pri tem pa zanemarjajo nacionalne interese, je treba reči tole: komunistov ni treba enačiti s stalinskimi deformacijami! Zgodovina delavskega gibanja — Leninov in Titoovo obdobje — kaže, da so prav komunisti tisti, ki pravilno rešujejo nacionalno vprašanje.

Teze o miroljubnem sodelovanju

Lenin je bil proti vsejjevanju socializma od zunaj, najmanj z bajonetom. Rdeče armade. Dejal je, da se z gorjačo ne da osrečevati ljudi. Komunizma ni mogoče ukoreninjati z nasiljem.

Ceprav so bile v Leninih časih razmere drugačne kot danes, je že takrat izdelal teze o miroljubnem sodelovanju. Dopuščal je možnost sodelovanja s kapitalističnimi dr-

dar ni izgubljaj perspektive. Bil je res velik ustvarjalni duh. Okrog njega je bilo vedno ustvarjalno, a tudi kritično ozračje.

Jugoslovani si lahko štejemo v čast, da smo crpali našo moč pri izviru Leninovih misli. Ravnali smo enako kot on: njegovih stališč, veljavnih za ruski prostor in čas, nismo mehanično presajali v naše razmere, kakor tudi on ni Marksovih stališč nekritično prenašal v Rusijo. Naš odnos do Lenina je bil ustvarjaljen, saj smo v teoriji in praksi naprej razvili njegova stališča do države v socialismu, do samoupravljanja, do demokratičnega tipa partije itd. S tem smo se mu dostojno oddolžili.

Naš pregled je lahko le skromno pokazal, kako živja in ustvarjalna je se vedno Leninova misel, danes celo še bolj kot včeraj. Leninova osebnost je močno vplivala celo na tiste, ki sicer niso sledili njegovi ideji. Njegova dela so najbolj brana, saj so bila lani po podatkih UNESCOA z 222 prevodi v razne jezike na prvem mestu v svetu. Vse mračne sile, vse banke, vse borze in kapitalisti, vse trusni in kartelli, ki so kupovali tisk in tanke in ladje in generale, niso mogli osramotiti in zlomiti Leninega imena, kot je zapisal Miroslav Krleža. Tudi vsa pačenja in deformacije marksizma in revolucije ga niso mogle zasenciti.

FRANC SETINC

Po težki bolezni v družbi z Nadeždo Krupsko v mestu Gorki

Počasen gostinski napredek

Mar direktorski stolčki zares nočejo skupaj?

V novomeški občini je v družbenem gostinstvu zapošlenih 250 ljudi. V 12 delovnih organizacijah ustvarijo 2 odstotka celotnega dohodka domačega gospodarstva. Samo v obrti je več delovnih organizacij — 16 in tudi tam ustvarijo malo dohodka: samo 5 odstotkov. V industriji na primer pa v 11 delovnih organizacijah, imajo 58 odstotkov vseh zapošlenih in ustvarijo 51 odstotkov celotnega dohodka.

V gostinstvu je tudi napredok počasnejši kot v drugih panogah: tako kažejo statistični podatki v novomeški občini. Nekaj podobnega je v obrti, naslopl pa velja ugotovitev, da terciarne dejavnosti zaostajajo.

Tožba na tožbo

Nekvidnost je postala boljševana današnjega časa. S slabimi plačniki imajo dosti tešav tudi »GORJANCI« iz Straže. Sodislu so moralni 628 nesolidnih odjemalcev, ker klub opozorilom in onomino niso poravnali svojih dolgov.

Imeli pa so še sredo: ko je predlanskim metliški KOMET tožil podjetje »Bela postelja«, ki ga je v Makedoniji ustvarila skupina občanov, so mu z sodišča odgovorili, da nima dosti; upanja: pred njim je to skupino občanov tožilo že približno 300 drugih podjetij!

DANA: sadni so kovi že junija

V tovorni rastlinskih spcialitet in destilaciji »Dana« so za prve tri letosnje mesece ugotovili, da se je prodaja osvežjujočih pijač znova povečala v primerjavi z lanskim obdobjem. Zaradi vse večjega povpraševanja bodo skušali že do začetka glavne sezone uvesti proizvodnjo sadnih sokov (ribes, borovnice, grozdje). Za letos predvidevajo, da bodo naredili 700.000 litrov sokov, leta 1973 pa že 6 milijonov litrov. Sadni sokovi bodo v tem letu dajali že skoraj polovico vrednosti celotne proizvodnje. V istem obdobju se bo proizvodnja alkoholnih pijač le malo povečala.

...vandrovček moj, kam bova vandrala midva nocoj?

Bodo bazeni oživelji?

Zdaj, ko se bo začela turistična sezona, se bo razmahnil tudi izletniški turizem. Pričakujejo, da bodo oživelji tudi kopalische, da bodo bazeni polni. Številke iz Čateških Toplic govore, da se je lani samo v teh bazenih na prostem kopalo 148.164 kopalcov in da so z vstopnino iztržili 706.097 dinarjev. Bazeni se je že izplačal, denar, naložen v gradnjo, ni bil vržen pravi.

Sicer pa je na Dolenjskem sorazmerno veliko bazenov. Zdravilšča so odlično obiskana prav zato, ker ob sobotah in nedeljah kopalci pravzaprav nimajo dovolj prostora za kopanje. Bazeni so pretesni. Zlasti v Smarjeških Toplicah, kjer je menda bazen najmanjši od vseh je odločno premalo ko panja saj bazen napolnilo že penzionski gošč. Kakšna je gneča, kadar pridejo šolarji na ekskurzijo in kadar se pripelje nekaj sto avtomobilov izletnikov, je odveč popisovati. Prav zato so načrti o gradnji novega bazena upravičeni, bazen pa

se bo hitro obrestoval, da bo le pravocasno zgrajen.

Medtem ko se v nekaterih krajih ubadajo s težavnimi zaradi premajhnih bazenov ali pa se bojijo, da bazu ne bo rentabilen, se zaradi morebitnega slabega vremena ne bo dovolj kopalnih dni, ima Novo mesto čisto druge težave: bazena namreč sploh nima.

V tem pogledu je dolenska metropola na slabšem kot pred vojno ali pa prva leta po vojni. Staro leseno kopalische se je podrla, denarja za novega ni. Se tisto, kar so zgradili, zdaj propada. Omarice in sladlinice so neurejene, bazena niso zgradili. Ce se hočajo Novomeščani kopati v bazenu, morajo v Smarješke ali Dolenjske Toplice. Ce dodamo še to, da je običajno voda na Liki močno umazana, potem je zahteva po bazenu v Novem mestu takoj bolj upravljena. Številni kopalec bi radi volje odsteli dinar ali dva vstopnine, če bi vedeli da bodo za ta denar dobili urejeno kopalische.

Lepo je bilo obiskano tudi Kočevje. V hotelu Pugled so imeli dosti prometa, saj je nekaj avtobusov peljalo izletnike na Rog, ustavilo pa se je tudi precej avtomobilistov, ki so hitali na Reko ali pa so se od tam vrčali.

V Čateških Toplicah so imeli v soboto zasedenih 95 odstotkov vseh posetil. Kopalec v odprtrem bazenu je bilo v soboto 800, v nedeljo pa 1500: kot v sezoni. Se nekaj sto se jih je raje kopalo v pokritem bazenu.

Naslopl lahko zapišemo, da je bil izredno topel in lep konec prejnjega tedna kot načas za izlete. Dolenski turizem pri tem ni bil prikrajšan, saj je prislo dosti Ljubljancov in Zagrebčanov, ki so počivali v mirni naravi.

Industrija obutve v Novem mestu ima iz leta v leto večje načrte, toda nobenih možnosti za razširitev prostorov. Proizvodnjo lahko povečajo le s sodobnejšimi stroji in boljšo organizacijo dela. Temu so namenili tudi ves investicijski načrt. V Šivalnicu so že postavili polavtomatski transportni trak in tako pridobili več prostora v oddelku lahke obutve. Letos so proizvedli že 12.000 parov čevljev več kot lanl v tem obdobju in razprodali že skoraj celoletno proizvodnjo. Na sliki: delavke ob novem tekočem traku. (Foto: A. Vittkovič)

AVTO PROMET IZ STRAŽE POVEČUJE DEJAVNOST

„GORJANCI“ vozijo že povsod

Letos računajo na 27 milijonov dinarjev dohodka — Tovorni promet je najmočnejša postavka — 4,2 milijona za nove kamione in avtobuse

Straško podjetje »GORJANCI« je lani ustvarilo 23,7 milijona dinarjev celotnega dohodka, s cimer so ga za 18 odstotkov presegli lanski proizvodni načrt in hkrati za dobro petino povečali svoj promet. Tovorni in avtobusni promet je lani predstavljenosti tega podjetja: tovorni promet je lani predstavljal 60 odstotkov celotnega dohodka.

Tovornjaki straškega podjetja vozijo po vsej Jugoslaviji, deloma pa jih je mogoče srečati tudi na cestah drugih evropskih držav, zlasti na Italijanskih. Avtobusi vozijo v glavnem na rednih progah, ki povezujejo Novo mesto z Ljubljano, Stajersko, Hrvaško, Belo krajino in Karlovcem. Posebne vožnje pa imajo svoje cilje v različnih jugoslovanskih in evropskih zanimivih krajih. Podjetje se ukvarja tudi s turizmom: v okviru poslov-

no tehničnega sodelovanja, ki so ga podpisali z ljubljanskim Kompassom. Kompass namreč opravlja vse potrebe posle in organizira izlete, GORJANCI pa dajo na voljo svoje avtobuse. To sodelovanje so uredili tako, da je zdaj tudi v Novem mestu mogoče zagotoviti vse tiste izlete in vožnje, ki jih sicer organizira ljubljansko podjetje.

Letošnji plan podjetja je 27 milijonov dinarjev dohodka: 19 milijonov bo ustvaril tovorni promet. Povečane načrte bodo uresničili s tem, da so kupili 10 pettonskih tovornjakov TAM, 8 vozil FAP z devetimi tonami nosilnosti in 8 vozil FIAT 692 z 10 tonami nosilnosti.

Že peti član konzorcija

Dosedanjim štirim podjetjem, ki so marca ustanovila konzorcij (zdrženje) za proizvodnjo in predelavo hladno oblikovane pločevine in med katerimi je tudi trebanjski Kemooprema se je pred kratkim pridružil še peti družbenik — Kovinoservis z Jesenic. To podjetje se ukvarja z izdelovanjem nosilnih drogov za visokonapetostno električno omrežje. Iz hladno oblikovanih profilov je namreč mogoče izdelovati lažje in cenejše drogove, ki bodo tudi pri nas sčasoma vendarle nadomestili težke masivne in dražje nosilce.

J. SPLICHAL

skupaj s prikolicami pa imajo ti kamioni 28 ton nosilnosti. Za sodobnejši avtobusni promet so kupili tri avtobuse TAM, ki jih poznamo pod imenom ajaneza. Za nove automobile so dali 4,2 milijona dinarjev, uredili pa bodo še poslovne prostore v Beogradu in Osijeku, tako da bodo celotno letosnje investicije dosegle 4,7 milijona dinarjev. Vsa nova vozila bodo usposobljena do konca meseca.

V podjetju je zdaj 275 zaposlenih. Letos so jih zapošlili 25, še 25 šoferjev pa bo našlo zaposlitev v tem podjetju še letos. Lanski popredni osebni dohodki so bili 1510 dinarjev, vendar je treba zapisati, da so šoferji na poti pravzaprav noč in dan. Razmerje med osebnimi dohodki in skladu je bilo 88:12, amortizacija na vrednost vseh osnovnih sredstev pa je dosegla 18 odstotkov. Zaradi pa imajo veliko težav z dolžniki. Ob koncu lanskega leta so imeli za 6 milijonov dinarjev dolžnikov, se pravi za dober milijon več, kot so letosnja investicijska vlaganja. Zaradi zadostnih obratnih sredstev lani niso imeli posebnih težav, če pa bodo kupci tudi letos tako počasi izpolnjevali svoje obveznosti, se bo to kajpak lahko poznalo tudi pri uspehu podjetja.

J. SPLICHAL

Bodočnost imajo kombinati

Prvič je Združeno KGP dalo v javnost svoj načrt o razvoju turizma v zahodni Dolenjski

17. aprila je bil v Kočevju sestanek političnega aktivista Združenega KGP. Udeležili so se ga tudi predstavniki občinskih skupin in družbeno-političnih organizacij občin Kočevje in Ribnica. Na njem so razpravljali predvsem o smernicah bodočega razvoja kmetijstva, gozdarstva in turizma v okviru Združenega KGP, ki zajema območje od Turjaka do Kolpe.

Ugotovili so, da imajo bodočnost le veliki kmetijski kombinati, ki bodo poslovali samostojno in bodo sposobni izločati vplive neurejenega trga. Kmetijske organizacije

bodo tudi nosilci razvoja zasebnega kmetijstva, katerega bodočnost so vzorce kmetijstva, ki jih bodo začeli ustanavljati.

V gozdarstvu bodo začeli hitreje uvajati mehanizacijo, izdelujejo pa tudi pravilnike za nagrajevanje po delu. To bo spodbudila za čim boljše gozdarjenje.

Prvič so tokrat tudi javno razpravljali o svojem načrtu za razvoj turizma na območju od Turjaka do Kolpe. Pri tem so poudarili, da se bodo lahko v njihov program vključile tudi druge delovne organizacije.

Kdo bo še delal na zemlji?

V seviški osnovni šoli, kjer bo letos okoli sto učencev končalo osemletno šolanje, ni na vprašanje o izbiri načinka nihče odgovoril; da želi v kmetijsko šolo ali se zapošliti v kmetijstvu. V občini, kjer se 40 odstotkov prebivalcev živi od kmetijstva, imajo pač vsi prilagost, da se temeljiteje spoznajo s »perspektivno misli te gospodarske panoge...«

Za drugo petletje

Slovenska vodna skupnost Dolenjske letos zaključuje prvi petletni načrt del. Pripravljajo tudi že načrt za naslednje petletje. Glavni poudarek bo na vzdrževanju že opravljenih del.

Spet delo za ženske?

Kaže, da bo v bivšem občatu »Torbica« v Sodražici končno odprt novi obrat za zaposlovanje žensk. Odpreti ga namerava TRIKON iz Kočevja.

TRIKON proizvodnjo iz leta v leto povečuje in prilagaja izvozu. Zato mu že primanjkuje prostorov. Obnovljena zgradba v Sodražici je primeren obrat za izdelovanje konfekcije, saj je treba varjati namestiti le šivalne stroje.

Zenski je v Sodražici dovolj. Mnogo jih ima opravljen šivilski tečaj.

Za uresničitev te zamisli bo potrebnih nekaj obratnih sredstev, ki naj bi jih tovarni zagotovil občinski sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij Bičnice.

Deležna in žene iz Sodražice in njene okolice težko pričakujejo novi obrat.

Podrli niso še nobenе hiše

Občinska uprava v Brežicah je lani izdala štiri odločbe za rušenje na črno načetih gradenj. Odločba je ostala le na papirju: porušili niso še nobene hiše, ker se vedno najde opravičilo, ki odtehta utemeljitev za skrajni ukrep.

Dražje kosilnice

AGROTEHNIKA iz Ljubljane je obvestila KZ Velike Lašče, da so se motorne kosilnice podrazile za 630 din in znaša njihova nova cena 8080 din. Carinarnica namreč zahteva za kosilnice enako carino, kot za traktorje. Zvedeli smo tudi, da je malo upanja, da bi bila cena kosilnic kaj nižja.

Sejmische

Sejem v Novem mestu

V ponedeljek, 20. aprila, je bilo na novomeškem sejmisu 623 pujskov, prodanih pa je bilo 513. Miljša prasički so plačevali po 200 do 280 din. večje pa po 290 do 580 din.

Sejem v Brežicah

V soboto, 18. aprila, je bil v Brežicah sejem, na katerem je bilo naprodaj 872 pujskov. Prodanih je bilo 524. Miljša prasički so večjih 14,50 din kg. večji pa 8 din kilogram žive teže. Sejma za prasičje 2. maja ne bo, ker je državni praznik.

Sejem na Veseli gori

V ponedeljek, 27. aprila, bo na Veseli gor pri Sentrupetu živinski in kramarski sejem. Prodajali bodo govejo živino in konje. Na sejem važijo kupce in prodajalce.

Ceprav izredno radi to... o tečavah, ki sprem...ljajo naš razvoj, dokazujo podatki, da tudi Dolenjeni napredujemo. To kaže stevilke našega gospodarstva, dokazuje razvoj industrije, pričajo nove šole, asfaltirane ceste in stanovanjska gradnja.

Hkrati z razvojem na vseh področjih pa narašča tudi družbeni blagor. Statistike so dostikrat zanimive. Prav zanimive so tudi nekatere stevilke o napredku v novomeški občini.

Ko se je začela gospodarska reforma, je imel vsak peti prebivalec novomeške občine radijski sprejemnik. Lani je imel radio že vsak tretji občan. Televizijski sprejemnik je imel 1965 leta vsak 35. prebivalec, danes pride en televizijski sprejemnik na 12 ljudi. In kako je bilo z motornimi vozili 1965. leta? Vsek 18. prebivalec novomeške občine je imel motor, ali avto. Zdaj pride motorino vozilo že na vsakega desetege v novomeški občini.

Kar se je edelo pred leti nemogoče, je zdaj postalo dosegljivo. Strokovnjaki na primer trdijo, da bo naš promet čez 20 let tako gost, kot je danes v najbolj razvitenih evropskih državah. Nase želite se spreminjajo, spreminja jih napredek. Občanov standard je vsako leto višji. 21227

Gasilski muzej?

Gasilci iz ribniške občine so sklenili, da ustavove v Ribnici gasilski muzej. Pri njegovi organizaciji bodo sodelovali tudi gasilci iz kočevske občine. Potrebno je najti le še prostor za nj. Vsekakor naj bi bil gasilski muzej odprt do leta 1972, ko bodo gasilci v ribniški občini slavili 100-letnico prvega gasilskega društva v občini, ki je bilo ustanovljeno v Dolnji vasi.

V ponedeljek, 20. aprila popoldne, so na žužemberškem trgu svečano sprejeli kurirčko pošto, ki so jo žužemberški pionirji prevzeli na Dobravi od svojih trebanjskih vrstnikov. Na trgu so kurirčkom — pionirjem pipravili pester kulturni program, ki so ga izvajali žužemberški in prevolski pionirji (Foto: S. Dokl).

Združiti sveta zavarovancev?

V Sloveniji bi bila dovolj ena komunalna skupnost — Zdravstveno zavarovanje tudi za mladino, ki je končala šolo, pa ne dobi dela

Pred kratkim je bila v Kočevju skupna sejna občinskih svetov zavarovancev občin Ribnica in Kočevje. Na njej so razpravljali o osnutku zakona o zdravstvenem zavarovanju, zakonu o zdravstvu ter osnutku statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev.

Udeleženci so predlagali, naj bi se uveljavilo načelo združevanja tudi v komunalnih skupnosti socialne zavarovanja. V Sloveniji naj bi bila ena ali največ stari komunalne skupnosti.

Osnutek zakona o zdravstvenem zavarovanju ne predvideva zavarovanja mladine, ki je končala osnovno šolo, ni pa mogla najti zaposlitve. Menili so, da bi morala imeti tudi ta mladina pravico do zdravstvenega varstva. Se naprej ostaja neřeno pokojninsko zavarovanje kmetov.

Na seji so predlagali, naj bi oba sveta zavarovancev združili. Na območju občin namreč že deluje en zdravstveni dom. O tem bo bila izrekla zadnjo besedo sveta zavarovancev na eni prihodnjih sej.

Načeli so tudi vprašanje,

kdaj bodo v Loškem potoku dobili zdravnika in zobozdravnika. Delovni mestni sta izpraznjeni že nekaj mesecov. Na razpis se ni nihče

javil. Zdravstveni dom Kočevje bo moral čimprej noj ti rešitev.

Končno so sičenili, da bo do organizirali razprave o osnutku statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev v delovnih organizacijah skupno s sindikalnimi organizacijami.

REDNA SKUPŠČINA ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV

Borci so pregledali delo

»Uspehi naj ne uspavajo: dela je še dosti«

Na redni skupščini Zveze Združenj borcev novomeške občine so borički pregledali svoje delo v zadnjih dveh letih. Predsednik občinskega odbora Janez Potocar je sprengovoril o uspehih, ki so jih dosegli, hkrati pa je našel težave, ki jih bodo morali v bodoči rešiti. Gre predvsem za ureditev stanovanjskih problemov in priznavalnim borcem.

Prav tako bodo morali pomagati pri kreplitvi obrambnih sposobnosti in obujanju spominoval iz NOB. Borički so se posebej zavzeli, naj bi pri Šolskem pouku zgodovini NOB posvetili več pozornosti. Skupščino je obiskala tudi delegacija pionirjev osnovne šole »Jožica Venturini« iz Vavte vasi, ki je poročala z bojišča, kjer mladi partizani vse huje stiskajo okupatorje: to je bilo poročilo z desete »Kurirčeve pošte« in prav vavtovški pionirji so se lani v tej akciji močno izkazali. Kajpak so povedali, da so tudi letos naredili vse, da bi čim bolj uspeli.

Skupščino so pozdravili predstavniki družbeno-političnih organizacij in JLA, ki so se zavzeli za tesnejše medsebojno sodelovanje, zraven tega pa so borcevski organizacijsi začeli pri delu veliko uspehov. Ob koncu skupščine so poslali političnemu vodstvu FNO Južnega Vietnamu resolucijo, v kateri želijo, da bi v pravilnem boju za osvoboditev premagali ameriške okupatorje.

Taborniki na nočnem pohodu

Starejši članji Odreda gorjanskih tabornikov iz Novega mesta so v noči iz sobote na nedeljo na štirinurnem pohodu po neznanem terenu preizkusili svoje znanje v orientaciji. Na priljubljeni taborniški »Baži 826,5« na Gorjancih so ob tabornem ognju v počastitev dneva tabornikov (22. aprila) obudili spomine na ustavovitev in delo Družine gorjanskih tabornikov pred 19 leti, njen prvji starešina Tone Gošnik pa jim je govoril o pomenu taborništva za slovensko osebnost in pri obrambnih nalogah. Take akcije bodo postale tradicionalne.

Portret tega tedna

Za hišico in sodobno kuhinjo

V poslovalnici trgovskega podjetja Tabor v Grosupljem je poslovodkinja Marica Perović, 32-letna mati dveh otrok. Trgovinica je res majhna, lahko pa tu kupiš vse, od čevljev in steklenine do solskih potrebščin.

Ko sem vstopila, je tov. Perovičeva pravkar izbrala in naročala modelce čevljev za prihodnjo jesen in zimo, ki jih je ponujal trgovski potnik. Izbrala je le nekaj praktičnih in ne predragih modelov, za katere meni, da jih bodo ljudje največ kupovali.

Kupci so kar naprej prihajali in kar uren se je morala obrniti med policami, da je lahko sproti vsem postregla. Trgovinje je namreč sama in je hkrati poslovodkinja, pomembica in vajenka, kot je povedala.

»Kako zmorete vse sam?« sem jo vprašala.

»Dela je res ogromna in včasih me nem, kjer se me drti glava,« je rekla in že segla po predmetu na potlici, da bi ga pokazala kupcu. »Naiveč prometa je v avgustu in septembru, ko se sažne pouk v šolah. Takrat dobim pomoč, drugace se pa moram znajti sama. Najtežje je to, ker sem v službi dovolne in popoldne, in ko se vrnam domov, me se tam čaka dečko.«

»Ce mi ne bi pomagala mama, res ne vem, kakko bi šlo. Otroka sicer že

hodita v šolo, vendar ne moreta biti prepuščena sama sebi. Otroško varstvo je pri nas slabo urejeno, zato sem z veseljem glasovala za novo šolo, ker upam, da bo potem boljše.«

Povedala je še, da je tudi mož zaposlen. Za hišico in sodobno urejeno gospodinjstvo samo ena plača ne zadostuje.

»Nimam časa, da bi sodelovala v kakšni organizaciji,« je opravičujejoče povedala, ko sem jo vprašala o tem. »Včlanjena sem sicer v Društvo prijateljev mladine, toda žal ne morem narediti kaj več kot to, da plačujem članino.«

ANA VITKOVIC

Zupančičevih 70 let

Danes slavi 70-letnico rojstva pristni Dolenjec Janez Zupančič. Rodil se je v Smolenji vasi, že od 1923 pa živi v Zabji vasi pri Novem mestu. Ko je 1922 prisel od rojakov, se je z-ostal pri zelenici, kjer je preživel vse le-

ta, dokler ni bil pred 15-leti upokojen.

Začel je kot kurjač, nato je bil strojevodja in nekaj časa šef kurilnice, zadnja leta pred upokojitvijo pa je bil kontrolni strojevodja. Nič kotikrat je peljal vlake v Karlovac ali Ljubljano in neketočkrat jih je pregledoval na dolenski in kočevski progi.

Med vojno je bil v kurilnicci nes do kapitulacije Italije. Hitro se je povzel v trojko, dostikrat mu je dajal naloge Viktor Arbet. Običajno je prevzel material ki so ga pripeljali iz Ljubljane. Skril ga je pod snežni plig, nato pa ga je odpeljal v Potocarjev milin. Po kapitulaciji Italije je odšel v partizane. Dolgo časa je bil v stopiskem rajonskem komiteju, od junija 1944 pa pri narodni zaščiti. Je spomeničar, dobil pa je tudi več vojaških in civilnih odlikovanj.

Janez Zupančič je kljub 70-letnici se vedno v občinskem odboru ZZB, kjer je bil pred leti tudi predsednik. Ob jubileju mu želimo še obilno zdravja in srečo.

FOTOGRAFIJA TEDNA

S »fotografijsami tedna« se vedno ni preveč sreča: ali ne ustrezajo našim pogojem ali pa pridejo v uredništvo še v torek, ko je »fotografska redakcija« že zaključena. Bodilih besed smo pod tem naslovom napisali že precej in tudi denar je pripravljen, res dobrih fotografij pa je med sicer lepim stavilom poprečnih, še vedno premalo. Kaj naj še rečemo? Poščite neobičajne, zanimive, enkratne dogode, neponovljive trenutke in duhovite izreke! Sicer običajne posnetke lahko počivite z nenavadnimi zornimi koti ali igro svetlobe in seno. Skratka, pomislite preden pritisnete na sprošilec! Smo morda preveč zahtevni? No, nagrada pa tudi ni od muh!

UREDNISTVO

NOVOTEHNA NOVO MESTO

Psihologija reklame in dinarja

Prodajalci so izpodrinili mesarje, nje pa izpodriva televizija

Prodajalci so v današnjem času pravi psihologi, ki s preračunavanjem novih in starejših dinarjev plesajo na vrvi nad prepadom — in se prav nikoli ne zmotijo. Nekdaj sem občudoval mesarje, ki imajo svoje možgane tako prizrejene kot elektronski stroji: na tehnično namreč vržejo kos mesa, in se preden sem opazil, koliko delogramov bo pokazal kazalec, je mesar určno povedal, koliko meso stane. S preračunavanjem teže in dinarjev si pač nisem vedel! glavé: kako naj bi mesarju pokazal, da v računu stolnik toliko zaostaja za njim!

Zdaj pa prav zares občudujem prodajalce, ki tako izvrstno obvladajo stare in nove dinarje. »Sto dinarjev,« se vladno smehlajo prodajalci v trgovinah, ko povedo ceno jaje, čes: kaj niso poceni? Res, tako poceni, da morajo ceno povedati v starejših dinarjih. To je psihologija! Potrosnika je treba zmeti: seveda, tale omara stane samo 6 tisočakov, pa še mizico in dva stola dobite zraven. Šest tisočakov, kaj je to v današnjem času? Nič! Prodajalec pa je uvrščen nad tabo, ubogim kupcem, ki se nad mnogočim različnim omarami novosti, ki jih vsak dan ponujajo tovarne, sploh ne znajdeš.

Res pa moram priznati, da se je zadnje čase tudi slava prodajalcev začela manjati. Nekajkrat sem namreč že gledal te-

leviške reklame in psihologija teh reklam je podobna psihologiji prodajalcev. Samo da so reklame še bolj prebrisane: nikjer ni nobenega podatka o ceni. Reklama te premami, prodajalec v trgovini ti dokončno zavije vrat.

Sicer pa, odkar gledam replame na televiziji, se mi zdaj svet lepi: za svoje prihranke sem brez skrbi, ker spim na joglu in mi iz živinic (ki je nimam) tat ne more nicesar odnesti, prehrana je v redu, ker jem samo piščance PP, zobe imam esle, ker si jih umivam s Kalodontom. Denicotina ne uporabljam, ker ne kadim, moja vožnja je varna, ker imam vsa kolesa obutia v Borovo gume, pred tato pa me varuje klijučavnica Titan in bom šel torej brez skrbij tudi na dopust. Skrbi me edino to, ker nisem zavarovan in ker ne vlagam deviz pri Jugobanki.

Ce pa bom še naprej gledal reklame, se bojim, da se bo moje občudovanje do prodajalcev, ki so s prvega mesta izpodrinili mesarje, kmalu ohladilo. Njihova psihologija je namreč na las podobna reklamam. V mojih očeh so trgovci izvršeni samo se zoto, ker tako izredno hranijo starimi in novimi dinarji. Upam pa, da bodo — srečno napovedati v tistem — tudi dolarje, ker je tako moderno in ker smo se na nove dinarje že pri-

J. SPLIHAL

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

Vest, ki terja odločen ugovor

V 12. številki Dolenjskih razgledov z dne 16. aprila 1970 smo v uvodni besedi prebrali neprijetno novico, da je zaradi finančne stiske ogroženo nadaljnje izdajanje te kulturne priloge Dolenjskega lista.

Vest, ki terja odločen ugovor. Vsakdo, ki se na Dolenjskem, v Spodnjem Posavju in Beli krajini ubada s kulturno-prosvetnim, z umetniškim in znanstvenim delom, ve, da so Dolenjski razgledi tej pokrajini resnično potreben, saj ves južnoslovenski prostor ne premore ene same revije za kulturo in prosveto. Dolenjski razgledi pa so na najboljši poti, da postanejo prav to skromna regionalna revija z absolutno najvišjo naklado v Sloveniji (30.000 izvodov!).

Da imajo članki v DR nesporno trajno vrednost, naj navedem samo nekatere, čisto slučajno izbra-

ne prispevke: zgodovina Dolenjskega muzeja in kočevske gimnazije, arheološka raziskovanja na Sentjernejskem polju, v brežiški občini in v Novem mestu, seznam dolenske periodike, članki o umetnostnih spomenikih in razstavah v pokrajini itd. Priloga DR je pokazala, da je na Dolenjskem dovolj strokovno podkovanih piscev, ki so voljni prijeti za pero. Zase vem, da sem v Dolenjske razglede pisal z enako resnostjo in zavzetostjo kot za katerokoli drugo »vesloslovensko« revijo. Vedno sem bil mnenja, da je vsak, kdor dela na kulturno-znanstvenem polju na Dolenjskem, dolžan svoje rezultate objaviti oz. o njih informirati tudi v regionalnem tisku. Na ta način se homo tudi otresli prizvoka kulturnega provincializma.

V poldrugem letu, od kar izhajajo Dolenjski raz-

gledi, se je v 12 številkah na 136 straneh zvrstilo veliko prispevkov, ki bodo vsakemu raziskovalcu in ocenjevalcu Dolenjske v dragoceno pomoč. Zato apeliram na vse tiste činitelje, ki odločajo o usodi oz. nadaljnjem izhajjanju priloge v domačem tisku, naj dobro pretehajo vrednost in pomen njenega izhajanja. Dolenjski razgledi so temu prostoru potrebi!

TONE KNEZ,
Novo mesto

Zakaj tako?

S sestanka na sestanek

Na potrebnih in nepotrebnih sestankih izgubljamo precej dragocenega časa

Mnogoštevilni sestanki, konference, simpoziji, posvetovanja in ostale oblike sestajanja so postalni v naši samoupravi praksi nujna potreba pri ocenjevanju opravljenega dela in dogovarjanja o bodočih nalogah.

Na gledje na ugotovitev pa številni neposredni prizvajalci in strokovnjaki v delovnih organizacijah kočevske občine — po vsej verjetnosti pa tudi v ostalih krajih — ugotavljajo, da zaradi sestankarstva mnogokrat izgubimo precej dragocenega časa, ki bi ga lahko koristnejše uporabili. Zato se zavzemajo, da bi na vseh ravneh podrobno proučili vprašanje, če je potrebno skrbiti toliko sestankov, predvsem tiste v rednem delovnem času. Hkrati bi kazalo pregledati strokovo raven sestankov, kajti mnogokrat so sestanki brez prave vsebine. So tudi primeri, ko zaradi istega vprašanja sklicujejo sestanek ali posvet več organizacij!

Zlasti pa nas in druge bralce zanimajo odnosi med ljudmi. Nesporazumi niso vedno posledica trenutne jeze tistih, ki se v njih srečujejo. Zavedajte se: le nerazpoloženi sprevidnik bo nahrulli potnika! Slabi odnosi pa so lahko tudi posledica hujših stvari: kritiv na delovnem mestu, nereda v podjetju ali v okolju, kjer živite, slabe obveščenosti, tega, da si kdo lasti pravice odločanja, ki mu ne gre itd. Takšne stvari bi morale najti odmev na vaši strani v listu in o takšnih stvarih bi morali v svojih sestankih odločno in pošteno povedati svoje mnenje.

Zlasti pa nas in druge bralce zanimajo odnosi med ljudmi. Nesporazumi niso vedno posledica trenutne jeze tistih, ki se v njih srečujejo. Zavedajte se: le nerazpoloženi sprevidnik bo nahrulli potnika! Slabi odnosi pa so lahko tudi posledica hujših stvari: kritiv na delovnem mestu, nereda v podjetju ali v okolju, kjer živite, slabe obveščenosti, tega, da si kdo lasti pravice odločanja, ki mu ne gre itd. Takšne stvari bi morale najti odmev na vaši strani v listu in o takšnih stvarih bi morali v svojih sestankih odločno in poštено povedati svoje mnenje.

To se dogaja v mnogih podjetjih, v krajevnih skupnosti, v zaseški, povsod, kjer živijo ljudje. Zlasti takrat, kadar se del ljudi začne na napredku, del ljudi pa iz različnih vzrokov temu nasprotuje! Vesla stran v listu naj bo zato namenjena opisu resnega življenja in tegob in ne samo stresanju jeze nad tistimi, ki so vam prizadejali manjše krvice. Vobimo vas, naredite korak naprej v tej ameri in pišite nam o tem! Vsakič ponechte, kje se dogaja, kar opisujete, in se usaj v pisusu podpišite z celim imenom! Pričakujemo vašo poslo in sodelovanje!

UREDNIŠTVO

Ni skrbi za drtišče rib

Prišel je čas, ko je začelo drtišče rib v Mirni pri Dol. Boštanjem, vendar ni nobene božazni, kdo jih bo varoval oziroma kako se bomo odresli ribnih tator. Vse teče tako, kot je bilo dogovorjeno, in se sklepi uresničujejo. Med tamkajšnjimi prebivalci je sicer majino negodovanje, če zakaj sedaj ne bi vlekli mesa iz vode, ko je priložnost za to, saj so ribe prišle tako rekoč domov! Enakega mnenja so tudi nekateri ribiči, vendar so v manjšini. Takšni ribiči niso članji RD zaradi rekreacije in športa, temveč zaradi osebnih koristi.

Vsi naši člani veda, da mora vsakdo v korist ribiške družine narediti deset prostovoljnih ur ali pa plačati 50 dinarjev. Na članskem posvetu pododbora Sevnica je bil soglasno sprejet sklep, da boda ribiči prostovoljno ure uporabili za zaščito drtišča. Vodstvo družine je povabilo k sodelovanju vse zasavske ribiške družine ter ZRD Žasavje — Litija in Novo mesto ter republiško ribiško zvezo. Redna zaščita drtišča na Mirni torej teče redno in bo tekla toliko časa, dokler bo to potrebno.

S tem sem odgovoril že na due zastavljeni vprasanji v Dolenjskem listu vsem Sevnicam in Boštanjčanom ter članom naše RD, ki ne vedo dovolj o gospodarjenju v naši ribiški družini in z dajanjem neresničnih podatkov povzročajo razprtje med zasavskimi ribiškimi družinami.

Podatke, ki jih je dobil novinar Dolenjskega lista, lahko dajo samo taki ljudje, ki misljijo, da je lov rib na drtišču koristen, ker imajo samo misel, kako se bodo najedli rib, ko pridejo te na ženitovanjski ple.

IVAN NOVAK

Zdaj pa korak naprej!

»To stran ste napisali sami!« je napisano na vrhu te strani. Prvič je izšla v tej podobi 14. marca 1968 v številki II in odtej izhaja že dve leti. Porodila se je iz poprejšnje občasne rubrike »Pisma uredništvu.«

Za stran, ki jo prepuscamo vam, bralci, in vašemu pisanju, smo se odločili zaradi več stvari. Po glavnici je bila prav gotovo želja, da bi DOLENJSKI LIST res postal javna tribuna, v kateri lahko bralci povedo po svoje tudi tisto, kar sicer ne bi prišlo do novinarskega usesa in peresa. Na tej strani smo hoteli objavljati tudi mnenja, ki se ne ujemajo z našimi ali s tistimi, ki jih izoblikujejo razni družbeni organi.

Vodila nas je torej iskrena želja prilegniti k sodelovanju v listu kar največ ljudi in ujeti pri tem tudi odmeve na našo pisanje. V tej želji nismo popolnoma uspeli, toda na tej strani so bili v dveh letih že objavljeni mnogi vaši dragoceni prispevki. Dragocene predvsem zato, ker sle s poštenim odcesom in občutkom za mero v njih velikokrat odločno povedali tudi to, s čimer se ne strinjate. Zelo dobro namreč vemo, da tam, kjer je vse prav, navadno ni demokracije. Demokracija se poraja v boju mnenj in zato smo vam bili vedno hvaljeni zlasti za kritične prispevke.

Po dveh letih sodelovanja menimo, da je prišel čas, ko bi morali narediti korak naprej. Se vedno dobitvamo precej vaših prispevkov, ki jim pravimo v uredništvu sprecodniški. Gre za sestavke v katerih pisci stresajo svojo učajnost zaradi majhnih kritic v podobnih drobnjarijih. Takšnih prispevkov nismo zavračali in smo jih objavljali. Menimo pa, da je v naši družbi vsakomur na voljo dovolj rednih poti, po katerih lahko dobi zaščitenje za nepošredno kritiko, ki se mu je pripetila. Saj s tem, da je opis (z) naš navadno zelo ose-

Srečanje s pisateljem Antonom Ingoličem

V tork, 14. aprila, je bila v naši soli v Sentrupertu podjetje Goličevih brašnih znack, na katerem je sodeloval tudi pisatelj Anton Ingolič. V lepo okrašeni telovadnici so se vionirji predstavili najprej z nekaj recitacijami in dramatiziranim odломkom iz Ingoličeve povesti »Tajno društvo PGC«, nato pa so nam podeli znacke. Naš gost je bil zelo razpoložen in je v veseljem odgovarjal na naša vprašanja. Jaz sem pa vprašal, kako je nastala knjiga »Enajsterica živih«. Odgovoril je, da je zgodba zajel v vojnem času. Nadvse sem bil vesel, ko mi je pisatelj stisnil roko, saj sem tudi sam osvojil srebrno Goličovo znacko.

POLDE JURGLIC
novinarski krožek
osnovne šole Sentrupert

NI NUJNO.

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljani na tej strani — K prispevkom, ki jih pošiljata za objavo v našem tisku. Sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače) vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Stare pesmi v novi obleki

Stare narodne in druge pesmi so lepe v obliki, kot so bile skomponirane. Kar srečame boli, ko jih poslušam iz malčene. Samo en ton naj bo drugac, pa še ni več tisto, kar je bilo v izvirniku. Ce so že zaščitene stare stavbe, naj bi bile zaščitene tudi stare pesmi!

V. P.

Ribniško Opekarno je treba obnoviti

14. novembra lani je pogorel del Opekarni v Ribnici. Pogorele so strojnice ter strojne in zračne sile in krovna peč. Kako je prišlo do požara, je za občane Ribnici se vedno vprašanje.

Stroje, ki so veljali precej, in ostalo železje so prodali na odpad, čeprav pravijo ljudje, da bi lahko hitro usposobili in bi Opekarna lahko spet obratovala. Tega pa se niso lotili niti samoupravni organi podjetja niti občinska skupščina, češ da se ne izplača. Morata se nekaterim res ne izplača. Ribniščani pa pravijo, da je to pospodsarski kriminal, za katerega bi moral nekdo odgovarjati. Vendar pustimo, naj to rešujejo pristojni organi.

Poglejmo še drugo stran življenja in dela v Ribniški dolini. Vsaka občina je zainteresirana, da v njej čimveč proizvajajo, da gradijo nove obrate in da narašča narodni dohodek. V Ribnici pa kaže, da za kaj takega niso zainteresirani. Občina šteje med nerazvite. Na njenem območju je le lesna industrija INLES in nekaj kovinske industrije. Ni čudno, da ljudje doma ne dobijo dela in odhajajo v Nemčijo. Vsakomur, ce gleda le malo pospodsarsko, je razumljivo, da je da-

požgali Italijani, pa je zares mladi rod delavcev, ki je do leta 1929 prevezel vse delo v svoje roke in postal temelj naprednega ljudskega gibanja v Ribniški dolini.

V letih gospodarske krize 1929–1937 Opekarna ni imela preveč trgov s prodajo opeke, ker so bili menjani izdelki zelo dobrati. V teh letih se je razvilo in organizacijsko napredovalo napredno delavsko gibanje, ki je bilo podlaga NOB in končno osvoboditve delovnih ljudi vse Ribniške doline.

Iz vsega tega lahko sklepamo, da je bila Opekarna vseh 69 let obstoja trden gospodarski temelj Ribniške doline in šola za strokovne in revolucionarne kadre.

Današnji ribniški gospodarstveniki se v to ne zamislijo. Ali ne bi bolje obdržati star delavnih ljudi doma, kakor da odhajajo na delo v tušino, ki je vedno bila na bo močeha delavnemu Slovencu? Ribnica ima pogoste na obnovi Opekarni, posredni so le gospodarski ukrepi! Tako se bo doma započelo več ljudi, s tem pa se bo dvigalo tudi gospodarska moč občine.

PETER SOBAR st.
Kočevje

Precejšnja stiska je v sedanjih prostorih obrata IGO v Velikih Laščah. Povpraševanje po gostinski opremi je vedno večje, zato se je podjetje IGO Ljubljana odločilo, da bo za svoj obrat v Velikih Laščah v naslednjih mesecih sezidal novo stavbo, ki bo imela okoli 1000 kv. m prostorov za proizvodnjo in skladiščenje.

(Foto: Primc)

Obisk v IGO: iz malega raste veliko

Leta 1967 le 6 zaposlenih, lani 10, letos 40, kmalu pa 80 – Precej domaćinov se bo zaposlilo v obratu IGO – Tudi nekateri, ki zdaj delajo v Ljubljani, se bodo (lahko) vrnil domov – Kmalu nova stavba IGO

«Zaradi naglega naraščanja turizma je vedno večje povpraševanje po gostinski opremi. Naš obrat IGO (Industrija gostinske opreme) v Velikih Laščah ima takole naročil, da smo morali delovni dan podaljšati, razen tega pa odstopamo izdelovali nekaterih naših proizvodov tudi kooperantom,» je povedal obratovod Franc Cuden.

Obrat IGO v Velikih Laščah je bil ustanovljen 1. septembra 1967. Takrat je imel zaposlenih 6 ljudi. Delati so panje (čoke) za sekanje mesa, kuhinjske stroje za krompir, omare za shranjevanje pekačev in slastičarske peči.

Lani so imeli zaposlenih povprečno 10 ljudi, ki so izdelali na mesec za 100 do

120.000 din teh izdelkov. Letos imajo zaposlenih že 40 ljudi, ki so proizvedli na mesec za 500 do 700.000 din gostinske opreme.

Prostori v starem silosu pri železniški postaji so jim postali pretesni, posebno še, ker so začeli izdelovati še delovne mize za kuhinje, mize za odpadke ter plinske in ladijske peči. Delajo še

vedno v eni izmeni, ker ne dobe dovolj polizdelkov za dve izmeci, pa tudi delavci se še pružajo. Od 40 zaposlenih jih je le 6 kvalificiranih, trije so vajenci, ostali pa nekvalificirani.

Proizvodnjo jih podražuje tudi pomanjkanje skladisa. Zdaj jih imajo raztresene po vseh Laščah, zato je potrebnih precej prevozov.

Zaradi vsega tega se je podjetje IGO odločilo, da bo v Laščah zgradilo novo stavbo, ki bo merila 1000 kvadratnih metrov. Polovica te stavbe bo namenjena za proizvodnjo, ostala polovica pa bo za skladiske. Stavba bo dokončana predvidoma v nekaj mesecih. Obratovodja ni mogel povedati natančnih podatkov o novi stavbi, menil pa je, da se bo po njeni graditvi število zaposlenih najmanj podvojilo, približno enako hitro pa bo naraščala tudi proizvodnja. Podjetje je v okolici odkupilo od kmetijske zadruge nekaj zemlje, ki jo potrebuje za razvoj obrata.

Dodelili so tudi, da bodo morali okrepiti disciplino med članovimi gledališča in vse pripravljeno za asfaltiranje. Potem pa so graditelji nenadoma delo prekinili in odpeljali celo kocke.

Krajevna skupnost se pričadeva, da bi letos to krizišče le uredila. Sama je zbrala že okoli 30.000 din, pričakuje pa še pomoč občinske skupnosti in republikega cestnega skladja. V Laščah in na ostalem območju krajevne skupnosti je še več neprimernih priključkov na glavno cesto.

Tudi na zadnjem stanku za območje krajevne skupnosti Turjak so razpravljali o neprimernih priključkih. Ugotovili so, da bi bilo najbolj potrebno urediti priključka pri Malem Osrovniku in Malem Ločniku, ki sta najbolj nevarna.

Vedno večji promet

Na kočevski cesti je vedno večji promet. Posebno ob sobotah in nedeljah morajo biti vozniki že kar previdni. Preteklo nedeljo popoldne je nekdo med vožnjo od Škofljice do Velikih Lašč štel avtomobile, ki jih je srecaval. Na tem delu ceste, ki ga je prevozil v približno četrte ure, je našel 224 avtomobilov, ki so peljali proti Škofljici, oziroma Ljubljani.

Nastavljal je zanke

Franc Polzelnik iz Velike Slevnice je pred kratkim nastavil zanke divjadi. Miličniki so za to zvedeli in je moral pokazati, kje jih je nastavil. Vendari je za eno pozabil in se je kasneje vanjo ujela srna. Miličniki so že prej našli pri njem doma eno srno, ki jo je dal iz kože. Predali ga bodo javnemu tožilcu. Svojej so predlagali, naj bi Polzelnika, ki je star okoli 40 let, dall v kakšen zavod, ker ogroža tudi ljudi.

Grosupeljski komunisti o SZDL in krajevni skupnosti

Na nedavni seji občinske konference ZK Grosupelje so večino razprave posvetili delovanju in kreditu Socialistične zveze in nadaljnemu razvoju krajevne samouprave.

Delo SZDL zadnjega leta poteka po predvidenem programu, vendar v veliki delavnosti v celoti ne bi mogli govoriti, saj je vse prepogosto opaziti premajno zavzetost za delo v tej organizaciji. Se posebej so opozorili na udeležbo članov konference SZDL na sejah, pri čemer niso izvzeti niti komunisti. Prav zaradi tega bo treba v prihodnje poostriči družbeno in politično odgovornost ljudi, ki delajo v različnih organizacijah in vključevati vanje predvsem tiste, ki so voljni delati.

Vsekakor pa je SZDL v preteklem obdobju zabeležila tudi precej uspehov, posebno takrat in tam, ko so reševali povsem določene naloge, ki zadevajo neposredno vse občane. To velja zlasti za udeležbo na volitvah ali pa razprave o upravljanju z gozdovi in o razvoju kmetijstva. To ponovno dokazuje, da se ljudje zanimajo predvsem za probleme iz neposrednega življenja, manj pa jih zanimajo splošna razglabljanja o odmaknjenih problemih, kar navadno imenujemo politiziranje. Prav gotovo pa je na logu Socialistične zveze, kako poiskati zanimiva področja delovanja organizacije.

Ko so govorili o krajevni samoupravi, so se strinjali z ugotovitvijo, da se leta vedeni bolj uveljavlja. Letos so krajevne skupnosti dopolnile svoje statute po osebnem vzorčnem statutu, ki ga je pripravila občinska statutarna komisija. Tudi dopolnjeni občinski statut daje poseben poudarek KS. SZDL bi moral, so poudarili na konferenci, postati v krajevni skupnosti pobudnik za raz-

Jamarji, pomagajte!

V kotu med Temenico, Krko in Višnjo goro je precej kraških jam, posebno v okolici Stične jih je veliko. Blizu Gradišča so že pred vojno jamarji odkrili veliko jamo s podzemnim jezerom. Najbrž se ta jama še nadaljuje, vendar jamarji takrat niso imeli dovolj opreme za podrobnejšo raziskavo. Naj povevamo še to, da v vasi Rupe in na Viru pri Stični ob velikem deževju bruha voda iz zemlje in nosi s seboj slovenske ribice. Prebilivalci vabimo jamarje, naj odkrijete naš podzemni svet.

GROGA

Načrti dela SZDL

Občinska organizacija SZDL v Grosupljem si je prihodnje leto zadržala vrsto pomembnih nalog z najrazličnejšimi področji. Posebno se bo organizacija posvetila nadaljnemu razvoju krajevne samouprave, nidi manjše naloge pa je nečakajo v razpravah o stanju in razvoju kmetijstva v občini. V okviru priprav za sprejem srednjoročnega plana v zvezi in republiki bo izdelan tudi srednjoročni plan razvoja občine. Socialistična zveza bo vneto sodelovala v pripravah in izvedbi razgovorov o programu razvoja.

Novi koši v Stični

Štolska gimnazija je dobila dva nova kosa, za katera so morali odšteti 3 tisoč dinarjev. Postavili so ju na asfaltiranem Šolskem igrišču, tako da bodo prišli na svoj racun gimnaziji in osnovnosoli. Bržkone se bo košarka poslej v Stični se boj razvila, hkrati pa so dijaki prisli do zanimive oblike izvensolskega udejstvovanja. Stički gimnaziji so pred tedni igrali v Trebnjem na srednjem Šolskem prvenstvu Dolenjske in so se kar dobro upirali novomeškim gimnazijem.

Številke o Dobrepoljah

V Dobrepoljah živi krog okrog 3000 ljudi, od tega je volivcev 2049. Na tem območju je v vseh Predstruge, Cesta, Zdanska vas, Malo vas, Videm, Podgorica, Podpec, Zagorica, Bruhanja vas, Podgora in Kompolje 737 gospodinjstev, samo od kmetijstva pa živi 1284 ljudi. Ostali so zaposleni v Stolarni, Apnenici, obratu Istre ali KZ, nekaj pa se jih vsak dan vozijo z avtobusom proti Ljubljani. Območje krajevne skupnosti Dobrepolje meri 6900 hektarov, njiv je 1000 hektarov, travnikov 623, pašnikov pa 1950 hektarov. Goveje živine je 1314 glav, konj 187, prščev pa 980.

- vec

KDO SE BO ZAVZEL ZA OSTARELE KMETE?

„Davki me prehudo tarejo“

Zdravstvena izkaznica ni potrjena: kaj bo, ko bo v Klančarjevi hiši bolezni?

Prišla je v Grosuplje, a zdravstvena izkaznica ji niso potrdili, ostala je sama, brez pomoči: mož ji je umrl pred četrti stoletjem, otroci so sli za svojim kruhom in pomagajo, kolikor morejo. In kako naj se človek sam peha na grunju?

»Blizu štiri hektare zemlje imam, ki jo moram obdelovati sama,« pravi 64-letna Frančiška Klančar iz Mlačevega. »Bolehna sem, oči mi nagajajo — pa še brez zdravstvene izkaznice sem ostala.«

— So torej davki prehudi?

»Pravč me žalijo, zares. Letos sem plačala že 50 starih jurjev za davke, a

sem dolžna še za laško leto. Zato sem tudi ostala brez zdravstvenega zavarovanja. Nekaj bo primaknil sin, nekaj bom zbrala sama, a vseeno se bojim, da ne bo dovolj denarja in da bom morala zdravnika plačevati sama — ce bom sploh imela s čim plačati.«

— Kaj zemlja ne daje dovolj kruha?

»Večina je travnikov, manj je gozda, in orne zemlje je manj kot hektar. Nekaj koruze pridejam pa krompirja, malo pese in korenja. In ker pri hiši ni denarja, ne morem kupiti gnojil: ker nimam gnojil, je tudi pridelek slabši. Prosila sem že, naj bi mi del davkov oprostili, da bi plačevala manj kot doslej. Odgovora doslej ni bilo. Kolikor bom mogla, bom plačala — kakor bo, pač bo.«

In je ostala sama na toplem pomladanskem soncu, s strahom in upanjem v srcu. Druga kmetica, ki je tudi prišla po zdravstveno izkaznico, ji je pritrila: »Bolesna sem, oči mi nagajajo — pa še brez zdravstvene izkaznice sem ostala.«

— So torej davki prehudi?

»Pravč me žalijo, zares. Letos sem plačala že 50 starih jurjev za davke, a

J. SPLICHAL

KRIŽEM PO GROSUPELJSKEM

■ GROSUPLJE — Kot vse kaže, bodo letos potrdili kar 70 odstotkov kmečkih zdravstvenih izkaznic, medtem ko so jih prejšnje leta 50 do 60 odstotkov. V grosupelski občini sta 2.300 kmetijskih prebivalcev in 6.563 zavarovancev.

■ VIŠNJA GORA — Višnjani se že pripravljajo na letodajo največje pravljivo, ki bo 9. avgusta. Pravljivo bodo 95. občinstvo gospodarskega društva v kraju, 25. letnico osvoboditve in 100. letnico Lemnovega rojstva. Povabilo bodo vse živeče borce s tega območja in pripravili srečanje borcev Zahodnodolenjskega odreda, ki so ga ustanovili v Kriški vasi pri Višnji.

■ SENTVID PRI STIČNI — Od 26. julija do 2. avgusta bodo imeli kulturni tečaj: odkrili bodo plesno padlum borcem, pevski zbori

pa bodo pripravili koncert. Hkrati bodo pravljivati 20. občinstvo Slovenskega oktetja. Ob tej priložnosti bodo odkrili spomenik Ribnici, pač pa bo Slovenski oktet.

■ IVANCA GORICA — Priljubek na avtomobilski cesti je izredno lastnostnem stanju: tudi največji smučarski ud bi se na tej cesti ne mogliogniti vsem luknjami. Prebilivalci upajo, da bodo zdaj, ko je vreme topelje, luknje pokrplji.

■ GROSUPLJE — Po dolgem času so si občani spet lahko ogledali gledališča gostovanje Ljubljancov: v nadelju je gostovalo Sentjakobsko gledališče z Juričevim Sosedom in sinom. Prava sreča je, da so amaterske skupine v občini tako primedvane, da redki gledališči gostovanj počitnici ali polpopkulicnih gledališč ne cijutijo tako močno.

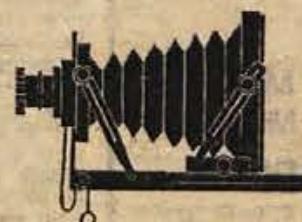
FOTOZAPIS

FKK OŠ KOČEVJE

Ko šolski zvonec naznani konec pete ali šeste učne ure, delo v šoli ne zamre. Včasih takoj po pouku, drugič pa po poldne, se zbiramo v različnih krožkih, da bi si izpopolnili znanje iz posameznih predmetov, ki nas zanimajo, ali pa se vključujemo v dejavnosti, kjer lahko pokažemo svojo ustvarjalnost. Na naši šoli deluje poleg krožkov in klubov tudi vrsta skupin, ki jih nismo zajeli v našem fotozapisu. To so društva za varstvo živali, dramatski krožek, družina pionirjev prometnikov in drugi. Zdaj pa kar po vrsti k slikam:

1. Pod mikroskopom se mladim biologom odpre nov, čudovit svet narave.

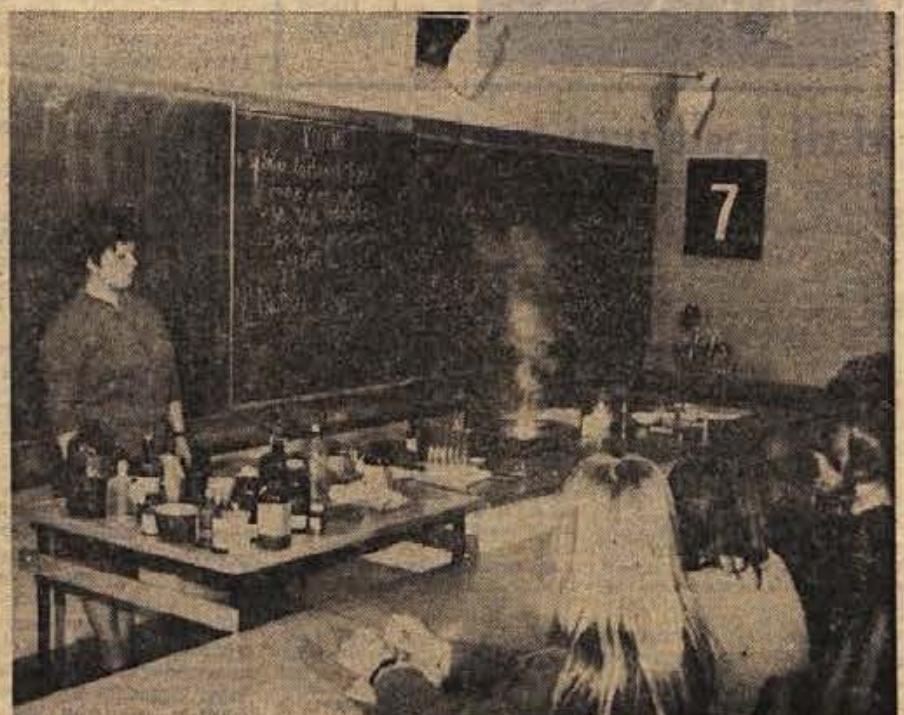
2. Člana foto-kino kluba do končujeta montažo filma »Narod si bo pisal sodbo sama. 3. V športnem društvu imamo

tudi nekaj odličnih telovadcev.

4. Radi igramo šah. Zdaj se pripravljamo na republiško pionirsko prvenstvo, kjer bi se sveda radi dobro uvrstili. 5. Med fiziki je največ zanimanja za elektriko.

6. Naše ladjice so zdaj res iz vezane ploče in furnirja, kdaj pozneje pa bo morda kdo izmed nas gradil tudi prave ladje!

7. Poskus je kemikom uspel! Natrij je izpodrinil vodič, ki se je v trenutku vžgal.
(Posneti člani foto-kino kluba osnovne šole v Kočevju pod vodstvom tovariša Franceta Brusa.)

kultura in izobraževanje

Jutri o kulturi

Kulturno-prostovna komisija pri občinski konferenci ZK Ribnica je sklenila, ker drugače ni bilo, spraviti razmajani kulturni voz s slepega stranskega tira na uglednejšo, bolj vidno pot. Od ugotovitve, da je kulturno življenje v občini razen redkih izjem skoraj povsem zamrlo, do skelepa snekaj je treba storiti ni bilo daleč, pa tudi nacin ni nic novega. Posvetovanje. Za jutri po poldne, 24. aprila, je sklicano širše posvetovanje občanov, ki jim je kultura prisou, ki jo lahko s svojim delom spet postavijo na trdnejše noge ali pa denarno podprt. Na posvetovanju bo osrednjost točka — ustavnostev kulturne skupnosti. Ali jo Ribnica potrebuje in ali jo sploh lahko ima? Vprašanje, ki zahteva dokaj jasen odgovor.

vec

Filmske risanke za osnovne šole

Novomeški zavod za kulturno dejavnost je začel 18. aprila za učence osnovnih šol v vseh večjih sredističih v novomeški občini predvajati filmske risanke, v katerih nastopajo Duško Dolgovšek, pes Riffi, maček Silvester, hitri in počasni mšek in drugi junaki. Od danes do ponedeljka, 27. aprila, bodo predstave se v Orehotnici, Drči, Zameškem, Biriči vasi, Uršnih selih, Lazah, Karteljevem, Prečni, Mirni peči, Dolžu, Stopičah in Podgradu. Predstave so v počastitev praznika dela.

Jutri bodo v krški galeriji odprli razstavo 29-letnega slikarja Zdravka Čosića iz Slavonskega Broda. V svojih delih rad upodabija domačo pokrajino.

(Foto: Jožica Teppey)

Bulajić: Krško - presenečenje!

(Nadaljevanje s 1. strani)

bod in prosvetnih društev pričakali dopoldne na odcepnu avtomobilske ceste pri Drnovem, odkoder so se odpeljali najprej v Kostanjevico. Oglej Forme vive, Gorjupove galerije, Lamutovega razstavljača in drugih kulturnih dragocenosti, zlasti pa se kostanjeviškega gradu oz. nekdanjega samostana, je goste več kot navdušil. Kostanjevici je sledil obisk samostana Pišteje, kjer so beli menih gosti ljubezno sprejeli in jim ponudili od svojih pridekov čudovala jabolka, sir in cviček. Okoli 15.30 je filmsko ekipo na Sremču sprejel predsednik Občine Jože Radej, ki ji je predstavil svoje sodelavce in voditelje družbeno-političnih organizacij občine.

Ze pred prihodom na Sremč je Veljko Bulajić obiskal mlade gledalce filma BITKA NA NERETVI, ki so ga v

dvorani na Vidmu prisrečno pozdravili. Sproščeno je sedel mednje in stekel je topel pogovor; kazalo je, da je bil režiser najbolj zadovoljen z odgovorom pionirjev, da film dobro razumejo in da jim je nadvise všeč.

V zdravici, ki ju je Veljko Bulajić izrekel med kostolom na Sremču predsednik Radej, je bila predvsem prisrečna čestitka za veliko mojstrovino in umetnost, kar BITKA NA NERETVI nedvomno je. Sele s tem filmom so nas marsikje po svetu spoznali, je poudaril tovarš Radej, režiser Bulajić pa mu je med drugim odvrnil:

»Vaša čestitka in želja, da bi se med vami dobro počutili, se je začela uresničevati že danes ajutraj. Delavci iz ekipe Neretva smo zelo presenečeni nad tem, kar smo danes videli pri vas. Moram priznati, da smo gledale vaših krajev popolnoma neobveščeni. Le tabla ob avtomobilski cesti kaže na Formo vivo pod Gorjanci. To, kar smo videli — eksponate v Gorjupovi galeriji, obnova cerkve oz. nekdanjega gradu in vse drugo, to je nekaj edinstvenega. Srečen bom, če mi bo uspelo zainteresirati jugoslovansko televizijo, da te lepote počake ljudem v naši državi! Gre za izreden turistični kulturni pomen Kostanjevice in drugih krajev v tej okolici, ki so nekaj enkratnega na poti med Ljubljano in Zagrebom. Predstavljajte si, kaj bi bilo, če bi samo Zagrebčani to vedeli in videli Kostanjevico! Sola v tem kraju je edinstven muzej: tu se srečuje vsak otrok že od prvega razreda naprej z najlepšimi likovnimi stvaritvami. Verjetno sami več ne veste, kako izredno pomembno in kako veliko delo je tu opravljeno — in vse to se ob znanem pomanjkanju denarja.

Prijatelji, priznam vam, da je danes zame in za moje sodelavce dan presenečenj! Ce bi imel kak München, San Francisco, Hamburg ali New York tak grad, kot je Kostanjevica, bi ga kazali vsemu svetu, bil bi na prvih straneh vseh prospektov. Zato nujno svetujem: več propagande, več informacij nam dajte o vaših lepotah in umeutinah!«

■ JUGOSLOVAN ODSTOPIL — Dušan Stojanović, član žirije na letnjem filmskem festivalu v Oberhausenu, je odstopil. Izbjavil je, da se ne more strinjati s tem, da bi občinstvo vplivalo na odločitev.

■ TELEVIZIJSKA „LEPA VIDA“ — Ljubljanska televizija je minuli teden že drugič prikazala domačo gledališko delo. Gre za Vožnjkovo žalozico „Lepe Vidas“, napisano po motivu znane ljudske pesni z istim naslovom. Za televizijsko prikazovanje je drama predviden Janez Menart, režiral pa jo je Mirč Kragelj.

bodo v bodoče premiere njenih filmov v Krškem. Kot smo zvedeli, pripravlja režija film o sarajevskem atentatu, o ilegalni Ljubljani in se kaj. Zvezdar je Veljko Bulajić v družbi krških javnih delavcev še dvakrat ponovil: »Zares ste mi zadolžili in izpolnil bom dano besedo!«

Krško bo tako imejo izjemno srce: filmske stvaritve velikega jugoslovanskega režisera bo poslej gledalo prvo med našimi mesti. Navdušenje, ki so ga režiser Bulajić in njegovi najožni sodelavci pokazali ob obisku lepot krške ter novomeške občine, pa nas hkrati sli, da bomo propagandi naše pokrajine zares morali posvečati docela drugačno skrb in širino, kot smo določili doslej.

TONE GOŠNIK

Od jutri v Sevnici razstava »Esperanto za mir v svetu«

Jutri ob 17. uru bodo v likovni galeriji na sevnškem gradu odprli likovno razstavo Kluba esperantistov osnovne šole Franca Vrunca iz Hudinja pri Celju. Klub je esperantskim organizacijam po svetu razpospol razpis za likovne prispevke pod naslovom »Esperanto za mir v svetu«. Vabilo so se odzvali mladi esperantisti iz 20 dežel, med drugim iz Japonske in Kitajske. Razstava bo odprta ves mesec in bo na izviro način popestrila sevnške predstavitve v počastitev 27. aprila in 1. maja.

A. Z.

APZ »Tone Tomšič« poje v Novem mestu

Na turneji po Sloveniji bo akademski pevski zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane pelj tudi v Novem mestu. Po že prej objavljenem sporedu bo znani vovalni ansambel nastopil v Domu kulture 9. maja. Akademski pevski zbor bo nastopil z repertoarjem ki ga je pripravil posebej za letošnje pravljivo.

Zaključni nastop predviden 12. maja

Učenci baletne šole pri novomeškem Zavodu za kulturno dejavnost se že pripravljajo na zaključni nastop ob koncu letnika. Prireditve bo predvidoma 12. maja na novomeškem odru in bo javna. Na nastopu bodo učenci pokazali, kaj so se od jeseni naučili pod vodstvom baletne korepetitorke Milice Buh. Prvič so mladi baletniki nastopili na prireditvi dedka Mrasa okoli novega leta.

Nastop opernih prvakov

Ljubljanski umetniki bodo v počastitev 27. aprila in 1. maja peli arije iz znanih oper

Po sklepnu programskega sveta za letošnje proslave pri občinski konferenci Socialistične zveze v Novem mestu bo jutri zvezdar v novomeškem Domu kulture osrednja prireditve načrt 27. aprila in 1. maja. Nastopilo bo osmih prvakov in solistov ljubljanske Operе, in sicer: sopranički Vilma Bukovec in Vera Lasič, altistka Boža Glavakova, tenorista Rudolf Franci in Arduino Zamara, baritonista Edvard Šršen in Samo Smerkolj ter basist Danilo Merlak. Peli bodo arije iz znanih oper: »Traviata«, »Toscer«, »Rigolett«, »Pikove dame«, »La Bohème« in drugih.

Popoldne ob 15. uri bo operno popoldne za učence novomeških in okoliških osnovnih šol, zvezdar ob 19.30 pa za dijake višjih razredov srednjih šol in drugo ob-

Krški učenci v Operi

Okoli 300 učencev osnovnih šol iz Krškega in Leskovca se je 19. aprila s šestimi IZLETNIKOVIMI avtobusom odpeljalo v Ljubljano na predstavo Puccinijeve opere v treh dejah »Turandot«. Pod taktriko dirigenta Boga Leskovica so glavne vloge peli: sopranička Hilda Hözl, basist Danilo Merlak tenorist Arduino Zamaro in sopranistka Nada Vidmar. Učenci so pozorno spremiali predstavo.

S. Sk.

O prosti soboti v šolah

25. aprila ob 9. uri bo prof. Medveš, sodelavec Pedagoškega inštituta SRS, v novomeški sindikalni dvorani predaval o uvedbi petdnevnega tednika v šolah in vzgojno-varstvenih zavodih. Zatem bo občni zbor novomeškega Pedagoškega društva, na katerem bodo med drugim izvolili novo vodstvo.

Baletni večer v Kostanjevici

V okviru XV. prireditve Dolenjskega kulturnega festivala bodo v kostanjeviškem domu kulture v soboto, 25. aprila, ob 19.30 nastopili: prva baleta ljubljanske Operе Tatjana Remškar in Janez Mejač, tenorist Arduino Zamaro in pianistka Zdenka Luke. Vstopnice za to prireditve prodajajo v kostanjeviški trafički, lahko pa jih obiskovalci tudi rezervirajo po telefonu št. 19.

A. Z.

Ali prav se piše...

Delavna delovna skupnost?

Novaka drugotnega imena. Samo delovna skupnost uspešno premaguje delovne samoupravne naloge. Nekateri nedelavni člani delovnih skupnosti pa često prenesejo delo na druge delovne tovariše in tovarišice. Toda brez dela ni samoupravljanja. Zato bi morali taki lažni samoupravljaveci utisati svoje glasove tudi na sejahi delovnih skupnosti. Nekateri pa junasko zahtujejo, da se dela sploh ne boje. Dokazi ob njem mirno rasipijo.

PROF. JOZE SKUFCA

Miha Maleš: DEKLE

V torku zvečer so v ljubljanski Mall galeriji odprli razstavo grafik akademiskega slikarja Miha Maleša, ki bo odprta do 24. maja. Obisk loplo priporočimo!

Mali kulturni barometer

■ ZANIMIVA PREDAVANJA — Novomeška šola za zdravstvene delavce je priredila pred kratkim več predavanj. Urednik slovenske izdaje »Komunist« Franc Števlin je govoril dijakinjam o družbeni in gospodarski reformi ter vlogi družbeno-političnih organizacij. Dr. Meta Novak, kirurginja v novomeških splošnih bolnišnicah, je imela predavanje o raku, medtem ko je Valerija Jager, višja medicinska sestra na centru za načrtovanje družine v Ljubljani, govorila dekletom o poti do zdrave družine. Minulo soboto pa je imel učiteljski zbor šole za zdravstvene delavce strokovno ekskurzijo. Ogleddali so si višjo šolo za zdravstvene delavce v Ljubljani in psihiatrično bolnišnico v Begunjah.

■ BRECANJE FONIRSKIH GLEDALISC — Od 24. do 26. aprila bo v tariji maketujoča prireditvor prvega srečanja pionirskih gledaliških skupin Slovenije. Načrti so si višjo šolo za zdravstvene delavce v Ljubljani, Štadnika vrta in Mariboru, 25. aprila bo v rudniški dvorani v Idriji posvet o gledališki vlogi mladih, ki o ustanovitvi

Vajenci zahtevajo pravice

Ko sta tam ali dekje še na pol otroka, jima doma govorijo približno takole: »V uk boš Šel, tako boš prišel laže in hitreje do kruha. In ne pozabi, da je treba mojstri poslušati in ubogatil!« Položaj vajencev pa ni rožnat. Tudi na Dolenjskem ne. Nekateri med njimi pravijo, da bodo morali iti na ulice, tako kot študentje, ker bodo le na tak način lahko opozorili, da prepočasi rešujemo njihove težave.

Tudi na nedavnem posvetu v Crnomlju, ki ga je sklicala občinska konferenca ZMS, se je pokazalo, da je veliko resnice v teh tradicijah. Posjeta se je udeležilo le 6 učencev, vabilo pa so jih 31. Nekateri med njimi se, tako kaže, premalo resno vključujejo v mladinsko organizacijo, v okviru katere bi lahko reševali svoje težave.

Tistin sest, ki so na posvetu spregovorili o svojem delu in solanju, je opozoril na nekatere velike nepravilnosti. Stirje delajo po deset, enajst ali dvanaest ur na dan, dva sta zaposlena pri istem obrtniku in imata 8-urni delavnik. Nagrade, ki

jih dajejo zasebni obrtniki svojim vajencem, so niske: za prvi letnik od 100 do 250 din. Tudi rednega dopusta nimajo, kolikor jim ga pripada. Nekateri ga sploh nimajo, drugi samo po 14 dñi. Pogosto delajo tudi nadure. Te jim mojstri plačajo, čeprav ne tako, kot bi jih moral.

Vajenci so menili, da bi morali delati le 8 ur, da bi jim pripadale višje mesedne nagrade in več dni dopusta. Odnos med mojstri in vajenci pa bi se po njihovem mnenju izboljšal, če bi mojstri bolje cenili njihovo delo in jih naučili vsega, kar sami znajo.

Praznovanja v mesecu mladosti

Na področnem posvetu v Brežicah so predsedniki občinskih konferenc ZMS sprejeli program medobčinskih prireditev, ki bodo v maju

Prejšnji četrtek so se v Brežicah sestali predsedniki občinskih konferenc ZMS iz Novega mesta, Trebnjega, Krškega in Brežic. Posvet je bil posvečen medobčinskemu sodelovanju v mesecu mladosti. Sklenili so, da bo:

■ V TREBNJEM medobčinsko športno tekmovanje v šahu in rokometu. 9. maja bodo medobčinske ekipe tekmovali v šahu, v rokometu pa se bodo pomerili mladinci in mladinke iz šestih občin 31. maja.

■ V NOVEM MESTU bo 16. maja srečanje članov predsedstev občinskih konferenc iz Novega mesta, Metlike, Crnomlja, Trebnjega, Br.

■ V CRNOMLU bo srečanje tabornikov.

Jožica je za „Zvestobo“

Poslali ste 211 kuponov in izbrali tako:

1. »Zvestoba« - Beneški fantje, 43 glasov.
2. »Moj dom je zaprt« - Slaki, 31 glasov.
3. »Mendozino« - Ivica Serfezi, 28 glasov.
4. »Pridi, dala ti bom cvet« - Eva Sršen, 27 gl..
5. »Čibu, čiba« - Ljupka Dimitrovska, 15 glasov

Po zaslugu Jožice Znidarsič in sester Zupančič iz Šentjernejškega klanca je ta teden dobila največ glasov melodija »Zvestoba«. Jožica nam je sama poslala kar 23 veljavnih in pravilno izpolnjenih kuponov. Imela je tudi posebno srečo, saj smo jo, ko smo tretjic segli v skatlo, izzrebali.

Ta teden je zrebi določil takole:

1. Nada Znidarsič, Jezero St. 17, TREBNJE, dobi ploščo »Felicitas« - Adamo.

2. Janez Stefanič, Drašči St. 14, METLICA, dobi ploščo »Pismo iz Vietnama« - Novak Tešić.

3. Jožica Znidarsič, Smalčja vas 18, SENTJERNEJ, dobi ploščo »Da li znas« - Kruno Slabinac.

Plošče so dario novomeške MLADINSKE KNJIGE, ker imajo bogato izbir domaćin in tujih plošč.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 27. april 1970

Kupon št. 15

Na osnovni šoli Katje Rupena v Novem mestu imajo sodoben glasbeni pouk ob spremljavi klavirja. Takole se zborejo učenci okoli svoje tovarisice Marjetke Gačesa, kadar vadijo novo pesem (Foto: S. D.)

V Sevnici bo revija beat ansamblov

Za dan mladosti pripravljajo mladi Sevnčani presenečenje za vse Dolenjce, ki so ljubitelji beat glasbe - V Sevnici bo 24. maja zvečer revija beat ansamblov, na kateri bodo igrali dolenjski ansamblji

Mladi Sevnčani bodo organizirali za dan mladosti svojevršno prireditve. Na sevnškem gradu, ki ima že častitljivo starost, bo 24. maja zvečer revija beat ansamblov iz vse Dolenjske. Ce bo prireditve uspeila, naj bi revija postala tradicionalna. Prvi udeleženci so že znani. To so: »Abandon« iz Crnomlja, »Diadem« iz Novega mesta, »Memorijs« iz Brežic, »Modre zvezde« iz Sevnice, »Safirja« iz Laškega ter »Volvox« in »The Unemployed mad devils band« iz Novega mesta.

Samo še mesec dni priprav bo treba, potem bomo že verjetno kateri beat ansambel je najboljši na Dolenskem. Sevnčani so se za tak obliko tekmovanja odločili zaradi, ker je beat glasba trenutno najbolj priljubljena med mladino. Na Dolenskem obstaja vrsta ansamblov, ki imajo predvsem skupne težave: igrajo največkrat za ples, taka glasba je najbolje plačans, nimajo dobroih mentorjev, največkrat pa nimajo niti dobre opreme. Denar je njihova skrb, včasih jim pomagajo starši, drugič delovne organizacije, največkrat pa je prav denar krv, da se ne morejo uveljaviti.

Organizatorji prireditve so določili, da morajo sodelu-

joči ansamblji zaigrati tudi eno lastno skladbo. Na tak način naj bi posameznim skupinam pomagali prebiti se iz anonimnosti.

Umetniški lepk je vabil Dolenjce, naj se udeležijo te revije. Izdal ga bo likovni pedagog Tone Zgonec. Sceno na sevnškem gradu pripravlja Aleš Fenos, likovni pedagog iz Sevnice. Za nastop ansamblov bodo uporabili teraso gradu. Ker potrebuje scenarist pri svojem delu podatke o geodetski podlagi gradu, se je lotil dela tudi Jurij Vill, geometar iz Sevnice.

Na sestanku - udeležili so se ga predstavniki ansamblov - so sklenili, da bodo pred nastopom podpisali pogodbo. Beat skupina, ki ne bo nastopila, bi moraplačati kazen 1000 din.

Revija naj ne bi bila samo prireditve za mlajše. Sevnčani pričakajojo, da bodo med posušnalcem tudi starejši. Ce se bodo nekatere delovne organizacije ogrele za to prireditve in jo finančno podprtje, bodo potiskali organizirati tudi modno revijo.

Sevnčani povezani z domačo občino

Sevnški studentje so se zadnje čase tesneje povezali z domačo občino. Izvillli so komisijo in pritegnili še tiste domače strokovnjake, ki so že diplomirali, ter sklenili skupno obravnavati kadrovsko politiko in stipendiranje. Menijo, da bodo tako lahko nekoliko vplivali na perspektivni plan razvoja kadrovskih politik, ki so ga doslej podjetja sama sprejemala.

„O svojih načrtih začneš s: če“

Janez Bobnar, učenec iz mirnopeške osnovne šole ve, da brez pomoči ne bo šlo

Med odmorom je bilo pred šolo Ivana Kovačiča-Efenke v Mirni peči živo kot v panju. Drobni fantič, ki se mi je pozneje predstavil za Janeza Bobnarja, učenca 7 razreda, je stal nekoliko ob strani. Med svojimi vrstniki je po šolskem uspehu med najboljšimi, čeprav nima najboljših srednjih šola.

Gornjem Globodolu, ki je 8 km oddaljen od Mirne peči, kamor hodim v šolo. Dobro se učim. Vse leta sem bil med najboljšimi. Rad bi nadaljeval šolo, da ne vem, če bodo doma znogli. Zelo si želim, dobiti stipendijo in nadaljevati na eni izmed tehničnih srednjih šolah.

- Doma moraš načrtno pomagati pri delu. Ali imaš za učenje dovolj časa?

»Zjuraj moram zdajaj iz postelje, če hočem, da pridevam pravotrasno v šolo. Ko se vrnam iz šole, ne čaka domače delo. Zdaj je treba pomagati v vinogradu, zdaj na njivi, zdaj pri živini. Za učenje mi ostaneta urice ali dve po večernji. Če bi imel več časa, bi bil v šoli še boljši.

- Ali misliš, da ti je pot v življenje odprta tako, kot vsem tvojim sošolcem?

»Nekateri moji prijatelji dobro vedo, kam bodo šli po osnovni šoli. Skupaj delamo načrte, le da moram jaz začeti pripovedovati o svojih načrtih takole: »Ce dobim stipendijo, če bodo doma zadovoljni, če bom dobil službo... bom tehnik.«

M. PADOVAN

sih pogojev za učenje. Ta-kole je povedal:

— Kako živite pri vas doma?

— Oče in mama imata smetijo, imam pa še tri mlajše sestre. Živimo v

OGLE* DALO MLA *DIH

Tekmovanje ekip prve pomoči

14. junija bo v Novem mestu občinsko tekmovanje ekip prve pomoči enot vsejudeške obrambe. Posvetovanja o tem, kako pripraviti tekmovanje, so že bila. Pokroviteljstvo nad tekmovanjem je prevzela tovarna zdravil KRKA. Vsi udeleženci tekmovanja bodo dobili lepe tolazilne nagrade, tri najboljše ekipe pa kolektijo izdelkov KRKE. V Novem mestu bo tudi republiško tekmovanje ekip prve pomoči, vendar dan tekmovanja se ni določen. Tekmovanje je najboljša praktična vaja, saj bo pokazalo usposobljenost sodelujočih enot.

Metlika: bogat program prireditvev

Metliški mladinci se skrbno pripravljajo na mesec mladosti. 10. maja bo odprt razstava nadarjenega slikarja Zorana Hočevarja. 16. maja bodo mladinci organizirali partizanski pobod na Krškiču, kjer bodo poslušali predavanje o vsejudeški obrambi, nato pa bodo še športna tekmovanja. 23. maja bo na grajskem dvorišču prvo srečanje mladih literatov Dolenske in Bele krajine. V program nameravajo vključiti tudi nekaj skupin, ki sodelujejo v natečaju za Zupančičeve nagrade, ter umetniško skupino iz Karlovca.

Pomagali bodo starejšim

Na nedavnem posvetu predsednikov mladinskih aktivov v Crnomalski občini so ugotovili, da se je vaška mladina vse preveč ukvarja s kulturno dejavnostjo, zanemarja pa je nekatere pereče probleme. Zato bodo aktivti v poletnih mesecih organizirali celo vrsto akcij, ponagali bodo krajenvi skupnosti, gasilcem in drugim krajevnim organizacijam. Mladi Crnomalci bodo skrbeli za ureditev okolice gasilskih domov oziroma poslopij, kjer imajo svoje klube, organizirali bodo izlete, prirejali veselice in podobno. V maju bodo imeli tudi več športnih prireditive.

Veliki Gaber: kros v aprilu

V nedeljo, 19. aprila opoldne, bo v Velikem Gabru tekmovanje vaških aktivov v krosu. Mladinci bodo tekle 600 m, mladice pa na 1200 m dolgi prog. Nastopili bodo fantje, stari do 21 let, dekle-peta pa smejo biti stara 20 let.

Mladinski aktiv v Velikem Gabru je eden izmed najbolj delavnih v trebnjški občini. Mladinci sodelujejo na kulturnem in športnem področju z drugimi mladincami, pred kratkim pa so ustavili tuji pevski zbor.

RESNICNA MLA-DOST je lastnost, ki si jo moremo pridobiti samo z leti.

GLASBO USTVARJAJO NARODI. Skladatelj naredi samo aranžma.

UCENI SMO LAHKO z znanjem drugih, modri samo s svojo pametjo.

DEŽURNI
POROČAJO

VASCANI GASILI GOZD — V nedeljo, 19. aprila popoldne, se je vignal gozd pri Potovem vrhu. Vascani so takoj zgrabili za orodje in posodo z vodo ter ogenj po gasili še pred prihodom novomeški gasilci. Škoda je neznana.

KLIATEZ BREZ DOKUMENTOV — Trobanjski milicni so pred kratkim prijeti Ivana Cehita, ki se je brez dokumentov pričkal iz Maribora. Sodnik za prekrške mu je takoj prisodil mesec dni din zapora.

UKRADLI VINO IZ ZIDANICE — V noči na 17. aprili so neznanci v Mackovcu vložili v zidanico Novomeščanke Anice Venet in ukradli 50 litrov vina.

DVA MOPEDA UKRADENA — 19. aprila zverci sta bila ukradena dva mopedova. Lastnik prvega, Jože Vidmar, je imel parkirane pred vitem na Otocu, Franc Novič iz Gabrja, pa ga je prislonil na parkirščko pred domom JLA v Novem mestu. Storilce so izdejo.

RAZBIDALA STEKLININO — Črnomaljski milicni so prejšnji teden pridržali do iztrezivitve Hajdu Palida in Padila Kdržavčica, ker sta razgrajala in razbijala steklino po črnomaljskih gostiščih.

ZAPELJAL NA LURKJO — Brislanc Janez Jaro se je 19. aprila zverci prijal s koščem skozi Dolino Kauzenje. Zapejal je na asfaltino luknjo, padel in za nekaj trenutkov izgubil zavet.

-IZGUBIL DENARE — 13. aprila je vjenčani Feliks Nahtigal iz Kočevja prijavil, na postaji milice, da je od samopostrežne trgovine do gostilne »Lovec« izgubil 1200 din (plačo). Milicni so ugotovili, da je Nahtigal kupoval v samopostrežbi, kurerto z denarjem pa je dal skupaj z nakupljeno blagom v vrečko. Vse skupaj je nato dal pred sostoino »Lovec« nekemu moškemu, najda spraviti pri natakaril, on pa je sel nazaj izgubljeni denar. Milicni so vse skupaj našli in vrnil lastniku.

PRIDRŽAN DO IZTREZNITVE — 13. aprila so milicni pripeljali na postajo nekega moškega, ki je pisan razgrajal in grozil v »Restavraciji«. Milicni, ki so ga pridržali do iztrenitve, ni hotel danj osebnih podatkov. Kasneje so ugotovili, da je razgrajal Zvone Šefko je Kočevja.

OTROKA HOTEL PUSTITI MILICNIKOM — 13. aprila ob 23.30 je pisan Peter Verderber iz Kočevja prinesel na postajo milice dveletnega otroka in ga brez pojavnih pustil na mati v delurni sobi. Milicnik je stekel za njim in zahvalil, naj otroka odmese. Verderber je dejal, da so milicni dolžni skrbeti za otroka, ker žena pijačuje in ne skrbí za otroka. Nato je le pris stal, da bo odnesel otroka domov spati, zagrozi pa je, da bo sel v bife »Gaje« in obratunal z ženo.

MLADOLETNA TATICA — 16. aprila ob 21.30 so na postajo milice pripeljali 15. letnega V. K. iz Šrednjih Ledin, ki je skupaj z D. J. iz Kočevja ukradel v Livadi dve kolesi. Oba sta se nato odpeljala do gostilne »Štine« v Dolgi vasi, kjer sta ukrala ved steklenike pilate. Ko sta skulala pilate pretihopal skozi stranščino okna, so V. K. prijeli, kasneje pa so milicni ujeli se D. J.

Moped v jarku,
voznik v mavcu

Nesrečno nočno avanturo z ukradenim mopedom je doživel Atanas Trpkovski iz Novega mesta. V noči na 20. aprila je v kolesarnici na novomeški železniški postaji vzel moped Jožeta Jakšeta s Potoka pri Straži in se odprel proti Ratežu. V Smolenj vasi je zapejal s ceste, zadel kamen in se prevrnil v precej globok jarek. Razbito volilo je pustil v jarku in se odvlekel v Hrenov hlev počivat. Zjutraj pa so ga domačini našli in poskrbeli, da so ga odpeljali v bolnišnico. Zdravnik so ugotovili, da ima Trpkovski zlomljeno desno nogo in hujše poškodbe po glavi.

EDWARD SAJOVEC DANES PRED NOVOMEŠKIMI SODNIKI

Ubijalec lastne žene in hčerke

Razplet krvave tragedije, ki je močno odjeknila med Senovčani

Pred petčlanski sodi novomeškega okrožnega sodišča, ki mu bo predsedoval sodnik Janez Pirnat, bo stopil danes 22-letni Edward Sajovec, pričeni sestrelkar brez zaposlitve, s Senovega. Zagovarjal se bo zaradi uboja svoje leto dni mlajše žene Marjeti in dveletne hčerkje Matejke ter poskusa uboja 14-letnega svaka Jožeta Gorenca.

Krvava tragedija, v kateri so revolverski strelci dve osebi ubili, eno pa ranili, se je zgodila Jani, 24. decembra ponovi v stanovanju Sajovevega tasta, Antona Gorencu, na Senovem 137.

Kot pravi obtožnika, je prisel Sajovec tisto noč oborožen z revolverjem »Casere v stanovanje Antona Gorencu, kjer sta živelj njegova žena in hčerkja. Ker mu niso tako odpri, je ustrelli v zaklenjena vrata otroške sobe in randi v roko svaka, ki je stal za vrati. Obtožnica navaja, da je to storil, čeprav je vedel, da je nekdo za vratiti. Ko so mu naposled le odklenili, je z naperjenim revolverjem stopil v otroško sobo, kjer sta bili žena in hčerkja. Brez oklevanja je skočil k divanu, pod katrim se mu je skrila žens. Divan je dvignil, nato pa iz razdalje pol metra dvakrat ustrelli ženo v glavo. Oba strelci sta bila smrtonosna, zato je žena izdihnila že na kraju dejanja. Sajovec je nato sprožil revolver še proti lastnemu otroku. Hčerkjo Matko je zadeila krogla v glavo, zato je poškodbam čez nekaj ur podlegla.

Sajovec, ki so ga še istega dne prijeli, je dejanje takoj

HUMOR
IZ SPISOV

Zagotovilo

Sodnik: Govoriti morate samo resno.

Priča: Brez skribi! Z obdolžencem svet se o vsej zadevi že doboda pogovorila.

Karakter

Sodnik: Saj ste se komaj streznil, pa ste že zavili v goštino.

Obdolženec: Tovariš, jaz sem karakter in sem morci držati — kontinuiteto.

Sama ve najbolje

Stranka: Mož je rekel, da kar meni zaslilste namesto njega.

Sodnik: To ne bo mogoče. Saj je vendar on obdolžen, ne ti. Povedati mora, kako je bilo.

Stranka: Saj nič ne re, ko je bil pisan kot čep, jaz nem najbolje.

Sodnik: Kako to?

Stranka: Saj je vendar me ne nabunkal na kolodvor.

Ni mogel

Sodnik: Zakaj ste odklonili preizkus z alkoscopom?

Obdolženec: Saj pa nisem odklonil. Bil sem tako pisan, da se pihati nisem mogel.

Ni hotel kršiti predpisov

Sodnik: Zakaj niste ustavili, ko tam je milicnik dajal razločen znak?

Obdolženec: Bilo je na mostu, kjer se ne sme ustavljati, pa nisem hotel prekršiti zakona.

Prej ni mogel

Sodnik: Zakaj ste ponoci razgrajali v stanovanju in tem motili sosed?

Obdolženec: Ker podnevi nisem mogel. Me ni bilo doma.

vedati, zakaj je sploh uporabil orožje in pokončal svojo družino.

Utonila v mlaki

16. aprila popoldne je utonila v 1,5 m globoki mlaki 4-letna Darinka Bizjak iz Kalca pri Krškem. Nesreča se je zgodila okoli 300 metrov stran od hiše, kjer se je Darinka igrala, nato pa zašla.

ZANIMIV PRIMER IZPRED SODIŠČA

Štirinajstič kaznovan

Ljudje bodo imeli spet nekaj časa mir pred predzravnim vlonilcem Jojem iz Ponikev

Na dve leti in tri meseca ali v družbi pomočnika z strogega zapora je okrožno sodišče v Novem mestu 14. aprila obsođilo 31-letnega Martina Brajdiča, ki je bil med dolenjskimi Ciganji znan tudi kot Jojo. Zagovarjati se je moral zaradi štirih kaznovnih dejanj, ki jih je sam

Tudi na cesti smo ljudje...

Ne tako, prijatelj!

Bilo je pred dnevi v novomeški prometni konici na kandijskem križišču. Promet je bil gost, vsem se je mudilo, kot da bi se pripravljalo na nevihito.

Od bolnišnice proti mestu je bila namenjena voznica osebnega avtomobila, ki je verjetno šele pred kratkim opravila voznitski izpit. Ko je prišla pred križišče, se je pravilno postavila, nakazala smer in čakala na ugoden trenutek, ko bo smela spet naprej.

Vse bi šlo gladko, če se ne bi za njo ustavil tovornjak z voznikom, ki si je dovolil neslanjo žalo. Nesramno je začel pritisnati na sirenko in pristil voznico, da je v najneugodnejšem trenutku izsiljeval prednost. Vozilo, ki je prihajalo naproti, je tako zaslužil karambolu. Ko se je voznica znašla v škrupi, se je neslaneč celo smejal, kot da bi ji želel nesrečo.

Ce bi prislo do trčenja, bi bila kriva voznica, pravi gresnik pa bi se spet smejal.

Zal, priča tega dogodka niso zapisale registrske številke tovornjaka. Nekateri trdijo, da se je na vratih vozila bleščal napis z naslovom voznika, ker pa si ga ni nikče zapomnil, ne moremo povedati, kdo je bil.

Namesto dela — tativina

Alojz Brear, 26 let, s Homa, pošta Šentrupert, je bil obsojen na eno leto in dva meseca, strogega zapora, ker je dvakrat ukradel jestivine in obliko pri Alojzu Medvedu. Hkrati je bil zaradi pomajkanja dokazov oproščen kraje pravička, ki jo je prijavil Jože Jakš iz Šentruperta. Zanimivo je, da je bil Brear obsojen že kot mladoletnik, pozneje pa je dobil zaradi premoženjskih prekrškov dve leti in pol zapora. Po prestani kazni se je zapustil v jesenjski železarni, kjer pa je spet začel krasti.

Novomeščan Ciril Zupančič je s svojim flatom 850 sport končal sobotno prehitovanje ob 23. uri v ograju mostu nad potokom Težka voda: po Partizanski cesti je prehitoval drugo vozilo, pri tem pa je zapeljal na pločnik in trčel v ograjo. Nekaj metrov ograje je odtrgalo, avtomobil pa se je prekucnial na bok. Sofer je dobil lažje poškodbe, avto pa je uničen. Skodo so ocenili na 15.000 dinarjev. (Foto: J. Splichal)

Prevarant brez naslova

Se bova že zmenila Ta, ko jo bo bom pujske nato voriš.

Neznanec je hitro prenesel pujske drugega za drugim iz kurnika na priklico avtomobila, jih počrnil s cerado in...

Rozman je seveda pričakoval, da se bosta zdaj s kupcem dogovorila za plačilo preostalega zneska, uredila papirje in spravila kupčijo v red, pa se je krepko uštel. Neznanec prevarant je medtem kot bliski skočil v kabino, učgal avto in se uredno odpeljal proti Novemu mestu. Presečenec Rozman je obstal kot ukopan.

Prevaranta zdaj isčejo. Kajud skopim podatkom — da bi vsaj kdo zapisal številko avtomobila! — upajo, da ga bodo našli. Potem bodo zadevo dobili v roke sodniki. I.Z.

KRONIKA NESREC

OTOCEC: PRAVA ZMEDA — Zagrebški voznik Georgij Simeonski je 19. aprila na nepreglednem ovinku pri Otočcu prehitaval tovornjak Ljubljancu Antonu Mušiču v trenutku, ko je drvel na proti tečajočemu vozniku Francu Furari. Zagrebčan je bil v hišo Marije Župančič v Veliki Ševnici in jo okradel.

NOVO MESTO: NEPREVIDNO NA PARKIRISCE — Anton Zupančič iz Ljubljane je 18. aprila zverec zaviral na parkirisce na novomeščem Glavnem trgu. Zanjim je, da je pripeljal z osebnim avtom Jože Florjančič z Malego Štajniča v Ljubljancu obdih v sidanec Janeza Zure iz Gotne vasi Skode je bilo za okoli 1.000 din.

NOVO MESTO: NEPREVIDNO POD TOVORNJAKOM — Anton Zupančič iz Ljubljane je 18. aprila zaviral na parkirisce na novomeščem Glavnem trgu. Zanjim je, da je pripeljal z osebnim avtom Jože Florjančič z Malego Štajniča v Ljubljancu obdih v sidanec Janeza Zure iz Gotne vasi. Skode je bilo za okoli 1.000 din.

NOVO MESTO: Z AVTEM V MOPEDISTA — Novomeščanka Teresija Mikšec je 17. aprila popoldne zaviral osebni avto s kolovozom na Smihelsko cesto v Novem mestu in zadeval mopeista Franca Smajduša. Smajduš je dobil lažje poškodbe, skodo pa so ocenili na 1.800 din.

NOVO MESTO: PADEL POD TOVORNJAKOM — 16. aprila popoldne je Jože Markovič iz Bočke pri Metliki pripeljal z tovornjakom gramoz na gradbišče v Ulici Miriane Jurca v Novem mestu. Zaradi tečkega tovora so se tla pod zadnjimi kolesi tovornjaka udrla, zato so podstavili deske. Ko je tovornjak zaviral zapeljal, je padel v meter globok jarek in po 37 m vožnje trčel v betonske oči ter se prevrnil. Sopotnik Franco Žubec iz Krškega je bil lažje ranjen. Gmotno skodo so ocenili na 8.000 din.

KRMEJ: NEGRELDENEM OVINKU — Ljubljana Alojz Metelko se je 19. aprila zverec zaviral z osebnim avtom iz Krmeja proti Šentjanu. Na levem nepreglednem ovinku se je naproti pripeljal z osebnim avtom Ciril Pevec iz Trebnjega. Vozil sta se zadevali, pri tem je dobil Ljubljancanov sopotnik Zdravko Metelko jasno poškodbe, a so ga kljub temu odpeljal v bolnišnico. Skodo so ocenili na 2.500 din.

KRMEJ: NEGRELDENEM OVINKU — Ljubljana Alojz Metelko se je 19. aprila zverec zaviral z osebnim avtom iz Krmeja proti Šentjanu. Na levem nepreglednem ovinku se je naproti pripeljal z osebnim avtom Štefan Anzelčič Štarec. Kajud je zapeljal na levo stran, padel v meter globok jarek in po 37 m vožnje trčel v betonske oči ter se prevrnil. Sopotnik Štefan Anzelčič je dobil lažje ranjen. Gmotno skodo so ocenili na 8.000 din.

ČERKLJE: ZBLIŽI KOLESARSKO — Na tretjeračni cesti Krkla vas — Cerkle je voznik osebnega avta Franjo Novak iz Šentjanice 18. aprila zverec zaviral kolesar Rezko Gačnik iz Krkla vas. Po vozniku izjavil se je neznača zgodila zato, ker ga je pri slednjem zasipilo neto vožnje Gačnikovo so odpeljali v bolnišnico, kjer je dobil prvo pomlad.

KOČEVJE: AVTO NA SIRENI — 19. aprila ob 18. uri se je med Kočerjem in Šentviljem polečen prevrnil osebni avto, ki ga je z neprimerno hitrostjo vozil Iztok Pureber iz Ljubljane. Avto ni imel v redu zavor, alikotest pa je pokazal, da je voznik splo preveč. Na avtu, ki je ostal na strelji, je 6000 din skode. Poškodovan ni bil nihče.

KOČEVJE: TRČENJE PRED ITAS — 20. aprila ob 5.50 sta na Řeksi cesti pred podjetjem ITAS trčila osebni avto, ki ga je z neprimerno hitrostjo vozil Iztok Pureber iz Ljubljane. Avto

DRUG JE SE JE ZGODILO

Zaradi malenkosti - na sodišče

Dan za dnem prihajajo v pisarno občinskega sodnika za prekrške v Zenici različno prijave. Veliko ljudi je kaznovanih tudi zato, ker so najprej rekli hop in šele nato skočili. Tako se lahko občan, ki je napravil prekršek, izogne sodniku za prekrške ali pa mora sedeti na zatožno klop pri občinskem sodišču. To je povsem enostavno. Prizadeta stranka ugožovi, da je zadela re-sna, odide na sodišče in vloži tožbo.

Tako se je zgodilo pred kratkim v Zenici. Neki občan je v avtobusu nekaj grigje rekel sosedu. Ta je hitro ukrepal in udaril tretjega občana, ker je mislil, da je ta izrazil njeni namenjeno psovko. Prizadeti občan je zato vložil tožbo.

Zdi se, da večkrat radi pozabljamo, da so že minili časi, ko je veljala pravica močnejšega, kajti tiste, ki udari slabšega od sebe, bo udaril zakon.

»NASA RIJEC« — Zenica, 15. IV. 1970

Umor zaradi krožnika fiziola

Primer, ki ga je pred kratkim obravnavalo okrožno sodišče v Sisku, je vzbudil zanimanje širše javnosti: 17-letna N. N. je umorila svojega moža. Vzrok: krožnik fiziola.

Začelo se je nekoga dne pri kosilu, ko je mož mla- doletni N. N. prišel domov na kosilo in spet zagledal na mizi krožnik fiziola. Že nekaj dni njegova žena ni kuhalila drugega kot fiziola, in se to brez meseta, čeprav je vedela, da njen mož tega ne mara. Družina ni bila v finančnih težavah in mož je dobro zasluzil.

Soprog mla- doletne N. N. se je torej razjezikl, vzel je kuhinjske omorce 16 din in se odpovil na kosilo v gostilno. Žena je odšla za njim in ga pregovorila, da se je vrnil domov.

Ko mu je žena za veterjo spet postregla s fiziolom, se je spet napotil v gostilno. N. N. je odšla za njim s kuhinjskim nožem. Ko ga je dohajela, je soprog za-grabil vejo in jo udaril, neposredno po tem pa je do-bil vrnjen udarec z nožem in prsi. Kmalu potem je iz-dihnil in mu niti takojšnja strokovna pomoč ni mogla rešiti življenja.

Za ta težki zločin so mla- doletno N. N. obsodili na 6 let zapora za mla- doletnike.

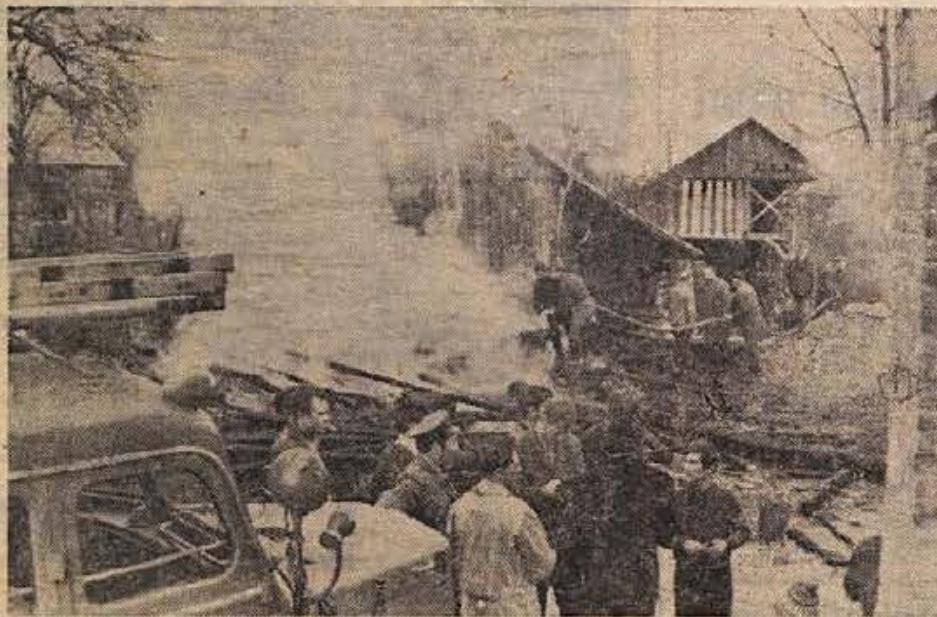
»JEDINSTVO« — Sisak, 16. IV. 1970

Naj se zve!

Milan Skoknić, kmet iz vasi Bunjić, je zavaroval svojega mačka, potem pa ga kastriral. Kako je do-tega prišlo?

Maček Marko se je dije časa potepal po vasi in iskal mačjo družbo. Milan ga je večkrat ulovil in odnesel domov, toda vse je bilo zaman: maček je spet pobegnil v vas, v Milanovi hiši pa so se začele množiti miši in povzročati škodo. Maček res ni bil dober lovec in Milan se je odločil, da bo iz njega naredil dobrega čuvaja v preganjalca miši. Nekega dne se je razjezikl in ga sam kastriral, potem ko ga je zavaroval za 200 dinarjev. Operacija je uspela, Marko je prebrodil krizo, ozdravel in sedaj ne gre nikamor iz hiše. Polovil je že vse miši v hiši. Milan pa pravi: »Naj se ve...«

LICKE NOVINE — Gospic, 1. aprila 1970

NA KMECKEM POGORISCU OSTANE KAJ MALO ZA RESEVANJE! Les, slama in orodje sfrilita pod nebo navadno še preden sploh kdo začne resno gasiti. Bolj važno je zadušiti še zadnjino potuhnjeno žerjavko, ki lahko šele drug dan pokaže zobe na sosednjih poslopjih. S tlečimi ogorki pod kupom ruševin so imeli največ opravka tudi gasilci v Gradišču.

RDEČI PETELIN V GRADIŠČU

Ljudje, rešujte, gori, gori!

Stanislav Hočevar je delal v vinogradu, tačas pa je ogenj na njegovem nezavarovanem podu in kozolcu ter hlevu naredil za 2.500 dinarjev škode — Na pomoč so prihiteli gasilci iz štirih društev

»Ničesar ne vem, ničesar ne verjam, je kot iz ura ponavljala ženska pred pogoreščem, iz katerega se je še včasih v Gradišču so pomagali 40 gasilcem iz Maharovca, Sentjerneja, Mokrega polja in Novega mesta, ki so imeli dve skribi: zadušiti ogenj in preprečiti, da bi ognjeni plameni ne zajeli še sosednje hiše.

Gospodarja upokojenca Stanislava Hočevarja in njegove žene ni bilo doma, ko je zapel rdeči petelin: ko so gasilci že zadušili požar, se sploh ni vedel, kakšna nesreča ga je doletela. V vinogradu na Vinjem vrhu je delal...

Otroci so se igrali na podu z vžigalicami; nenadoma je zagorelo in 4-letni vnuček lastnika hiše se ima samo prispevnost Alojza Kalina zahvaliti, da je še o pravem času uspel ognjeni nevarnosti.

Ogenj pa je neusmiljeno zajel pod in kozolec, ki sta bi-

la polna mrve in slame, nato pa se je preselišči se na hlev in grozil, da bo uničil tudi stanovanje, v katerem je prebivala hiša. Složno so vaščani pomagali zmositi iz stanovanja vse vredne predmete, medtem ko je ogenj že nadel ostrelje. Iz hleva so rešili vso živilo: dve kravi in dva prašiča.

Franc Zupančič je tekel v štiri kilometre oddaljeni Sentjernej po gasilce. Reševanje je bilo izredno težko, kajti ogenj se je bitro širil, prav blizu pa so tudi druge hiše in gospodarska poslopja. Marija Hočevar se spomini: »V hiši sem šla zakriti krušno peč, ta čas je že zagorelo. V hiši nisem bila pet minut!«

Medtem ko gospodar sploh ni vedel, kaj se je zgodilo, je njegov sin na zoglenelem ostresju hleva na vso moč delal, da bi pomagal rešiti, kar se je sploh rešiti dal. Vaščani so nosili vodo v vredih, a to je bilo težasko in Svinjovo delo. Gasilci pa so še potem, ko že ni več gorelo, polivali z vodo pogrišče, da bi zadušili morebitne iskre pod peperom...

Poslopja niso bila zavarovana: po prvih ocenah je za 25.000 dinarjev škode. Komisija se raziskuje vzroke požara. Čeprav je zanesljivo, da je bila vžigalica v otroških rokah v četrtek ob 16. uri vredna dva milijona in pol starih dinarjev...

J. SPLICHAL

Z naših vrtov

Čudne pravice

Na zadnjem posvetu o kulturni, ki ga je sklicala kočevska mladina, so mlađi ponudili, da njihovo delo na kulturnem področju močno zavirajo za njihove možnosti precej visoki računi za avtorske pravice. Placujejo jih za koncerte, akademije in druge.

Poudarili so, da niti ne bi toliko nasprotovali avtorskim pravicam, če bi avtorji res zbrani denar dobili.

— Kako pa veste, da ga ne dobijo? je nekoga zanimalo.

— Cisto preprosto. Račun smo dobili celo za naše literarno glasilo, avtorji pa niso dobili nobenega honorarja!

Zemljevidi na hiši

Na nedavni seji občinske konference Zveze komunistov Ribnica so razpravljali tudi o železnici in cesti. Maks Nosan, ki ima hišo ob glavnem cesti Skofljica-Kočevje, se je razburil: »Na tem delu ceste že skoraj ni asfalta. Bom tožil cestno podjetje! Mi avtomobili oškropijo hišo, da imam na njej zemljevid Azijske Afrike in Amerike!«

Franc Zupančič, ki je tekel v Sentjernej po gasilce, in Franc Salmin, komandir poklicne gasilske čete iz Novega mesta, pripovedujeta našemu poročevalcu, kako je bilo. (Foto: M. Moškon)

Svojevrsten

Karel Galič je postal direktor v Mirni peči že 1. svojem delovnem mestu

Pri svojih 56 letih je Karel Galič iz Mirne peči trden možak. 1. avgusta letos bo praznoval svojevrsten jubilej: v podjetju »Remont«, ki se je v zadnjih 25 letih trikrat preimenovalo, je že od vsega začetka direktor. Na vprašanje, koliko časa bo še vodil podjetje, je s solzami v očeh dejal: »Se eno leto mislim, potem pa grem v pokojo.«

Kako je bilo pri vas včasih in kako je zdaj?

»Pred leti, ko je nad vhodom visela tablica z napisom: »Obnova«, smo imeli mizarski in zidarski odsek. Pri nas je delalo tudi 70 zidarjev. Ko je dela zanje zmanjkovalo, smo obdržali samo mizarje. Zadnje leto je delalo 12 mizarjev: največ se jih je mizarstvo izčrpalo pri nas. Nakupili pa smo tudi nekaj strojev in nekaj posodobil protizvodnjo da lahko stopamo v korak s časom.«

— Četrto stoletja ste prebili med skobiljanci in prahom v premajhnih delavnicih. Kaj lahko poveste o bodočnosti svojega podjetja?

»Podjetje se je razvilo iz

FROM THE LOG 0

YU3D

SLOVENIA — YUG CONFIRMING

QSO WITH ON-5-LJ DATE 27.03.70 GMT 24 QSO MODE CW RST 59

RADIO KLUB ISKRA PREKOPO PRI KOSTANJEV

To je QSL kartica, s kakršnimi radioamaterji zveze z drugimi. Pred kratkim so dobili 2000 naravnih podprtja ISKRA-PSO Ljubljana Marjana Dvorčka, pomočnosti se članji kluba ISKRI za pomoč!

DEBELOST BI MOVEČKRAT BOLEZEN NOVATI

2. Ako svoje delo zmirej opriavljaš, tj. je sprehod v obležje zdravja močno potreben, hodi se 1) zunaj v čistim (na tršnjih lufcih), ne pa v kjer je vecidel, posebno posego okna zaperte, zagateni počasi. Sprehaj si enakovrno, ne bi zdaj tekel, zdaj pa počasi. Pojdil včasih tudi nekajko na hrib, da se tudi persi neka nekaj pretejejo, razstavlja utrdijo. 4) Nikar prehitro ne posebno ob pozimskim časom, je hud mráz, da se ta pljuča ne pretresejo in razstreljajo, da tem od mrzljega vraka, ki v ne prehladi in ne vnamejo, sprehodu ne imaj preveč smisev, ne zamisli se preit, i. t. d., ampak razveseljuje čudež božje modrosti, kdaj se boj in nad seboj ugleda!

Tudi počitek mora svemo imeti

3. Kdor se pa pri svojih in opravilih želi tako dobiti spremembo pa počitek nar bolje v je tekne, tode tudi počitek svoje mero imeti. Zmirej je ti, ne pa delati, nikoli se zraven tega pa še dobro je pititi, je zdravju ravno tako, vo, kakor nezmerno delati, počitek storiti, da telesne moči opresajo, kri kasno vre, sokovi po životu zastajajo ne diki, želodec hrane dobro kuha, prebiravnik dobro

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Nove toplice — krasno poslopje

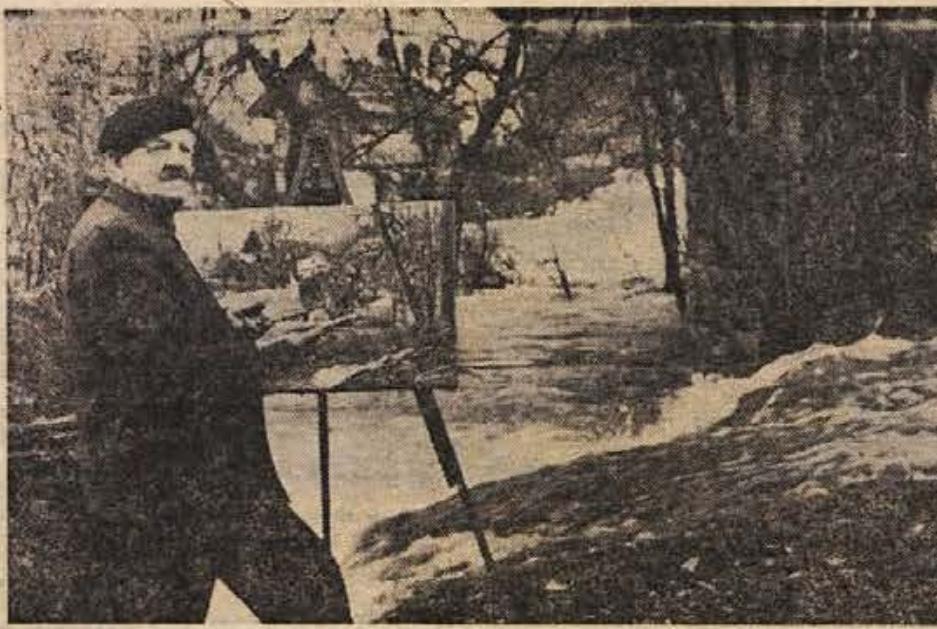
■ (TOPLICE) — Že lansko leto je dozidalo knez Auerspergovou opravnitvijo krasno poslopje z najfinjšimi stanovanji za goste z elegantnimi restavracijskimi prostori. V gradu so tudi stanovanja zboljšali, v spodnjih prostorih pa napravili poleg bližnjih kopalnic tudi morske kopeli in zdraviliške naprave. Odprtje 1. maja bude slovesno, baje pride takrat tudi go-spod deželni predsednik.

■ (ZIDANJE PO NOVEM MESTU) — objubuje tudi letos uspešnega napredka. Sodno palačo, ki je bila v leseni popolnoma dozidana in pokrita pridno omotavajo in pročelje krasne. Stopnice so dogotovljene, kanalizacija dovršena; izplaniran je groblisto obližje poslopja ter izpeljana pravilno napravljena cesta od Skaberneta ob pohisju do Dularjeve hiše. Kastelčeva hiša pred mostom bo skoro dogotovljena in ima kaj prijetno lice. Pintarjeva hiša na Ljubljanskem cesti se menda kmalu lotijo nadaljevati in ima precejšnja postati. Na Klaricijevem vrtu na krasni točki kopljajo temelj za g. dr. DeFranceschijevi hišo, katera bo gotovo tudi lica in se bode z Glavnega trga videla. Jako v oči bodel je vsakega iz kolodvora v mesto prislega Jenknerjev pod. Isti je celo, naravnost rečeno, kazil novo mestno poslopje; tudi tistega ni več. Zidal bo na onem obširnem zemljišču gospod Kosak večjo gostilno s hlevi, kar je za novo mesto živo potreba.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC 15. aprila 1960)

sedanjega »Revolution«
v Augusta 1945 – Na
ostal do danes

ne mizarske delavce.
Nič obetajočega ne
m povedati, ker ima
remalo denarja, da bi
ili proizvodnjo. Naj
možemo se nasprej delati
če, morda bomo sode
s kakim večjim pod
n. Naj bo kakorkoli:
Si delavnicel je v zad

Slikar Franc Mlakar: »Najbolj sem srečen, kadar sem ob Krki; naj bo kot ribič ali slikar.«

Žal mi je, da sem zamudil akademijo

Franc Mlakar, slikar realist iz Žužemberka, ves prosti čas posveča slikarstvu – Najbolj ponosen je na dela iz rane mladosti – Njegova življenska želja, da bi študiral na slikarski akademiji, se ni uresničila

Menda ne zna nihče bolj doživeti lepoto prirode kot ravno slikar. Gotovo je, da jo doživja po svoje, drugače je ne bi z nekaj posegljico pričaral na platno. Med takšne ljudi, ki s posebnimi občutki opazujejo in doživljajo prirodu, sodi tudi upokojeni cestni nadzornik Franc Mlakar iz Žužemberka, privatno ribič in slikar realist.

Ceprev primorski rojak iz Senožeč, Franc Mlakar živi že takško let na Dolenjskem, da se upravičeno šteje za dolenjskega rojaka. Da je pravi Dolenjec, je dokazal tudi s svojimi deli, v katerih slika zeleno Krko, očarjive dolenjske gradičke in razgibani Žužemberk z njegovo slikovito okolico. V vsaki njegovi izvedbi je kandek njegovega osebnega prizvoka, ki je prisoten vedno, kadar govorite s tem prijetnim in duhovitim možem.

V razgovoru sem zasledil, da je Mlakar z upokojitvijo končal prisel do potrebnega časa in se je zdaj resno posvetil slikarstvu. Kaj pa prav? »Kakšen dan je tako je izkazal z reprodukcijo bit-

vstati mogel. Kdor ponori voglari in vasuje, ta ne poškodova samo svoje duše, ampak tudi svoj život, ker mu potrebno spanje krati.« Spusti iz glave presterbljive misli, ter vse svoje zaupanje v predvidnost božjo stavlji.

5) Očisti svojo vest, pregovor pravi: Kdor je mirne vesti, — ta tudi sladko zaspí. 6) Rok nikar čez glovo ne sklepaj, ker potem kri po njih voljno teči ne more, in preveč v glavo tiši. 7) Zglavlja si ne delaj preveč visociga, pa tudi ne prenizkiga, kadiga pol čevlja je dovolj visoko, drugi život naj ravno leži. 8) Kdor vznak leži, posebno kadar zvečer svoj želodec preveč nabase, ali pa če kaj taciga je, kar želodec težko prekuha, ima veliko težavnih sanj; in če ima kdo gosto, skazeno kri, mu po životu zastaja, se mu na persi viste, mu sapo zapera, kar ljudje »morata tlačiti imenujejo. 9) Na lev strani ležati ni dobro, ker jetra srce tiše, in kri zaverajo. Nar bolje je na desni strani ležati.

»De v kakošne hudičeve skušnjave na padec!«

10) Navadi se z zapertimi ustimi spati in skozi nos dihati, de ne bo preveč smerčal in družih v spanju budi: potem pa tudi zato, de se ti ne bo v garlu in dišniku posušilo, ne žleze se zgostile, ti kašila napravile in zob ognjusile. 11) Če ne moreš spati, moll, ali pa vstanis, če se že čas vstati bliža, de v kakošne hudičeve skušnjave ne padec. V poletnej dolgo časa zjutraj ostati, brez spanja in dolgo ležati, je za dušo in truplo nevarno in škodljivo.

STOLETNA

PRATIKA

devetnajstiga stoletja

kar naprej gre in kar se v kri in meso spremeni, rado se v njem zapeče, udje oterpnejo, život je omamjen i. t. d. Če pa kdo pri svojim vednim počutku še dobro je in piše, se res mastiti in debeliti začne, in zdi se nam, da je ta človek popolnoma zdrav, ker je tako lepo rejen; toda njegovo debelost bi mogli večkrat boljezen imenovati; zakaj njegov život je napihnen, trebuš napet, persi vlezljene, obrazi zabuhel, in čeznji pride brez strelja boleznen. Pa kaj bi vam kmetam to razkladal, saj vám, de nimate časa, doči počivati, in tudi ne kaj dobriga jesti in piti, toraj naj vam raješ se nekoliko od spanja, ki ga vam večkrat manjka povem.

Nar bolje je na desni strani ležati

4) Spanje je v ohranjanje zdravja in življenja močno potrebno, kar že vsak sam dobro ve. De boš pa mimo in sladko spal, moraš 1) po dnevni pridno delati; kdor pridno ne dela, le rad poheja, poseda, dremlje in svojega života nekoliko ne utruji, nima terdnega spanja in se ponoči niti kaj ne podije. 2) Nikar nisočer preveč ne je, de te ne bo želodec tiskal, in ti spanja zaderževal. 3) Pojditi do časa ob devetih ali desetih spati, de boš zjutraj zgodaj

ke pri Lipskem 1813., ko sta se spoprijeli francoška in avstrijska konjenica. Avstrijski general Adolf von Brudermand ni mogel prehvaliti slike.

Franc Mlakar se zlasti spominja prvega obiska akademika Božidarja Jakca v Žužemberku; pravi, da je bilo okoli leta 1930. Ker so imeli doma gostilno, je mojster pri njih prenočeval. Ko se je akademik Jakac odpravil slikat, ga je Franc na skrivaj opazoval. Uspeo mu je posneti mojstrovo tehniko v pastelu. Čez leta se je Jakac spet vrnil v Žužemberk in se ni mogel načuditi spremnosti samoučkega slikarja; posebno pa je bil navdušen, da je ohranil toliko podob starega Žužemberka.

Zužemberčan nam je povedal, da v njegovi oči družni nihče ne slika. Ima pa sorodnika Tiziana Periccia, ki dela v zamejstvu in je eden najbolj znanih opredilevalcev ladijskih salonov in galerij.

Ob koncu razgovora smo ga povprašali, če se bavi samo s slikanjem pokrajine. Povedal je: »Veliko sem naškal tudi kulis za razne igre, vendar so bile med vojno večinoma uničene.«

Franc Mlakar je do sedaj razstavljal v Piranu, Ljubljani in Žužemberku, v kratkem pa se bo predstavil tudi v Novem mestu. Njegove slike so v Ameriki, Italiji, Avstriji in drugje, nekaj jih ima še vedno doma.

Zaupal nam je, da bo ostal zvest okrajini, prednost bo imela Krka s svojo slikovito dolino in romantičnimi milini.

Prijeten je bil razgovor z razgibanim in duhovitim ljubitvjem dolenjske zemlje, ki ji je predan z vsem srcem.

SLAVKO DOKLJ

Zidanica v ognju

16. aprila dopoldne je začela goreti streha zidanice Antona Kasteleca iz Sentjurja. Vaščani so ogenj kmalu opazili in ga pogasili, kljub temu pa je škoda za okoli 4000 din. Ugotovili so, da je tega dne nekdo neprevidno začgal travo in suhihad pri zidanici, odkoder je ogenj preskočil na sliannato streho.

Na Otočcu zgorel kozolec

18. aprila proti večeru je začel goreti na Otočcu kozolec Maksa Gotliba. Ceprev so pozar pogasili, pa je ogenj poslojje tako unikil, da so ga moral podreti. Lastnik je oskodovan za okoli 6000 din. Ugotovili so, da so kozolec začgali otroci, ki so se igrali z včigalcami.

ODLOČITEV

Po doligh osmih mesecih je Martin spet odklepal zidanico. Nekakšna čudna tesnoba se je zazela vanj, ko je vstopil. Sprejel ga je vonj po sodih in vinu. Odložil je suknjič, poiskal kozarec in natočil belega do polovice. Vino je bilo že nekoliko kalno. Zadnji čas je, da ga pretoči, je pomisli.

Dvignil je kozarec k ustom in se v istem trenutku spomnil zdravnikovih besed: »En sam kozarec vas lahko pripelje nazaj.«

Ne, samo tega ne! Da bi moral iti spet tja med zidove in se enkrat pretrpeti vse tisto! Pa tudi zaradi otroka ne sme piti!

Litol se je dela. V dveh urah so bili sodi oprani. Včasih je bilo tako delo zanj igrackanje, zdaj pa je v vseh udih čutil utrujenost. Kakopak, osem mesecev se ni pritaknil nobenega dela.

Razvil je klobaso in jo načel. Nič mu ni dišala, čeprav je bila okusna in je bil kruh svež. Ko bi le malo zaili, pa bi bilo vse kaj drugega! Vonj po vinu ga je omamjal. En sam kozarček mu ne bi škodoval, še otroku ne, kaj se njemu, ki je pognal svoje dni tudi po pet litrov po grlu! In to v enem popoldnevu! Saj ne bo nikoli več tako kot takrat, ampak kozarček ali dva, takole za moč, to mora biti. Toda ali se ni tudi takrat tako začelo? Najprej je bil po dveh kozarčkih vesel, da bi objel ves svet. Pel je, vriskal in zasukal Kristino po kuhinji. Potem je potreboval liter, dva in vedno več. Nič več ni vriskal in pel. Pre klinjal je, psoval in pretepjal Kristino. Dvoje drobnih, zguhanih obrazov mrtvorjenih otrok, ki ju je Kristina zaradi njega prezgodaj novila, je očitajoče zrlo vanj. V dlan, ki je včasih pordela od udarcev, so druga za drugo padale Kristinine solze. Zgale so huje in huje. Martin je kriknil od bolečine.

Zdramil se je. Začutil je polno majoliko v rokah, jo trečil ob kamnitno steno in se opotekel van.

Ko se je zavodel, si je obriral pot s čela, zaklenil zidanico in krenil v vas. Kristino je načel ob zibelki. Polozil je težak crn kijuč na mizo in dejal:

»Trtje bom prodal, Kristinai!«

»Čemu le? Najboljše sorte imamo, pa boš prodajal!«

Vprašajoče se je zazira vanj. Ni ji odgovoril. Stopil je na prag in pogledal proti obzorju, kjer se je začelo jasniti za temnimi oblaki. Začutil je Kristinino roko v svoji. Obrnil se je in načel smehljaj v njenih očeh. Po tolikem času!

JANJA KASTELIC

Srečni trenutki nesrečne ljubezni

Naslonila sem se na deblo češnje in se prepustila toplim sončnim zarkom, ki so pripekali skozi cvetoče veje. Nenadoma sem zasišala tihе korake, ki so se mi blžali. Ozira sem se in zagledala njega.

Obema so zažarile oči in čutila sva, da sva srečna.

»Kako je?« me je vprašal in me pogladil po laseh, ki so mi segali do ramen.

»Dobro. Kam si pa namenjen? Ostani pri meni!« sem dejala in mu stisnila roko.

»Pri tebi bom postal, draga. Rad bi, da bi se pogovarjala o tem, kar sva sanjala v temnih nočeh.«

Objel me je in bila sem srečna, kot se nikoli.

»Slavka, zakaj si žalostna? Rad bi, da bi bila vesela vsaj tedaj, kadar si z mano. Morda je to najino zadnje srečanje...«

Okrog naju je bilo vse tisto. Nasmehnila sem se mu in nisem mogla razumeti, kaj pomenijo te besede. Bila sem žalostna, kot da sem slušila, da se bo nekaj zgodilo.

»Zakaj zadnje srečanje? Kam boš šel, dragi?« sem ga spraševala.

Tesno me je stisnil k sebi in me poljubil. Potem me je izpustil in spet začel govoriti:

»Sedaj nama je lepo, vem, toda to je najino zadnje srečanje. Moraš razimeti. Imel sem te rad. Bilo mi je lepo, kadar sem bil s tabo, toda danes sem zadnjič tu. Moraš me boš pozabiti. Tudi jaz te bom pozabil, čeprav težko...«

Ponudil mi je roko v slovo, jaz pa sem začela jokati. Še enkrat me je nežno objel, potem pa izginil tisto, kot je prišel.

S. KOTNIK

Kosigin in Nixon si pripovedujeta sanje. Kosigin:

»Veš, sem videl tvojo Belo hišo in rdečo zastavo na njej!«

»S srpon in kladivo?«

»Tak točno! Cež vse pročelje pa je visel napis: PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!«

Nixon je šel globoko po sapo:

»Jaz pa sem sanjal Kremlj...«

Kosigin: »S kakšno zastavo?«

Nixon: »Z rdečo, seveda, in srp in kladivo! Cež pročelje pa velik napis...«

Kosigin: »PROLETARCI...?«

Nixon: »Ne vem, nisem prebral. Je pisalo po kitajsko!«

Danes o rudniku Globoko

Slovenska gospodarska zbornica sklicuje za danes v Ljubljani sestanek direktorjev vseh tistih gospodarskih organizacij, ki uporabljajo globoško gino. Pogovorili se bodo, kako bi vplivali na izboljšanje poslovnih odnosov z Rudnikom Globoko in mu pomagali uresničevati sanacijski program. Med povabljenimi so predstavniki Združenih slovenskih železarn, novomeški Kremen, Opekarne Češke, Jugokeramika iz Zagreba.

«Pot do zločina» v Artičah

Dramski skupina Društva bratov Milavcev iz Brežic bo imela premiero predstavo Kranjčeve drame «Pot do zločina» v Artičah. Uprizoritev je napovedana za popoldne ob 16. uri. V Brežicah bodo pričadni igralci te skupine nastopili danes teden. Delo režira Miha Kranjčeva.

V soboto konferenca SZDL

V soboto, 25. aprila, se bo v Brežicah sestala novo izvoljena občinska konferenca SZDL. Članom so posredovali obsežno gradivo o delu organizacije v minulih treh letih. O nalogah SZDL v občini bo govoril dosedanji predsednik Janez Pirnat. Konferenca bo izvolila novo občinsko vodstvo in imenovala žirjo za podlevanje priznanj OP. Hkrati bo potrdila predloge za letošnje nagradence OF Slovenije.

Nocoj bodo zapeli dijaki

V Prosvetnem domu v Brežicah bo nočoj koncert gimnaziskoga pevskega zborov. Zbor si je pod vodstvom profesorja Josipa Klepca ustvaril tak sloves, da nastopajoči ne bodo v zadregi za poslušalstvo. Dalec naokoli je to eden najboljših zborov. Gimnaziji se bodo s svojim koncertnim programom predstavili tudi v Krškem in Sevnici.

V soboto na koncert!

Občinski sindikalni svet pred v soboto, 25. aprila, ob 20. ur koncert v počastitev občinske Osvobodilne fronte in praznika dela. Nastopili bodo tudi pevci iz Brežic pod vodstvom pevovodje Baškoviča. Koncert je bil doslej vsako leto v viteški dvorani brežiškega gradu, ker pa je letos izredno hladno, bo nastop pevcev v prosvetnem domu.

Oglašujte v DL

NOVO V BREŽICAH

■ KOLEKTIV GOZDNEGA GOSPODARSTVA bo v soboto praznoval dvajsetletnico obstoja in 25. letnico osvoboditve. Centralni delavski svet bo imel svečano sejo v Čateških Toplicah. Ob tej priložnosti bodo izročili nagrade 39 delavcem, ki so delali v podjetju minulih dvanajst let neprekiniteno. Za desetletno delo bodo pododelili priznanja 15 članom kolektiva. Za tiste, ki so do teje časa delali v smoupravnih organih, so pripravili knjižnico darila. Drugi delovni enote bodo stavile obletnico in praznik dela 30. aprila.

■ V BREŽICAH RAZMISLJAJO o tem, da bi otroke iz podružničnih šol na Čatešu, v Mračavi vas in Skopicev z novim šolskim letom začeli prevažati v novo kolo, ki bo v mestu do takrat dokončana. Temeljna izobraževalna skupnost utemeljuje tak ukrep z zmanjševanjem teh oddelkov in pa tudi s slabšim učnim uspehom v kombiniranih oddelkih. Novo solasko po-

CEZ DVE LETI SAMOPRISPEVKE ZA BOLNIŠNICO?

Vnovič pregreto zdravstvo brez cvenka

Razprava o reševanju zdravstva v brežiški občini za enkrat ni prinesla še nič novega

Pretekli torek so se odborniki občinske skupščine stali na 11. redni seji, ki jo je večina pričakovala nekoliko nestrpno zaradi razprave o zdravstvu v brežiški občini. Na dnevnem redu so bila poročila o delu in težavah bolnišnice, zdravstvenega doma, ki je delovna enota celjskega, zdravstvenega centra iz Celja in sveta za zdravstvo pri obč. skupščini.

V razpravi o poročilih pa ve pričakovali vidnejši naj bi prisli do nekaterih predtek, razocarani. Sezanjanovih učinkovitih sklepov, ki bi pospešili reševanje tega izredno pomembnega in težavnega vprašanja. Žal pa so bili vsi, ki so od razprave

da bi bolnišnici pomagal k verifikaciji; da imajo priznanjen za te namene že 1.120.000 dinarjev; da je tako vardevanje drago, ker se nenehno višajo cene tehnični opreme, ki jo že sedaj nujno potrebujejo; da so vsi pogoji za verifikacijo neizpolnjeni, da pa na drugi strani bolnišnico nujno potrebujejo.

V tako žalostnem nasprotju so bile tudi ostale ugotovitve glede potreb in možnosti celjskega zdravstvenega centra in del. enote brežiškega zdravstvenega doma. Tako je bilo vsem prisotnim kaže jasno tudi to, da svet za zdravstvo pri občinski skupščini nima lahke naloge, ko si prizadeva takšno stanje izboljšati, saj denarja ni in ga najbrž prav kmalu tudi ne bo.

Po vseh teh ugotovitvah, ki so sarna trda dejstva, so mnogi odborniki pričakovali, da bo skušal kdo iskat varoke za takšno stanje. Usodno znižanje prispevne stopnje pred nekaj leti je bilo obsojeno kot zelo zgrešena potesa, kritično je bil ocenjen tudi zakonski predpis, s katerim so se posamezne občine bolj ali manj mehanično priključevale zdravstvenim regijam. Precejšnja mlačnost pa je spremjalja pricombe na račun neizpolnjenih pogodbnih obveznosti celjskega združenega zdravstvenega doma do brežiške delovne enote, zanemarjene samouprave v zdravstvenih ustanovah na področju celjske regije in nekaterih drugih vprašanj, ki nimajo krivev v zdravstveni zakonodaji na najvišji ravni. Tu je bilo za spoznanje preveč obzirnosti, ki bo slabo odjeknila med tistimi zdravstvenimi delavci, ki lahko kaj kmalu stojijo pred odločitvijo; delati brezplačno ali sploh ne de-

lati, in zavarovanci, ki čez dve leti ne bodo z lahkim srcem rekli »das za samoprivlek«. Med vsem drugim ni bilo kaj več slišati o možnosti za priključitev k novomeški regiji.

Mogoče nazadnje samo še to: navajanje podatkov, da npr. v brežiški občini pride na zdravnika splošne prakse 5000 zavarovancev, na zdravnikov pa 8000, medtem ko je predpis normativ v najslabših pogojih lahko 3500 zavarovancev na zdravnika, in podobne ugotovitve same še nikoli niso reševali obstoječih razmer.

KZ Bizejsko je na razpotju

Kolektiv se še ni dokončno odločil – Kam?

Sino v obdobju, ko so perspektive majhnih vse manjše. Ceravno je pred leti še marsikateri malii kolektiv gledal svoj razvoj z drugacnimi očmi, se zdaj načrti vse bolj večje na okvire poslovne ali tudi sicer povezanih delovnih organizacij. Integracijski val je že potegnil za seboj precej majhnih in tudi kmetijskih združenj. Bizejsko se je značila na pomembnem križanjtu.

Svoje načrte zeli združiti s poslovnim družbenikom, ki ho omogočil najuspešnejši razvoj. Ne gre za krivčno združitev, morda kdaj pozneje, če bo to potrebno. Zvezdeli smo, da računa združenju na temenje vina pri pridelovalcu.

Podajali so si vroče kijke

Pri Petričiču so zbirali partizansko pošto

— Samo materini bolezni se imamo zahvaliti, da nas Nemci 11. novembra 1941 niso odvlekli v taborske, — prigojuje aktivista Osvobodilne fronte Vida Martini z Brezovico na Bizejskem.

— Doma vam je bilo lažje, toda življenje v zasedeni deželi je bilo bolj burno od tistega v taborsku, kajne? —

— Ni nam bilo lahko. Naša družina je najprej pobegnila na Piseško. Tam smo imeli vinograd in sorodnike. Maja 1942, ko je bil selitveni val dokončno mimo, smo se vrnila v svoj dom. Se isto leto je začel zahajati k nam Janez Rožman, tedaj se terenski aktivist osvobodilnega gibanja, pozneje pa komandant Korjanskega oreda.

— Kdaj ste začeli organizirano delati za Osvobodilno fronto?

— 1943. K nam je prihajala pošta s Hrvatskega in od nas jo je pokojni Janez Grmosek iz Orehovalca odnašal v Piseško.

Osvoboditve ni dočakal, padel je malo pred koncem vojne. Za partizane smo pri nas zbirali žive in oblike. Sivala sem kaže za borce, včasih pa sem se odpravila v Brežice po obvezu. V hišo niso zahajali samo partizani. Tudi Nemci so se pogosto ustavljal na tem bregu. Na srečo smo imeli vina in žganja, da smo jih zamotili. Mati je znala nemško, zato so se radi pogovarjali z njo. Naju z bratom so izdajalcem ovdobili, češ da delava za partizane, vendar Nemci niso verjane, ker so bili takoj pogosto v hiši. Razen tega sva bila oba zelo mlada,

Modna revija v Čateških Toplicah

21. aprila je bila v Čateških Toplicah modna revija, ki jo je za svoje sodelavce pridelala konfekcija JUTRANKA iz Sevnice. Na njej je prikazala predstavnikom trgovskih podjetij otroške mode za senčno-zimsko sezono 1970–71.

Začelo se je delo v trsnici

Ta teden je prispela na Bizejsko cepilna ekipa iz Ptuj. V trsnici kmetijske združuge bo cepila okoli 120.000 sadik. Toliko so jih pripravili tudi minilo leto. V vinogradih so končali rezanje in trzeže vežejo. Ce ne bi dobrinega dela trsov obrezali že jeseni, bi to pomlad težko pravočasno opravili zamudno delo.

V brežiških mesnicah se pomanjkanje teletine močno pozna. Prednost za nakup imajo gostinska podjetja in bolnišnica, za druge kupe pa ne ostane veliko. Se vedno poberejo večino telet hrvaški odkupovalci.

(Foto: J. Teppay)

Z OBCNEGA ZBORA GASILSKE ZVEZE

Delo - izkaznica naših sposobnosti

Gasilci vedo za svoje naloge, ni jim treba nobenih zunanjih spodbud

V nedeljo, 12. aprila, so se zbrali gasilci brežiške občine na rednem letnem občnem zboru ObGZ, na katerem so razpravljali o delu odreda v preteklem letu.

Razveseljivo je uspešno delo operative, predvsem preventivne službe, saj so bili na območju brežiške občine v letu 1969 le trije požari (skupna škoda 7500 dinarjev). To pomeni, da so gasilci izpolnili svojo dolžnost do družbe in si lahko želijo takih rezultatov tudi v bodoče. Prepričani so, da jih bo to uspelo. V mesecu februarju so izpolnili svoje vrste s 24 novimi časniki, ki so po večmesecnem seminarju opravili izpit. S tem je operativa veliko pridobila.

■ CELJSKE GLEDALIŠČNEKE je brežiško občinstvo danes teden točno sprejelo. Gledališčem so tokrat predstavili komedijo Simona Neila »Bosa v parku». Zavod za kulturno pripravljanje v tej sezoni je premo gostovanje v Brežice je povabil Sentjakobsko gledališče iz Ljubljane. Teh igralcev na brežiškem odru še ni bio. Uprizoril bodo dve kralji del Lope de Vega »Prebrisanje noricos in »Vitez duces».

■ SKLAD ZA POSPESEVANJE KMETIJSTVA je sprejel v letoski program organizacijo živinorejske razstave. Istočasno bo hortikulturo-društvo priredilo razstavo cvetja, pri kateri bo sodelovala tudi Agraria.

stoletno tradicijo, in bi se njihovi predlogi morali upoštavati.

Zbor je ugotovil zelo slabo udeležbo žena v gasilskih vrstah. Žensko desetino ima le eno društvo v občini.

Potrebna bi bila tudi te senejsa povezanost gasilske organizacije z drugimi družbeno-političnimi organizacijami, ki je zdaj ni čutiti. To bi omogočilo naštretje reševanje nalog, ki se postavljajo posameznim organizacijam.

BRUNO POTOKAR

Krvodajalcem prost dan

Občenski odbor Rdečega križa je pozval terenske organizacije RK in sindikate, naj pomagajo pri zbiranju krvodajalcev. Ekipa transfuzijskega zavoda iz Ljubljane bo odzvemala kri 11. in 12. maja. Skupščina je lani postila vsem delovnim organizacijam priporočilo, naj omogočijo krvodajalcem prost dan. Do sedaj se je za to odločilo le Gozdno gospodarstvo. Še je čas, da ponudijo to ugodnost tudi drugi, saj bo to gotovo vplivalo na večji odziv krvodajalcev.

VIDA MARTINI, gospodinja na kmetiji v Brezovici, je bila aktivista Osvobodilne fronte. Zaradi svoje skromnosti se ni vse do sedaj vključila v Zvezzo borcev. Odkrili so jo pri zadnjem popisu.

Foto: Jožica Teppay

jaz 18, brat 19 let, zato nismo prisodili organiziranega sodelovanja. Najnaj pripadnost osvobodilnemu gibanju sva znala dobro prikriti in najbrž naru je spremljala na tem bregu. Na srečo smo imeli vina in žganja, da smo jih zamotili. Mati je znala nemško, zato so se radi pogovarjali z njo. Naju z bratom so izdajalcem ovdobili, tudi sreča. Včasih so si partizani in Nemci podajali se vroče kijke. Včasih smo dajali na vse strani in redkodaj smo spekli kruh samo zase. Osvoboditev nam je končno prinesla mirno življenje. Miru si tudi za v bodoč najbolj želimo.

Zapisala J. TEPPAY

Doma ne vidim prihodnosti

Za kruh na kmetiji se je odločil mlajši brat

prida pošiljati, zato si želi prizirati sam za najnajvečje.

Zaposil bil se najraje na Senovem. Ce dela ne bo v bližini, potem v Krškem, in če ne bo tam niti, pravi, bo šel v Nemčijo.

Torej se tudi po vrtni od vojakov ne namerovate posvetiti delu na posestvu?

Ne, ker ne vidim prave prihodnosti v kmetijstvu. Vsak dan se sproti prepirčan o tem, da je dohodek majhen, da se predelki slabo prodajajo. Sadja na primer sploh ne moremo spraviti v denar čeravno ga imamo več.

Kaj vam vrže največ?

Vino in svine, zato se starši temu najbolj posvečajo.

Bo potem takem sploh še kdo od vas pripravljen ostati doma?

Verjetno mlajši brat. Ta je zdaj star 12 let. Tudi jaz se ne silim od doma, čeravno se namerovam zaposlit. Zato isčemo vsi delo najprej na Senovem. Slišimo, da bo zrasla tu nova tovarna, kar nam mladim daje upanje za zasluge.

J. T.

Jožeta Abrama kmetija ne veseli, čeprav imajo doma v Brezju pri Dovšku lepo urejeno posestvo. Oče se ukvarja z virogardništvo in svinjerejo. Tриje otroci že zasluzijo, trije, med njimi tudi Jože, so se doma. Jože ima 18 let. Caka ga je vojaška suknja, do takrat bi pa rad nekaj zasluzil. Pri vojakih se dinar vsakumor prileže. Od doma mu ne bodo mogli kaj

Turk in Novakova plavala v Trstu

Mlada krška plavalca Igor Turk in Metta Novak sta nastopila v pionirske plavalske reprezentante Slovenije na srečanju v Trstu. Igor je nastopil trikrat in dosegel dvakrat drugo mesto in enkrat tretje. Posebne se je izkazal na 100 m prosti: progro je preplavil v času 1:07,9. Metta Novakova je bila diskvalificirana, ker je naredila dvojni zamah pod vodo.

L. HARTMAN

BREŽIŠKA KRONIKA NESREC

Pretekli teden so se ponosredili in iskali pomoci v brežiški bolnišnici.

Jeje Ajster, kmet iz Gor. Pirošice, je padel iz avtomobila in si poskodoval glavo in levo roko; Vittina Šinkovič, kmetica iz Radavcega, je konj udaril v levo koleno; Marjan Šusnik, dijak iz Sobrenje, se je useljal s sejko v desno nogo; Miha Melan, upokojenec iz Krškega, je padel na poti in si poskodoval glavo.

V soboto proslava 1. maja

V Domu Svobode na Vidu bo v soboto, 25. aprila, ob 20. uri osrednja proslava Osvobodilne fronte in 1. maja. Na tej bodo podelili nadanjim aktivistom priznanje OP. Slavnostnemu govoru bo sledil zanimiv program kulturno-umetniške skupine iz Karlovca.

RADIO BREŽICE

PETER, 24. APRILA: 18.00 — Napoved programa in poročila 16.10—18.35 — Nove ploče RTB, obvestila in reklame — 18.35—18.45 — NAJPOPLOT — načrte jih postavljate, 18.45—19.30 — Glasbeni oddajni izbori, srečanje

NEDELJA, 26. APRILA: 11.00 — Domäne zanimivosti — Porocilo z zasedanja občinske konference SZDL Brežice — dr. Slavko Šulkin: Kaj moramo vedeti, kadar klicemo surdi, bolesni, zdravnika na dom — Za naše kmetovalec: Mira Škočaj — Novosti s trga založnih sredstev — Zahava vas trio Bordon — Nedeljni razgovor: 20 let Gospodarskega akademika Brežice — Predstavitev akademiske skupine DPD Slobode bratov Milavcov s Kranjem, čevo Potjo do sredine — Pozorišna predstavitev — Obvestila, reklame in spored kinematografov, 18.00 — Občini desitajo in pozdravljajo.

TORAK, 28. APRILA: 18.00 — Svetujemo vam — Jutro vam predstavljajo — Kaj novo številka DL — Izredna plavbna zlole — Tedenški literarni komentar — Obvestila, spored in filmski pregled — 19.00—19.30 — MLADINSKA ODAJNA: Obisk pri aktiku v Selah.

Rok za dokončanje pekarne v Krškem se bo iztekel konec junija. Pionir hiti, da bi lahko pravocasno izročil ključe podjetju ZITO iz Ljubljane.

(Foto: Jožica Teppey)

ZAPIS KONFERENCE ZK V KRŠKEM, 16. APRILA

V vrstah ZK premalo proizvajalcev

Samo prožne oblike lahko zagotovijo učinkovitost organizacij ZK

Clane Zveze komunistov v krški občini povezuje devet organizacij in štirinajst aktivov. V podjetjih so tri organizacije, in to v Agrokombinatu, v tovarni papirja in v rudniku na Senovem. Vseh članov je 548.

Kraj Brestanica, Kostanjevica, Leskovec, Senovo in mesto Krško imajo svoje organizacije, Raka, Podbočje in enoti Elektro-Celje. Organizacijo bi po mnenju komisije kazalo oživiti tudi na Raki. Slabost velikih organizacij se je pokazala v vsebinskih sestankov, ki so bili vse preveč nadejni. Članstvo so predvsem informirali, niso ga pa spodbujali k samostojnim akcijam in ocenjevanju položaja v svojem okružju. Udeležba je bila komaj polovična, manjkali pa so predvsem zapošleni.

Konferenca se je opredelila za temeljito obnovo članstva, kajti samo pet in pol odstotka članov do 27. leta starosti je vključenih v organizacijo ZK. To je mnogo premalo, da bi se poznal njihov vpliv med komunisti.

Mladi so združeni v dveh aktivih. Eden je na Senovem, drugi v Krškem.

In organizaciji pogrešajo zlasti prevajalce, česarne je v občini zaposlenih precej mladih ljudi. Lepe možnosti za sprejemjanje imajo v obratu Lise na Senovem, v Labodu, v Celulazi in še v nekaterih drugih organizacijah, kjer se doslej niso dosti ubriali s pomlajevanjem Zveze komunistov.

V razpravi je sodeloval sekretar medobčinskega sveta ZK Franc Bukovinsky. Opozoril je na to, da bi kazalo čimprej prenehati razpravljati o organizacijskih oblikah. Tu ni predpisana nikakršna togost, čim bolj bodo oblike prožne, bolj bodo učinkovite. Moc organizacije bo pokazalo število mladih ljudi v njej. Obnova Zveze in njeni vključevanje v razvojni tok samoupravljanja je poglavista naloga komunistov v sedanjem obdobju.

Na stran torej pretirano ukvarjanje s formalnimi vprašanji in več poglabljavanja v naloge, ki jih narekuje program!

J. T.

Z OBČNEGA ZBORA ZVEZE BORCEV V KRŠKEM

Zapis o Kozjanskem in Bohorju

Kmetom borcem brezplačno zdravljenje

V narodnoosvobodilni boju sta bili v krški občini vključeni dve široki območji — Gorjanci in Bohorski predel. Na petkovem zboru so borci sklenili, da bodo poskrbeli za zapis medvojnih dogodkov v teh predelih.

Pisanje kronike za bohorski predel, kjer je deloval Kozjanski obred, so zaupali prof. Stanetu Skalerju v Posavskem muzeju v Brežicah. Občine Sevnica, Laško, Šentjur, Šmarje, Krško in Brežice so sklenile izdati Kozjanski zbornik, ki bo izšel pod okriljem Posavskega muzeja. Vse zgodovinsko gradivo z območja Gorjancev in krajev ob Krki bo zbiral in obdeloval Dolenski muzej v Novem mestu. Ti dve instituciji bosta torej poskrbeli, da vstaja in narodnoosvobo-

dilni boj v krški občini ne bosta šla v pozabo.

Združenja borcev bodo odstrelj boj kot kdaj prej navezala stike z vsemi organizacijami v krajevnih skupnostih. Pokazalo se je, da je tako sodelovanje in medsebojno razumevanje lahko zelo plodno. Organizacija ZB se tako vključuje v tekoča dogajanja in ustvarjalno sodelovanje pri utrjevanju samoupravne zavesti občanov.

Na zboru v soboto so med drugim predlagali brezplačno

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem ti sti najrevnejšim v hrivovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridejajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvi krški žrtev. Nemci so jih ustrellili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah.

Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spominjanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem ti sti najrevnejšim v hrivovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridejajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvi krški žrtev. Nemci so jih ustrellili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah.

Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spominjanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem ti sti najrevnejšim v hrivovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridejajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvi krški žrtev. Nemci so jih ustrellili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah.

Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spominjanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem ti sti najrevnejšim v hrivovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridejajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvi krški žrtev. Nemci so jih ustrellili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah.

Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spominjanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem ti sti najrevnejšim v hrivovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridejajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvi krški žrtev. Nemci so jih ustrellili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah.

Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spominjanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem ti sti najrevnejšim v hrivovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridejajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvi krški žrtev. Nemci so jih ustrellili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah.

Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spominjanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem ti sti najrevnejšim v hrivovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridejajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvi krški žrtev. Nemci so jih ustrellili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah.

Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spominjanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem ti sti najrevnejšim v hrivovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridejajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvi krški žrtev. Nemci so jih ustrellili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah.

Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spominjanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem ti sti najrevnejšim v hrivovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridejajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvi krški žrtev. Nemci so jih ustrellili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah.

Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spominjanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem ti sti najrevnejšim v hrivovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridejajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvi krški žrtev. Nemci so jih ustrellili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah.

Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spominjanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem ti sti najrevnejšim v hrivovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridejajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvi krški žrtev. Nemci so jih ustrellili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah.

Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spominjanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

zdravljenje borcev. Na ta nač

Lončarjev dol: če bi se most zrušil . . . ?

Solski avtobus, ki vozi otroke iz Lončarjevega doha, mora prek mostu, ki dovoljuje le 5 ton nosilnosti. Z otroki načozen tehta skoraj dvakrat toliko, zato se voznik upira voziti čez most. Temeljna izobraževalna skupnost, ki s prevozom želi ustredi otrokom in staršem tega dela sevnische občine, opozarja na nevarnost in zahtevo, naj odgovorni čimpaj poskrbijo, da bo most usposobljen za težji promet, sicer bo treba vožnjo ustaviti.

Mokronog: v nedeljo ponovitev

Zaradi velikega zanimanja za prvi dve predstavi Golovo veseloigre »Kulturne prireditve v Crni mlaki«, ki so jo pripravili člani domačega kulturno-prosvetnega društva »Emil Adamčič«, so sklenili predstavo ponoviti. Igo bodo znova zaigrali v nedeljo, 26. aprila, ob 17. uri v Prosvet nem domu.

Sentjakobčani v Sevnici

V počastitev dneva ustanovitve Osvobodilne fronte in praznika dela bo v torek, 26. aprila, v domu TVD Partizan v Sevnici gostovalo Sentjakobsko gledališče iz Ljubljane s Finžgarjevo igro »Dekla Ančka«. Ta igralska skupina je sevniskemu občinstvu dobro poznana, zlasti po predstavi »Sosedovega sina« ob lanskem stoletnici tabora.

A. Z.

Obisk Borisa Lipužiča

Boris Lipužič, poslanec zveznega kulturno-prosvetnega zborna, je minul teden obiskal sevniski občino. S predstavniki družbeno-političnih organizacij se je dogovoril za posebno srečanje s političnim aktivom in prosvetnim delavci, ki bo v maju in na katerem se bodo pogovarjali o problemih soštva ter o delu poslanec, ki v skupščini obravnavajo ta vprašanja.

LISCA ZACELA GRADITI. Te dni je konfekcija LISCA začela graditi nove proizvodne prostore, ki bodo po predračunu skupno veljali 12,67 milijonov Ndn. Gradil bo PIONIR iz Novega mesta, ki je bil najcenejši ponudnik. Buldožerji agrokombinata BARJE so se na prostoru nasproti osnovne šole že zagrizli v zemljo. Delo ogrožajo ostanki zasutega orožja iz druge svetovne vojne, ki so po pripovedovanju starejsih občanov zasuti na tem prostoru. Zaradi tega so poklicali na pomoč strokovnjaka iz novomeške gasilske brigade, ki izkopavanje nadzira z napravo za odkrivanje bomb. (Foto: A. Zeleznik)

PRIPRAVLJEN JE OKVIRNI PREDLOG ZA IZDELAVO KONCEPTA

Kakšno Posavje v naslednjih letih?

Zamisli za dolgoročni razvoj Spod. Posavja, ki jih bodo začeli pripravljati, bodo odločilno vplivale na razvoj v naslednjih 15 letih

Najbrž ne kaže izgubljeni besed o pomenu tako imenovanega regionalnega planiranja, načrtovanja znotraj ozjega območja, kakršno je na primer Spodnje Posavje z brežko, krško in sevniskim občino. Nesporo je, da je samo dobro zastavljen koncept lahko zanesljivo vodilo za usmerjanje družbenega razvoja.

Gospodarska reforma je pokazala, da so v Spodnjem Posavju nekatere dejavnosti in z njimi delovne organizacije začele zaostajati, druge pa so se začele pospešeno razvijati. Ta gibanja natančneje se niso ovrednotena, kaj šele, da bi bili pripravljeni izračuni in predvidevanja, kako bo s tem v prihodnjem dajšem obdobju.

Zaradi tega so pripravili predlog o sestavljanju zamisli razvoja Spodnjega Posavja. Predvideno je, da bo postala nosilka tega posebnega

dejavnosti je treba se posebej temeljito obdelati, in doleti nosilce teh nalog. Kot je videti iz predloga o nosilcih te obdelave, bo oh konfekcijski, lesni in kovinski industriji posebne pozornosti deležno kmetijstvo, ki ima na tem območju dokajšnje možnosti za razvoj, posebno v vinogradništvu, sadjarstvu, živinoreji in vrtnarstvu.

Koncept dolgoročnega razvoja seveda ne bo obravnaval samo gospodarstva, marveč vse družbenе dejavnosti.

M. L.

IZ SPOMINOV AKTIVISTOV OSVOBODILNE FRONTE
„Zasramovali so nas, tepli, kradli...“

Julijana in Franc Jerala iz Sevnice, ki sta izgubila tri sinove, prikovedujeta o življenju v izgnanstvu v vasi Plaušinac na Hrvaškem

Bili so trije fante korenjaki. Zdravko je padel 1943. leta, Vlado leta kasneje nekje pri Zlataru, Franc je bil hudo ranjen pri Papuku in je pozneje umrl. Jeralovi so za njih usodo dokončno zvedeli šele po vojni. Do takrat so upali, da se bo vsaj eden izmed njih vrnil ...

Brestanica, Slavonska Požega, Bjelovar, Križevci, Osijek, Novigrad in na koncu Plaušinac pri Koprivnici, to so bile postaje na križevem potu, na katerega so Jeralovi iz Sevnice pognali Nemci z 20. avgusta 1941.

74 letni Franc, upokojenec in invalid, ima spomin, na katerega se je mogoče zanci bolj kot na knjigo. Na zunaj mirno, skorajda neprizadeto niza datume in našteta dogodek, vmes pa od casa do casa vendarje ne more zadržati gneva nad tistimi, ki so mu povzročili toliko gorja.

»Bili so hudiči, ne ljudje. Zasramovali so nas, tepli, nam pokradli, kar smo imeli, celo obleko so potegnili z nas. Ne morete si misliti, kaj pomeni živeti v hrvaški vasi, kjer je pol ljudi na strani partizanov, pol na strani ustašev, se razvname Franc in spet mirno nadaljuje:«

»Ko smo prišli v Plaušinac, sprva niti nismo vedeli, kaj vse se tam dogaja. Naseli so nas v pravoslavnem župnišču. Razen nas so bile v tem kraju še tri slovenske družine. Sredi maja 1942 je

Že maja 520.000 din za posojila borcem

16. aprila je upravljičnik skoda za financiranje gradnje stanovanj udeležencev NOV razdelil 27 proticem, ki so zaprosili za posojilo v drugem natečaju oz. ostali od prvega, skupno 355 tisoč dinarjev posojila. Od očetenega denarja bo maja razdeljeno še 520.000 din posojila, od česar bo nekaj namenjeno za nakup družbenih stanovanj. Jeseni ne bo novega natečaja, kot smo pomotoma objavili v prejšnji stevilki liste.

Frutella

spraševali po partizanih, so ustašem naklonjeni prebivalci pokazali na nas, če so vsekoč pomagajo.

Vendar niso sovražniki od nas ničesar zvedeli. Koliko živeča in oblek smo v tistih letih pripravili za partizane, ki so začasno prihajali v vas! Lahko rečemo samo: ponosna sva, da svet to naredila in da svet zdržala vse našsilje, pa čeprav v vseh teh letih po vojni se nihče nstopil v našo skromno bilo pod gradom, da bi po vprasil, kako živimo. M. L.

Vojna jim je vzela tri sinove. (Foto: Legan)

ZDAJ PRILOŽNOST ZA POMOČ KMETOM

Prelomnica: odkup mleka

Kmetijski sklad bo pomagal rejcem, ki preusmerjajo svoje kmetije – Letos okoli 150.000 dinarjev

Zanimanje je precejšnje in mislimo, da smo na dobri poti. Zdaj je pravi trenutek, da kmetovalcem bolj pomagamo. M. L.

Krmelj: nov stanovanjski blok

V Krmelju so izbrali prostor za nov stanovanjski blok, ki bo omilil stanovanjsko stisko v tem kraju. Stavbo blizu sedanjih dveh blokov. Prestaviti bo treba osemjavljavo postajo ter podrediti leseno stavbo pri hlevu kmetijske kombinacije »Zasavje«. Predvideno je, da bodo začeli graditi v drugi polovici junija. V Krmelju bo bolj zaživel tudi zasebna gradnja. Zasebniki bodo letos gradili štiri montažne hiše in pet zidanih.

B. D.

SEVNIŠKI PAPERKI

ZAZDALNI NACRT SMARJA. V kraju bo v mal sejni sobi občinske uprave razgrajen zazidalni načrt Smarja, kjer je precej zanimanje za gradnjo. Načrt je izdelal brežki projektni biro Region. Načrt bo razgrajen mesec dni in bodo občani nanj lahko dali pripombe.

SPET NASELJE NA KOLE. Sestavljen je obnovni program v Ljubljani, ki je zaposlio sevnische občino, da bi tudi letos tako kot lani na stranskih tirih postavilo naselje na koleših, stanovanja za svoje delavce v železniških vagonih. Sevnica je lani sicer imela nekaj manjših stnosti s progrevnimi delavci, vendar je svet in urabnico, stanovanjake in komunalne sadeve na zadnjih sejih podaljšal soglasje za postavitev takaga delavskoga naselja.

KAKO POCENI DO LUCI? Za nekajkrat je občinska skupščina obravnavala zahtivo prebivalcev Boštanj po električni razsvetljavi na prehodu za peseč na zeleniških mostu čez Savo. Svoj čas narojen načrt je predvidel 130.000 dinarjev stroškov, vendar tega delavnica ni mogobe zbrati. Zaradi tega je bilo prejšnji teden sklenjeno, da je treba pri Elektro Krško naročiti nov načrt. Verjetno bodo zadevo uredili tako, da bodo na obeli strehah mostu postavili modne reflektore.

NOV VODJA IZPOSTAVE. Do sedanjih vodja sevnische izpostave celjskega Zavoda za zaposlovanje v Hrvašev se je zaposlil kot sekretar podjetja v konfekciji Jurčanka, njegovo delo pa je preveč Jure Šeke, ki je bil doslej zaposlen v Kopitarni.

TEČAJ PRVE POMOCI. Občinski odbor Rdečega križa je ob

SEVNIŠKI VESTNIK

Spor zaradi vodovoda?

Različna stališča trebanjske občine in grosupeljskega podjetja – Danes o tem še skupščina

V sušnem poletju, ko je bilo Trebnje in še več drugih krajev v spodnjem delu Temenische doline tudi po več dni brez vode, je dozorel trden sklep, da je treba čimprej zagotoviti preskrbo z vodo in dokončati stički vodovod, katerega načrt predvideva nova zajeta in napeljavo vode tudi v Dobrniško dolino.

Stvari so dobro kazale, saj je bilo že narejeno no-

»Mi mladi« potrebuje več sodelavcev

Uredniški odbor informativnega glasila »Mi mladi«, ki ga izdaja občinska konferenca ZMS, je po nekaj izdanih številkah ugotovil, da glasilo ne bo moglo bolj zavzeti, če ne bo v njem sodelovalo več piscev. Na 4. seji občinske konference ZMS so zato predlagali, naj bi k sodelovanju razen članov terenskih aktivov pritegnili tudi učence višjih razredov osnovnih šol. Oh vedjem številu prispevkov bi bila mogoča tudi večja izbira, kar bi pripomoglo do boljše kvalitete objavljenih sestavkov.

Žensk precej več kot moških

Po zadnjih podatkih je 31. marca živel na območju trebanjske občine 17.197 prebivalcev, od tega 8.978 žensk in le 8.219 moških, 42,5 odst. občanov je bilo starih do 24 let, 46,2 odst. od 25 do 64 let, 11,3 odst. pa starejših od 65 let. Po statistiki živi v občini še 8.400 kmečkih prebivalcev, ki so naseljeni v 219 krajin. V občini je 4.850 gospodinjstev. Večina razdrobljenost povzroča hude težave pri komunalnem urejanju naselij.

Danes o podražitvi vode

Na današnjem zasedanju teh zborov občinske skupščine Trebnje bodo obravnavali predlog grosupeljskega stanovanjsko komunalnega podjetja o podražitvi vode v stičenskem vodovodu. Višja cena (v povprečju za eno tretjino) bo omogočila dograditev tega vodovoda, piše med drugim v obrazložitvi. Razen tega bo na dnevnem redu še program razvoja PTT službe, poročilo Komunalno obrtnega podjetja Trebnje, predlog sklepa o določitvi lesa za uporabo v kmetijskem gospodarstvu in gospodinjstvu ter še nekateri odioki.

Praznik Vel. Loke in Šentlorenca

V spomin na znano bitko na Medvedjeku so prebivalci z območja krajevne skupnosti Velika Loka in Šentlorenca v nedeljo, 19. aprila praznovali krajinski praznik. Zjutraj je bila najprej skupna seja svetov krajevne skupnosti, zatem pa polaganje vencov na partijska grobišča. Popoldne je domače kulturno-prosvetno društvo znova uprizorilo Borove »Razrgance.«

Pozabljujo na podeželske kupce

Trgovina je zadnja leta tudi v trebanjski občini zelo napovedovala, vendar je vedno ne zadovoljuje povsem. Opati je, da si trgovska podjetja pretirano konkurirajo v večjih mestih, ob tem pa zapostavljajo podeželje, kjer odpirajo predvsem trgovine s prehrambenimi izdelki. Na območju trebanjske občine ima devet podjetij skupno 46 prodajal, od tega pa je le 8 specializiranih.

Sentrupert: proslava krajevnega praznika

Krajevna skupnost Sentrupert bo praznovala krajevni praznik, 25. obletnico osvoboditve in obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte v nedeljo, 26. aprila, ob 9. uri dopoldne v prosvetnem domu v Sentrupertu. Na prireditvi bodo sodelovali: pevski zbor mirenske »Svobode«, Šolska mladina s kulturnim programom, gasilci in drugi.

DODOLNILO

Pri zahvali vaščanom Gorin Dol, Kamenja, Seic, Krusnega vrha in Rožembla, ki se zahvaljujemo za pomoč pri gradnji nove transformatorske postaje, je pomotoma izpadla vas Krušni vrh. Pri zadebitm se opravljajo.

TREBANJSKE IVERI

■ ODPRTO OD PRVEGA MAJA NAPREJ. Lani sagrajena lovška koča na Vrhrebjanu bo od prvega maja naprej odprtta vsako nedeljo. Prislušuje veliko obiskovalcem te lege izletniške točke, oddaljene le nekaj kilometrov od Trebnjega.

■ DRAZJE MLEKO. Ajtubiljan sklepki, ki v občini proizvajo pasterizirano mleko, so zaprosile za povisanje prodajnih cen. Po novem naj bi liter takega mleka stal 1,60 din. ali 15 par več kot doseg. Mlekarji objavljajo, da bo povisila tudi od kupne cene za mleko, zato je pričakovati, da bo občinska skupščina na danšnjem seji privolila v podražitev in v ta način spremeniла dosedanje odlok, ki dolodi omo.

■ NOC GENERALOV. V trebanjskem kinu bo v soboto v nedeljo na sprednu znani angleški film »Noc generalov«, posnet po romanu Hansa Heimutta Kirsta in z odlično filmsko zasedbo. Ena predstava trajata dve uri in pol.

■ LASTEN AVTOBUS. Komoprema je prejšnji teden dobila svoj avtobus, s katerim bo od prvega maja naprej, ko bo poteka

pogoda s podjetjem »Gorjanci«, sama organizira prevoz delavcev na delo.

■ STROSKI PARKA IN ZELENIC. Letni stroški vzdrževanja trebanjskega parka in zelenin nabocenejo že skoraj milijon dinarjev.

Pričnati je tudi treba, da ima sredščice kraja poleti mnogo lepih vidov, od kar je Komunalno obrtno podjetje pri tem delu zaposloilo kvalificirane vrtnarje. Podjetje ugotavlja, da občina slabko piše na redno dela.

■ V NEDELJO PRVA TEKMA. V nedeljo dopoldne se bo odbor karske vrste, ki nosi zidaj ime Komoprema – Trebnje v prvem kolu spomladanskoga dela tekmovanja prve republike lige na domačem igrišču srečila z motivom Gaberja (Celja). V ta namen so igralci s prostovoljnimi delom prekrili igrišče z novo preprično rdečim ugaskom, ki so jih pripejali iz Kmeje, ter namestili novo mrežo.

■ SADIKE PRI MERCATORJU. Veliki Mercatorjeva prodajalna ima naprodaj sadike trajnic in grmovnic. Zdaj je zadnji čas za spomladansko sajenje.

TREBANJSKE NOVICE

SPREJEM KURIČKOVE POSTE. Učenci osnovnih šol iz Mokronoga, Sentruperta, Mirne, Dol. Nemške vasi, Trebnjega, Čateža, Veličke Gabre in Dobrniča so v minih dneh priredili svečan sprejem kurirčki posti, ki je štiri dni potovala po trebanjski občini. V Trebnjem (na sliki) je v soboto nastopil tudi partizanski humorist Igor Križanovski, na sprejemu pa so skupno bili tudi udeleženci letne skupščine ZZB NOV. (Foto: Legan)

S TRETE REDNE SKUPSCINE ZZB NOV TREBNJE 18. APRILA

Zahleva: socialna varnost tudi za doslej zapostavljene kmete-borce

S tem bi zmanjšali razlike med posameznimi kategorijami borcev

Med posameznimi skupinami borcev so v teku let nastale velike razlike. Kmete-borci so močno zapostavljeni, za druge pa je bilo v okvirih možnosti že poskrbljeno. To je bila osrednja ugotovitev razprave na tretji redni skupščini ZZB NOV občine Trebnje, katero sta se udeležila tudi podpredsednik Republiškega odbora ZZB NOV France Kresc-Coban in član republiškega vodstva Slavko Kovacić. V razpravi so sodelovali Stane Hribar, Ciril Bukovec, Franc Jevnikar, Jože Bizjak, Martin Lap, Ciril Pevec, Slavko Kovacić, Tone Zibert, Roman Ogrin, Franc Kresc in drugi.

Po izvodni besedi predsednika občinskega odbora ZZB NOV Franca Ovna, ki je pojasnil, da organizacija ne obstaja le zato, da ureja probleme borcev, temveč ima še vrsto drugih nalog, so udeleženci obravnavali predlog kmetov-borcev. Franc Jevnikar je dejal, da le-ti že leta in leta poslušajo izgovore in obljube, da se bo polojaj kmetov-borcev izboljševal hkrati s celotnim kmetijstvom. Borci se starajo in ne morejo čakati na te obljube, marveč potrebujejo socialno varnost in upravičeno upajajo, da jim bo družba pomagala.

V manj razvitih kmetijskih občinah, ki imajo majhne možnosti, da bi borcem izdašne pomagale, je stanje postal že skoraj nevzdržno. Občinska skupščina Trebnje je sicer znanila kmetom-borcem osnovno, od katere obračunava prispevek od kmetijstva, pa tudi republika prispeva nekolik za zdravstveno varstvo kmetov-borcev, vendar pod pogojem,

• Novi slovenski mesečnik • karavana odkriva JUGOSLAVIJO 160 strani 3 din

NOVICE IZ SENTRUPERTA

■ POVSSEM DRUGACE KOT V TREBNJEM. Zelo veliko ljudi se je udeležilo predavanja dr. Joseta Morgana, ki je minuli teden tudi v tem kraju pred val o rakastih obolenjih. Bilo je povsem drugače kot v Trebnjem, kjer, kot kaže, med prebivalstvom ne svetuje nobena resna stvar ved.

■ V PONEDELJEK SEJEM. V ponedeljek, 27. aprila, bo na Veseli gori pri Sentrupertu spet živinski sejem. Ob 15. uri bo na Veseli gori proslava ustanovitve OP, zatem pa še ljudsko rajanje.

Udeleženci so obravnavali še druge naloge borčevskih organizacij: obujanje tradicij NOB (pri čemer so predlagali, naj bi tradicionalni patrolni orientacijski pohod za borca prenesli na mlađinsko organizacijo in organizacijo rezervnih vojnih starešin), o srečanju internirancev, o varstvu spominskih obeležij NOB itd. Razpravljali so tudi o organizacijskih zadevah in ugotavljali, da bo treba nekatere krajevne organizacije združiti, zakaj z leti se število članov občutno zmanjšuje.

M. L.

KRVODAJALEC IN AKTIVIST RK

Njegov osebni zgled

Franc Sladič z Mirne je vedno med krvodajalcem, da z osebnim zgledom pritegne še druge

Ceprav sam slaboten in suh, je dal ob vsaki krvodajalski akciji kri, da je tako spodbudil še druge. 49-letni Franc Sladič, delovodja v mirenski »Danic«, niti sam natanko ne ve, kolikokrat se je to zgodilo: trinajstkrat ali petnajstkrat. »Treba bi bilo pogledati v kartoteko občinskega odbora Rdečega križa, tam imajo zapisane te reči,« pravi Franc, ki že dolga leto sodeluje v odboru krajevne organizacije RK in ki je veliko prispeval, da se je mirenska tovarna pri krvodajalstvu vedno tako dobro odrezala.

Včladi ob letošnjem dnevu krvni, ki bo na Mirni 20. aprila, bomo naredili vse, da se bo kar največ ljudi udeležilo te humane akcije. Skusal bomo pritegniti vsaj stiri deset ljudi in naše tovarne, kar pomeni, da bi kri dal skoraj vsak tretji zaposleni.

Vodstvo podjetja ima dovolj razumevanja za naše prizadevanje. Svoj čas so morali delavci po akciji še na delo, zdaj pa imajo

prosto, zamujene ure pa plačane. Delamo do malice, potem pa krvodajalec delo prekinje.

Kako se nam posreči zbrati toliko ljudi? Pogovorimo se o tem z vsakim članom kolektiva. To je najboljši način, kako posameznika navdušiti za dobro delo,« pravi Franc Sladič.

M. L.

TEKSTILANA: letos 17 posojil

Za gradnjo zasebnih hiš so v kočevskem podjetju TEKSTILANA odobrili letos posojilo 17 članom kolektiva v skupnem znesku 378 tisoč din. Lani je dobito posilo 20 prostilev v skupnem znesku 290.000 din. Podjetje je orot namenski denar za stanovanjsko gradnjo pri hči in s tem omogoči članom kolektiva, da dobe se enkrat več posojila. Po pravilniku o dodeljevanju posojil dobri vsak prostilec lahko na več 25.000 din posojila; če pa sta iz iste družine zaposleni v TEKSTILANI dva ali če drugi zakonec ni zaposlen, pa do 50.000 din.

Dopolnilen odlok

Odlok o načinu in pogojih uporabe sredstev sklada za reševanje stanovanjskih zadev borcev je občinska skupščina Kočevje na zadnjem seji dopolnila. Sedanji način ocenjevanja slabih hiš namreč ni bil popoln, ker ni upošteval dotrajajnosti posameznih pomembnih delov hiš (strehe, stope, zidove), pa tudi ne socialnega stanja prostileca. Tako se je dogajalo, da je po takem načinu točkovna zbrašila več točk prostilec, ki v resničnosti ni bil zelo nujno potreben posojila. Zdaj je ta pomanjkljivost odpravljena.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sedanjim in zelenjavom v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

Kočevje	Ribnica
krompir	0,90
sveže zelje	1,50
kuša zelje	3,40
kuša repe	2,00
onrovci	4,00
cvetica	1,00
	in 9,60 (lt.) 11,00 (lt.)
čokol v smitu	5,20 in 5,65 5,00 in 7,00
čebula	4,80 5,10
česen	12,15 13,00
solata	3,20 do 8,40 5,50
peradičnik	11,80 —
Spinaca	4,30 4,70
korenje	2,70 in 4,90 2,00
peteršilj	0,00 6,00
zelenina	3,30 —
radič	0,20
por	4,50 4,70
jabolka	2,10 2,10
hruske	3,00 3,00
grozdje	5,30 4,60
limone	4,90 4,40
ponarande	4,40 do 5,80 4,40
banane	5,85 5,90
ananas	6,45 7,00
ječma (česna)	0,58 0,62 in 0,70

■ KOČEVJE — Ženske odborniške ekipe vseh razredov kočevske gimnazije so na športni dan nastopile na odbojkarskem turnirju. V finalu je zmagaala ekipa 2. razreda, ki je premagala 4. b in 2.0. (A. A.)

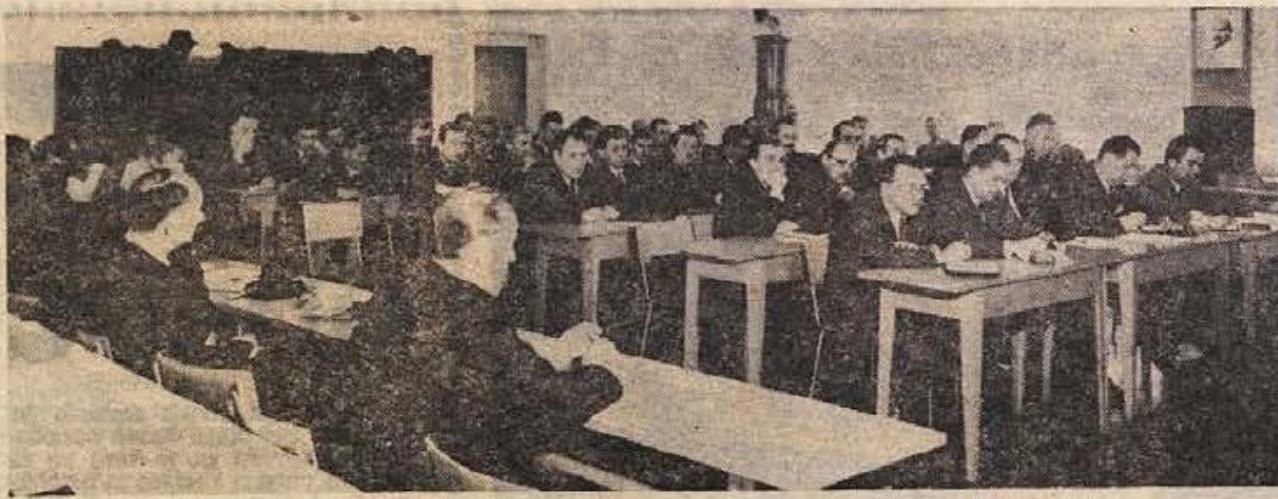
DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ ENODNEVNI SEMINAR
Sled in okolje je pred kratkim privedlo Združenje KGP. Predavalni so strokovnjaki iz Ljubljane. Seminar je obravnaval gozd kot rekreacijski prostor. Predavanja so bila spremeljana s filmom in diapositivi. Udeležili so se ga gozdarji z območja združenega KGP Kočevje.

■ ■ ■ ZA KRITIČ PRIMANJUJAJA je razpisal Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani izreden prispevek za zdravstveno zavarovanje. Po stopnji 0,70 odstotku ga bodo dolžni plačevati vsi zavarovani, ki so v delovnem razmerju in delajo najmanj polovico delovnega časa, ter vsi pogodbeni zavarovani od izplačanja osebnih dohodkov. Izredni prispevek je uveden za obdobje od 1. aprila do 30. junija letos.

■ ■ ■ PO PARKIH in vrtovih so pričeli pospešeno delati, da bodo nadomestiti, kar so zamudili zaradi doige in muhuste aline, ki je naredila veliko škodo. Drevje bo treba obrezovati vse kot občajno, ker je veliko polomljene. Cvetice-trajnice so zmagali dobro preizmire in že poganjajo, zato je treba z urejanjem početi.

■ ■ ■ IZSLA JE ČETRTA STEVILKA revije »Moj mali svet«. V njej je ves popis del v aprilu za vrtičarje, reječe živali, čebelarje itd. Ta revija je v Kočevju zelo priljubljena in je prihaja že nad 70 izvodov. Z majem bo pričela

Razširjeni sestanek političnega aktivista združenega KGP Kočevje je bil uvod v razpravo o bodočem razvoju kmetijstva in gozdarstva na območju Zahodne Dolenjske. Sestanek je bil 17. aprila. Ze jutri bo o kmetijstvu razpravljala tudi občinska konferenca SZDL Kočevje (Foto: Mohar)

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE KOČEVJE

Kritizirana merila za dopolnilno udeležbo

Glavno merilo je narodni dohodek na prebivalca — Kočevska občina odvede na leto 94 občinam v Jugoslaviji, katerih občani so zaposleni v njeni občini, 1,7 milijona din prispevka iz osebnega dohodka — Prav toliko denarja pa manjka letos kočevskemu proračunu — Hkrati iz občine odteka precejšen del osebnih dohodkov, ki so glavni del narodnega dohodka

Občinska skupščina Kočevje je na seji 13. aprila sprejela proračun za letos, razpravljala o nekaterih drugih poročilih, sprejela več odlokov in sklenila razpisati referendum o samoprispevku za posodobljenje cest.

Letosnji občinski proračun bo imel okoli 5,5 milijonov din. Proračuna din dohodkov in izdatkov, proračun temeljne izobraževalne skupnosti pa oko

publiških dopolnilnih sredstev skupno 6,706.345 din dohodkov. Za zagotovitev vseh potrebnih programov bo letos TIS manjšalo preko 811.000 din, samo za pokritje izdatkov vseh dejavnosti, ki jih je placevala že lani, pa bo premašilo 350.000 din. Zato je

skupščina poslala republiški izobraževalni skupnosti zahtevki za dodatna dopolnilna sredstva.

V čistem občinskem proračunu bo tudi manj denarja, kot značajo zahtevki uporabnikov proračuna, in sicer za okoli 1.352.000 din. Odborniki so v razpravi ugotovili predvsem, da bo premašilo dejavnosti za krajevne skupnosti, kulturne dejavnosti, komunalno dejavnost, mladino, telesno kulturo, gasilstvo in nekatere druge zadeve.

Odborniki so ugotovili, da so merila za dodeljevanje republiških dopolnilnih sredstev za vzgojo in izobraževanje krivlčna. Menili so, da narodni dohodek na prebivalca ni pravilno merilo za razvitost občine. Med merili bi morala biti upostenjana tudi razsežnost občine in še druga dejstva.

Za podprtje teh dejstev so navajali, da se kar 23,9 odstotka prispevka iz osebnega dohodka ali okoli 1,7 milijona din odlovi iz kočevske občine 94 občinam v Jugoslaviji, katerih občani so zaposleni v kočevski občini.

Seveda pa se v te občine hkrati odlovi tudi osebni dohodek teh občanov. Prav osebni dohodek pa je med najpomembnejšimi sestavnimi deli narodnega dohodka. Zanimivo je, da bi občina Kočevje skoraj v celoti pokrila vse najne zahtevke uporabnikov proračuna, če bi ji ostal prispevek iz osebnega dohodka, ki ga zdaj odvaja drugim občinam. J. P.

Ocenjeni statuti

Komisija za pregled samoupravnih aktov delovnih organizacij v občini Kočevje je pred kratkim ocenila kot primerne statute posestva »Smežnika«, INKOP, Vodne skupnosti Kočevje-Ribnica, posebne osnovne sole, osnovne sole Kočevje, KOVINARJA, OPREME in Temeljne izobraževalne skupnosti. Zavrnila oz. ocenila pa je kot nesprejemljiva statuta podjetij ZIDAR in hotel PUGLED.

Laze: redka pošta

Prebivalci Laz, Vrta in Šekularjev vasi ob Kolpi se pritožujejo, da dobes postoje enkrat na teden. Zaradi gradnje ceste Sodevcu-Radenci postar na tem območju ne more uporabljati mopeda. Z dostavo se zato toliko zamudi, da potem na območje Lazov dostavlja pošto le enkrat na teden. Seveda pa teden dni starci časopisi za ljudi niso več zanimivi.

Tudi pozimi so bile s pošto težave. Takrat jim jo je vozil sofer, ki vozi otroke v šolo. Po pripovedi in denarni pa so morali ljudje sami v Stari trg.

Določene uradne ure

Občinska skupščina Kočevje ima po novem uradne ure za stranke vsak torek in petek od 8. do 15. ure in ob sredaj od 17. do 19. ure. Sočita je dela prostota. Službe, ki imajo stalno opravila z občani, pa sprejemajo stranke vsak delovni dan. Te službe so: sprejemna pisarna, prijavna in odjavna služba, matična služba in krajevni urad.

Sprememba naslova!

Naročniki in spremembo svojih naslovov naj sporočijo občinsko upravo. Dogaja se da sporočijo samo osega, kar pa umetno pri nas vcasih več naročnikov v enakem vremenu in imenom seveda ne moremo vedeti, dogaj naslov je treba spremeniti.

Volitve in imenovanja

Občinska skupščina Kočevje je na zadnjem seji izvolila oznomo imenovanja:

■ Silvo Vesel, delavško Vzgojnovo varstvenega zavoda Kočevje za vršilca dolžnosti ravnatelja Vzgojnovo varstvenega zavoda Kočevje za dobo 6 mesecov;

■ v upravnem odboru za gradnjo otroškovenstvene ustanove Kočevje: inž. Antonia Knava, Silvo Vesel, Marijo Benčina, Marijo Miklic, Milivoja Lapuha, Martina Juhinda in inž. Marjeto Kralj;

■ v upravnem odboru skladu z barco: Andreja Kluna (predsednik), Besko Beršan, Franca Cimprica, Ignaca Karmičnika, Valentina Masiceta, Lojzeta Rauha in Viktorja Dragota;

■ Franc Rudja je na njegovo željo razredila dolžnosti predsednika sveta za gospodarstvo pri občinski skupščini, na njegovo mestu pa imenovanja Rudija Grudca, direktorja entote Elektro Kočevje;

■ Ivana Zukar je nazresa dolžnosti sodnika Občinskega sodišča Kočevje, ker je izvoljen za sodnika Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Malo denarja za krajevno skupnost

Imajo premašo občinskih mož — Hočejo boljše ceste — Mesnica brez mesa, trgovina brez kruha — Kje je mlatičnica bivše zadruge?

Na nedavnjem zboru volivcev v Dragi so občni poti, da bo 10.000 din dotacija njihovi krajevni skupnosti premašlo in da potrebujejo za uresničitev letosnjega programa še 18.700 din, ki naj bi jih prispevala KGP in občinska skupščina.

Opozorili so, da noben njen občan ne sodeluje v takšnem občinskem svetu ali komisiji. Imajo samo enega občinskega odbornika, čeprav imajo drugod glede na tako stredo prebivalcev tri.

Strinjajo se z uvedbo prispevka za posodobljene ceste Livold-Brod na Kolpi. Menili pa so, da bi v naslednjih letih moral: asfaltirati tudi cesto Sodražica—Loški potok—Draga—Čabar. Nada je, da bo kritizirali, da so bile njihove ceste (občinske, republike in krajevne) posebno počasi slabo vzdrževane in tudi po več dneh neprevozne.

Zaradi slabe osemenjevalne službe, posebno pozimi, so predlagali, naj bi spet dovoljili na tem območju bike.

Nadalje so zahtevali, naj do-

bi del regresa za mleko blidkih.

Opozorili so še, da sta njihova mesnica in trgovina slabo založeni. Ne vedo niti, če je kmetijska zadružna Cerknica začasno (zaradi vremenskih razmer) ali za stalno ukinita proda mesa, hkrati pa nima kruha, ki ga dovaža tudi mesar iz Cerknice.

Razpravljali so še o potrebi po telefonu na Travi, kam so izginili po ukiniti kmetijske zadružne nekateri kmetijski stroji (mlatičnica, dve kosilnici) in drugi.

J. P.

Zanima me je, da bi občina Kočevje skoraj v celoti pokrila vse najne zahtevke uporabnikov proračuna, če bi ji ostal prispevek iz osebnega dohodka, ki ga zdaj odvaja drugim občinam. J. P.

Na dnevnem redu tudi priprave za referendum o uvedbi samoprispevka

Poudarek zasebnemu kmetijstvu

Jutri, 24. aprila, bo 5. seja občinske konference SZDL. Sprejeli bodo nov statut, razpravljali o izhodiščih za razvoj kmetijstva, izvajaju programskih izhodišč za volitve odbornikov in poslancev ter o početku o delu konference, njenih organov in krajevnih organizacij SZDL v zadnjih treh letih.

Za člane konference s zadnjimi treh letih pa bo zadeve delovalja bo zelo zanimivo, jelo potek volitev, gospodarstvo in izhodišči za razvoj kmetijstva, posebno zasebno, vlogo občana v krajevni skupnosti in komuni, vlogo odbornikov, delo krajevnih organizacij SZDL in krajevnih skupnosti, sodelovanje z ZZB in priprave za izvedbo območij.

Osnovno izhodišče v poročilu ugotavlja, da se mora določiti začetek za razvoj zasebnega kmetijstva. Nadalje govori o potrebi po ustavnostih skladu za razvoj kmetijstva, kreditiranju kmetov, potrebi po ustaljenih cenah za kmetijske proizvode, organizaciji odkupa, osemenjevalni službi, novih oblikah pogodbenega sodelovanja, storitev s semeni in drugim. Poročilo o delu SZDL v

referendumu o uvedbi samoprispevka za posodobljene ceste.

Upričena pritožba

Nepričinki ob razpisu za novega direktorja Vodne skupnosti Kočevje-Ribnica

Občinska skupščina Kočevje je na zadnjem seji potrdila ugotovitev občinske komisije za volitev in pritožbe, da je bil postopek razpisne komisije za volitve direktorja Vodne skupnosti Kočevje-Ribnica nezakonit.

Zoper postopek za izvolitev direktorja se je pritožil Franc Merhar iz Kočevja, ki se je prijavil na razpis Vodne skupnosti.

Na predlog komisije za volitev in pritožbe je občinska skupščina odpravila razpis in razpisno komisijo Vodne skupnosti. Pri izbiri

kandidata za direktorja pa bo ob ponovnem razpisu so delovala skupaj s komisijo Vodne skupnosti tudi komisija za volitve in imenovanja direktorja ter kadrovske zadeve občinske skupnosti. To je povsem prav, saj je Vodna skupnost delovna organizacija splošnega javnega pomena.

<p

KDO BO ZIDAL?

Letos precej denarja za gradnjo

Nameravajo precej graditi, zidarjev pa ni

Z ribniško občino je zadnja leta zelo znatna pospešena zasebna stanovanjska gradnja, saj jim z družbenimi stanovanji uspe rešiti le najnajnejše stanovanjske probleme. Največ stanovanj gradijo v Ribnici, Sodražici, zadnje čase pa tudi na območju Dolenje vasi, kar dokazuje, da bo tudi ta kraj treba čimprej uvrstiti v zazidalni okoliš.

S stanovanjskimi krediti članom ZZB bo letos prišlo v občino precej denarja: okrog 1,2 milijona dinarjev. Z majem bo na voljo večji del tega denarja, nad 300.000 dinarjev.

Seveda je treba posojilom iz stanov sklada ZZB prisjeti še velike denarje graditeljev. Prisijeni smo ponovno opozoriti na to, kajti tolikšna sredstva postavljajo nemajhne naloge pred gradbeno operativo, prav tako pa tudi pred vse tiste, ki odločajo o lokacijah in gradbenih dovoljenjih, da bi z izdajanjem le-teh graditeljem ne zavlačevali.

Ustaljena praksa je že, da večino gradenj v zasebnem sektorju prevzema stanovanjsko podjetje, ki predstavlja tudi najugodnejšega izvajalca. Podjetje

bo moralo napeti vse sile, da bo lahko ustreglo letošnjim povečanjam potreba po gradbenih storitvah ter dela hitro in solidno opravljalo. Gre za to, da graditelji z odobrenimi posojili postorijo kar največ, kajti le tako bo dosežen osnovni namen: čimprej zagotoviti čim večjemu številu občanov ugodna stanovanja.

Gradbena sezona je že pred vratimi, stanovanjskemu podjetju pa trenutno zelo primanjkuje zidarjev, saj menda v Ribnici dobimo kakšnega le z veliko težavo. Podjetje ima namreč nekaj gradbišč izven občine, celo na Kriku, koder morajo še prej skončati jaseni zastavljeni ribniški počitniški dom. Vse kaže, da bodo letos v občini najbolj iskani dobri zidarski mojstri! — vec

Servis pod drobnogledom

Cenejši je računovodska servis, kot da ima vsaka majhna organizacija računovodska službo

Ribniški gospodarstveniki so pred kratkim razpravljali o ustanovitvi računovodskega servisa za potrebe njihovega gospodarstva. Zamisel je dobra, vendar si velja ogledati nekaj zanimivih ugotovitev iz prakse.

V Kočevju že vrsto let bil biro prisijen zmanjšati število svojih delavcev.

V Kočevju torej ni bilo prave pobude, da bi ta ustanova napredovala in zavzeš mesto, ki ji v vseh ozirih pripada. Pri tem pa se prav pri manjših organizacijah opaže, da zaposlujejo precej finančnih delavcev, ki tem opravljom niso kos, in da je razdrobljeno delo precej dražje, kot bi bilo, če bi ga opravljalo Računovodska biro.

O takovosti nudenih uslug biroja pa ima služba družbenega knjigovodstva zelo dobro mnenje.

Ustanovitelji bodočega računovodskega servisa v Ribnici naj bi torej že v začetku predvideli primerno področje tega servisa, ki naj bi kasneje kvečjemu se napredoval.

Neobičajno prilagajanje

V prospektu *Dolenjske*, ki je izšel pred kratkim, je med drugim podatek, da je v turističnem domu na Grmadi 24 letišč, v resnici pa nuj nobenega. Kaže pa, da bo podatek lahko že kdaj držal. Turistično društvo namerava namreč dom razširiti in uredit tudi načanku 24 letišč, s čimer bo na nenevan način napaka pravljena. Vprašanje pa je, če bo Turističnemu društvu ta načrt uspel.

22

Kje so zastave?

Bliža se 1. maj, praznik dela. Praznovanje državnih praznikov obeležimo s tem, da izobesimo zastave. Zastave so dolžne izobesiti politične, družbene in delovne organizacije. Na nedavнем občnem zboru občinske gospodarske zveze v Ribnici so bila nekatera društva kritizirana, ker ob državnih praznikih na gospodarskih domovih ne izobesajo zastav ali pa imajo stare, obledale zastave, ki niso več primerne za javno izobesjanje.

Glasbeni večer v Ribnici

V soboto, 18. aprila, je bil v dvorani glasbene sole v Ribnici glasbeni večer, kjer so poleg učenke pianistke Hedvike Petje, ki je s tem nastopom zaključila šolanje na glasbeni šoli v Ribnici, sodelovali kot solisti tudi predavatelji glasbene sole. Na sporednu so bila dela Mozarta, Klengela, Beethovna, Korsakova in še nekaterih drugih velikih skladateljev. Vsa dela so bila brezhibno izvedena. Solistične skladbe je na koncu uspešno spremljal Marjanec Kumec.

Glasbeni večer je bil lepo doživetje za Ribničane, zato zaslužijo prireditelji in še posej izvajalci vso poohvalo. Želimo le, da bi bil tak večer, poln glasbenih užitkov, spet čimprej.

Zakasnela pomlad

Slabo vreme in dolgotrajna zima sta onemogočila kmetiške dela. Zato so dela v ribniški občini v velikem zaostanku. Kmetje bodo v temi s časom, saj bodo vse dela na kupu. Dolgotrajna zima je povzročila precej škode oziroma žitaricam, aprilske sneg pa sadnemu drevesu, ker je polomil precej dreves.

ORTNEŠKI DROBIŽ

■ ■ ■ PODRAZITEV MESA — Ce že morajo cene navzgor, naj bi bila nato vsaj labiba mesa boljša. Je pa ostalo vse pri starem, le cene so višje. Kmeti meso navadnim semjanom ne bo doseglijo. Zoper bo upokojencem potreben dodatek na podražitev.

■ ■ ■ OBČNI ZBOR ribniških upokojencev bo v nedeljo, 17. maja, ob 8. uri v sejni dvorani občinske skupnosti v Ribnici. Na dnevnom redu bodo voštive odborov, vprašanja društvenega življenja in zadeve, ki zanimalo vse članstvo.

■ ■ ■ SODRAZISKI UPOKOJENCI so storovali 12. aprila. Predsednik je v kratku in jedraten poročilu naničil delo v pretekli dveletni dobi, se spomnil umrlih članov in predložil delovni načrt za napred, ki zajema gradnjo stanovanj in klubskih prostorij.

23

rov za upokojence, o katerih se dogovarjajo za nekaj let. Upajo, da se jim bo letos ta želja uresničila. Tudi o rekreaciji in družbenem izletu so se pogovorili in izvolili nove člane odборov. Kaže, da so volitve iz leta v leto težavnejše, čeprav je imenjava voditelje skoraj obvezna.

■ ■ ■ ZEMLJA JE ZADIHALA — Sneg izginja. Vse je odvito. Na vrtovih kopljajo, na njivah prekopavajo ter orjejo, po kmetiščih distijo in gnojijo. Dela je na pretek. Živila, ki je dolgo pacivala, je sedaj zapošljena od ranega jutra do poznega večera. Dan je dolg, pa se ljudje in živila nasmudijo. Pomlad se je letos zavlekla in delo se je nakopilo, da ne ves, kje bi zacet. A vse bo lepo in prav, če bo vreme toplo in stanovitno vajaj mesec dñi!

V.P.

ČREPINJE IZ LONČARIJE

■ Honorarni cestarji — Komunalna je na cesto proti Žoli (Golnik) naročila gramo, da bi vaj za silo zadržali velikanske luknje v cestišču. Cestarje potem niso, da bi gramo razmetali, pa so ponekod ljudje to kar sami postorili. Fred postilno je gostilnčar nekaj časa igral cestarij sam, z gramo pa se je pred svojim neskončno spoprijel tudi Skenderovič, znani ludomušec, ki je stvar pokončil po svoje smrtni dobi na občini pa dve akontaciji davkov ertali za točno nuknje so se, kar je bilo gramo premašilo, pa tudi z akontacijo verjetno ne bo nič.

■ Poslednji kmet — Na steni v sejni sobi nekdanje občinske hiše v Doleni vasi je naščitan veliki sejaloč, kar naj bi ponazarjal izrazito kmetiško področje Lončarije. V desetletjih po nastanku siha se je marsika spremenilo, med drugim tudi to, da so naslikani kmeti kmalu posteli kmeti v vasi. V naselju z okrog 150 hišami je le še kakih osem kmetov, vsi ostali pa so zapošljeni doma ali na tujem. Predvsem mila si so zamenjali plug in motiko z

marasko žlico, tesarsko sekiro, kijucavnišarskim orodjem ali čum drugim, kmetovanje pa jim je le še v popoldanski in dopustniške svitke. Doljenja vas se tako vedno bolj spreminja v delovsko spaino nasejje.

■ Narandna obramba — Pragnjički tork je bilo v Doleni vasi prvo predavanje iz cikla predavanj o splošni narodni obrambi. Predavača sta Damjan Mohar in Ciril Gruj iz Ribnici v mednarodnem položaju in konceptualni splošne narodne obrambe. Predavanje se je udeležilo rekordno število občanov, preko 110. Obračanje Doljenja vasi s Grdaricami tvori eno od petih zastojenih obrambnih področij, kjer bodo imeli posebne kmetjevne stabe. Tega so tolkar tudi imenovali, v njem pa so predstavili tudi iz vseh vseh krajev ohnčja. Razen tega so imenovali nekatere druge skupine, ki imajo določene naloge tudi v primeru elementarnih nesgod ipd. Zar je na predavanju precej nad polovico poslušalcev morsko stati, ker kraj ne premore v majhni dvoranici kaj več kot trideset stolov.

— v.p.

Obrezovanje dreves se je letos tudi v ribniški občini precej zavleklo zaradi dolgotrajnega suga in mrza. Kmetje hitijo, da bi zamujeno nadoknadili.

(Foto: Mohar)

Aktivistom OF

Aktivisti OF, ki se že žijo z avtobusi udeležiti zboru v Dol, Toplcah 7. junija letos, naj se najpozneje do 5. maja prijavijo predsedniku krajevne organizacije SZDL ali pri občinski konferenci SZDL v Crnomilju, na Glavnem trgu 2 (tel. 76-010). Ce ne bo pravčasnih prijav, ne bo mogoče zagotoviti prevoza.

Navdušenje za bralno značko

V letosnjem šolskem letu je na viniški osemletki veliko zanimanje za tekmovanje v bralni znački. Kar 70 odstotkov vseh učencev tekmuje, medtem ko je bilo lani samo 30 odstotkov prijavljenih. Ob podelitvi bralnih značk imajo v načrtu lepo slovesnost, predlagajo pa, da bi značko Otona Zupančiča najlepše počastili z množičnim obiskom Vinice. Lepo bi bilo, če bi vse značkarje iz Črnomaljske občine pripeljali na viniški kamp, kjer bi lahko organizirali prijetno srečanje z več slovenskimi književniki. Vprašanje je le, kdo bi plačal prevoz.

243 šoferskih kandidatov

Takega navala na avtomoto šolo v Belli krajini se ni bilo, kakršno je zadnje tedne AMD Crnomelj je moral organizirati kar tri vozniške tečaje hkrati: v Crnomilju, Semiču in Metliki. Tečaje obiskuje 243 šoferskih kandidatov, kar je več, kot so jih imeli prej v vsem letu. Avto-moto društvo je moral zaradi takega navala kupiti še dva avtomobila, tako da so zdaj vsi štirje fički ves dan na cesti. To veliko zanimanje za šofiranje ni takojčin, pač pa je posledica bojazni, da bodo izpit po 1. juliju veliko bolj zahtevni.

Se do Smuške luže

Občani Semiča in zaselkov na gori Željjo, da bi letos nadaljevali z gradnjo ceste od Tajočnika do Smuške luže. Cesta je bila do Smuške zgrajena lani, potrebno pa bi jo bilo podaljšati zaradi lažjega spravlja lesa iz obširnih gozdov, pa tudi iz turističnih razlogov. Pri delih je pripravljena sodelovanja semiška krajevna skupnost, investicijo pa naj bi prevzel Gozdno gospodarstvo Novo mesto. Predvideno je, da bo cesta gotova v letu 1971, ko bo na Smuku velika proslava ob 30-letnici vstaje.

ČRНОМАЛЈСКИ ДРОБИР

■ TEMPERATURA 25 STOPINJ — V soboto in nedeljo se je tudi v Belli krajini naglo otopilo. Temperatura je v sceni znala 25 stopinj. Čez noč je vse ozelenelo mavelice in černje pa so v polnem cvetju.

■ PEVCI SO GOSTOVALI — Pevski zbor osnovne šole Crnomelj je pod vodstvom Franca Zupančiča v soboto nastopal v Crnomiljcih, v nedeljo pa so mladi pevci gostovali v Starem trgu. Zbor tekmuje v Zupančičevem načinu.

■ SLAB OBISK VECNIH LOVISOV — Igralska družina DP Miran Jarč iz Crnomilja je v soboto zaigrala domaćemu občinstvu sodočno komedijo Mira Stefanec »Vedno loviš«. Delo so nastudirali pod tečnikimi pogoji, ker se rešiser zaradi bolezni vaj v zadnjem času ni mogel udeleževati. Kljub temu so se igralci dobro odrezali, saj je bilo na predstavi le nekaj tehničnih pomankljivosti.

Prejšnji četrtek je imela semiška šola športni dan. Prvi malo toplejši dan v letosnjem pomladu je še povečal dobro razpoloženje otrok. Na igrišču in na travniku za šolo je bilo živahno, da je kaj. (Foto: R. Bačer)

V ISKRINEM statutu bo precej sprememb

Sindikat v semiški Iskri ima v delu kaj pokazati — Trenutno se ukvarja s statutom, novim pravilnikom o nagrajevanju in s pripravami na gradnjo počitniške hišice v Primostku na Kolpi

Franc Moljč, ki so šest let dela v Iskri, je predsednik sindikalne organizacije v kolektivu. Ima polne roke dela, kajti v tem podjetju sta svoje delo odgovorne le delavskemu svetu. Imeli bomo komisijo za delovna razmerja, komisijo za osebne dohodke, komisijo za iznene in tehnične izboljšave, komisijo za družbeni standard, komisijo za izrekanje ukrepov zaradi krativ delovnih dolžnosti in odbor za narodno ohrambo.

— Kako so pri vas priprave na novi statut in druge samoupravne akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti na novi statut in družbeni samoupravni akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se postaviti

„Nisem se trkal po prsih“

Marko Bajuk iz Železnikov je bil leta 1941 med prvimi, ki so začeli pomagati OF

Bajuk je v mlajših letih živel na Radovici. Leta 1941 je bil star 29 let, ko so se začeli vaški fantje in može zbirati in razpravljati o tem, da bodo pomagali v boju proti okupatorju. Od 9. januarja

ja 1941 ima Bajuk priznano dvojno delovno dobo. Vse njegovo delovanje je na kratko opisano tudi na popisuici za aktiviste.

— Bi mi povedali, kakšno delo ste imeli aktivisti najprej?

— Začeli smo z zbiranjem starih jugoslovenskih uniform in orožja, ki so ga prinesli domov naši ljudje ob razpadu Jugoslavije.

Zaposlovanje za 180 stopinj drugačno

Preseneča ugotovitev, da je v metliški občini več prostih delovnih mest, kot pa je mogoče dobiti delavcev — Po dekleta na Hrvasko!

Urad medobčinskega zavoda za zaposlovanje v Metliki je imel v začetku aprila 1970 kot nezaposlene prijavljenih samo 16 žensk in 37 moških. Med temi sta priženstva samo dve kvalificirani (pletlja in izrakerka), ostale so nekvalificirane. Pri moških razen predmetnega učitelja, pletilca, čevljarja in kleparja prav tako ni kvalificirane delovne sile.

Tako malo nezaposlenih že dolgo ni bilo na spisku, res pa je, da bo tem težko najti delo. Moški so večinoma starejši ljudje, ki jim manjka samo kakšno leto službe, da bi si pridobili pokojnino, precej pa je tudi problemačnih, ker radi malo preveč pogledajo v kozarec. Najhujši problem nezaposlenih je bil te dni rešen: upravni tehnik, ki je štiri leta čakal na službo, je le dobil zaposlitev. Za druge stiri kvalificirane moške in dve ženski trenutno ni mesta.

Problematika zaposlovanja

Posvet predsednikov

17. aprila so se v Metliki sestali predsedniki krajevnih organizacij SZDL in ZZB NOV iz vse občine. Najprej so obravnavali seminarško snov, kako je treba voditi sestanke, nato pa razpravljali o akciji za popis aktivistov in sodelovanju med organizacijama. Ob tej priložnosti so predsedniki oba organizacij sestanili tudi z letosnjim težavnim položajem občinskega proračuna.

R. B.

se očitno obrača, če pogledamo še drugo plat, to je prosta delovna mesta. Komunalno podjetje bi potrebovalo takoj 30 močnih in zdravih moških, a jih na domačem območju ni. Za dekleta je več mest na razpolago v Beti in Novoteksu. Zelijo mlajše od 35 let, da bi se izpolale, a tudi takih v domači občini ni več 150, kolikor jih potrebujejo. Ni drugega izhoda, kot manjkajočo žensko in moško delovno silo poiskati na hrvaski strani.

S prostimi delovnimi mesti v Metliki so skušali ustrezeni in boljšim.

či nezaposleni v sosednji črnomajske občini, a ne gre. Tam je veliko gospodinj, ki bi se rade zaposlile zaradi izboljšanja družinskega standarda, toda v Metliki se nočejo voziti. Prometne zvezne niso ugodne, materje pa ne morejo ostati ves dan zdoma.

Iz podatkov, ki smo jih navedli, je mogoče ugotoviti, da za mlajše, zdrave in delavljive obdane v metliški občini ne manjka dela. Vse težje pa je v socialnih razlogov dobiti zaposlitev starejšim in boljšim.

3. maja štafeta v Metliki

Metličani se skrbno pripravljajo na letošnji spremem Titove štafete. Štafetno palico bodo sprejeli od hrvaške mladine 3. maja na metliškem mostu, kjer bo pričakala mladina v narodnih nošah, gasilskih in pionirske uniformah in športnih dresih. Štafetno palico z voščili maršalu Titu bodo ponesli na Trg svobode, kjer bo pred spomenikom kulturni program, v katerem bodo nastopali učenci osemletke, godba na pihala in igralska skupina Osip Šesta. Štafeto bodo Metličani na Jugorju predali Novomeščanom.

— ni

Naročenih je 15 kosilnic

Letos gre kmetijska mehanizacija veliko bolje v promet kot prej. Metliška zadruga je nevadno prodala po 2 traktorja na leto, letos je naročilih že 10, dobili pa jih komaj polovico. Tudi za kosilnice s priključki zanimanje raste. Domati kmetje so pri zadrugi naročili že 15 takih strojev, a so bili dolejši samo trije tako srečni, da so kosilnice že dobili. Povedati pa vetrja, da niti eden od teh ni denarja prislužil s kmetovanjem doma, temveč je večina prišla do denarja z zaslužkom v tujini ali s kupčijo. Polovico kupne cene plačajo kmetje takoj, za ostanek pa dobe posojijo pri banki.

V soboto skupščina ZZB

Za soboto, 25. aprila, je v Metliki sklicana redna letna skupščina Zveze združen borcev NOV občine Metlika, ki bo ob 9. uri v kino dvorani. Po poročilu o doseganjem delu in smernicah za bodoče bo razprava, nato pa bodo delegati razresili star, odbor in izvolili novo vodstvo občinske organizacije ZZB NOV.

Za piščance več zanimanja

Na metliškem območju je vsako leto več naročil za piščance iz ljubljanske vallince. Pred dvema letoma je zadruga razprodala komaj 5000 piščancev, letos pa so jih prodali že 40.000 in še dodijo stranke z naročili. Ker je po vsej Sloveniji zanimanja za piščance ved, je dobava neredna.

SPREHOD PO METLIKI

■ V METLIKI NA HRIBU je bila pri odcepni na Zvirkov vrh napisana nova informacijska tabla, ki kaže turistom pot do gostišča Veselica. Stari pločevinski informacijski panou, ki so ga postavili pred nekaj leti, so takrat z betonskim podstavkom vred izruvali in prevrnili po bregu. Tancravi že več kot eno leto. Menda je ta panou pred nekaj leti za precej drag denar naročil metliški hotel. Ali ne bi panoa dvignili, ga preplešali in namestili kje drugje, da bi tuje opozarjal na metliške gospodinske objekte?

■ DVE LETI BOSTA MINILLI, odkar so delavci Cestrega podjetja iz Novega mesta pololili kanalizacijo in asfaltirali podaljšek Vinogradniške ceste. Ko so odpreljali valjarje in asfaltirni stroj, so na obeh straneh ceste ostali kipi kamenja in zemlje. Prebiljali na Hribu so prizakovali, da bodo delavci vsej prihodnje pomlad uredili bankine na obeh straneh ceste, toda nihjivo prizakovanje je bilo zmanj. Vse je ostalo, kot so postigli leta 1968. Toda tako ne more biti. Nekdo bo moral opraviti tudi ta zaključna dela.

■ ARANZERJI TRGOVSKEGA PODJETJA MERCATOR so v Metliki tako prizadeti izraža, v katerih so izbulili pravo spomladansko vadujočo. Privačna so zlasti izboljšena okna v trgovinah s tekstilom, ki nudijo kupcem mnogo novih tkanin v pestrih in modnih vzorcih.

■ TUDI V PRODAJALNI GOSTURAH (gostinsko-turističnega podjetja) pri tovarni BETI so se pripravili na letošnjo sezono. Na lokaciji imajo zelo lepo izbiro vskrovinskih moških, otroških, zlasti za ženske smodelnih, dvoodelnih in bikini kopalk v različnih tekstilnih materialih.

metliški teden

Začetna dela na gradnji metliškega mostu močno svira narašja Kolpa, vseeno pa izvajalec del, podjetje Tehnogradnja iz Maribora, uspešno kljubuje deroči reki. (Foto: R. Bačer)

V slogi je moč

Ob večkratni ugotovitvi organov občinske konference SZDL in komiteja v Metliki, da sodelovanje med vodstvi občinskih družbeno-političnih organizacij in občino ni najboljše, je vzklikla pobuda za redne politične kolegi.

Že na prvem sestanku, ki je bil prejšnji teden, se je izkazalo, kako je tako sodelovanje koristno. Razpravljali so o trenutnem gospodarskem položaju v občini in proračunu, o mladiški organizaciji, pripravah na 120-letnico godbe na pihala, o akciji za krvodajalstvo in o organizaciji sestanka poslanec domajnske regije.

Na takih sestankih, ki sede redno vsakih 10 dni, se izoblikovali enotna stalšča do najvažnejših zrašanj, s katerimi bodo nastopali v javnosti.

Domačini ne nasedajo

Izkuljanje metliških vinogradnikov so pripomogle, da sejmarji, ki prodajajo v Metliki trsne sadike, nimajo dosti prometa. Domačini kupujejo raje trsne sadike pri zadrugi, kjer so jih letos prodali že 40.000. Sejmarjem dajejo nekaj zasižuti le se občani s hrvaska strani. Tam se se ni razvedelo, kakšno blago prodajajo.

Vinogradi obdelani

Klub slavemu vremenu, ki je vse do nedavnega oviral dela v vinogradih, ima metliški zadruga vse svoje nasade na Vinomeru in v Višovičih obdelane. Vinograde so tudi že prvič škropili proti trsnim pričel. To škropljenje je novost in so ga lani preizkusili samo na delu nasadov, izkazalo pa se je, da je zelo koristno.

Neznana roka krade

Pretekli teden je v noči od srede na četrtek neznana roka popullia sedišče vrtnic na vrtu Pepce Brodarč iz Metlike. Lastrica je vrtnice šele letos zasadila in odštela zanje okoli 50 din. Lani so po metliških vrtnikov kradli samo cvetje, zdaj pa so neznamenite začeli segati že po sadnih. Vsi, ki si prizadevajo za oplešavo mesta, naj bi pomagali izslediti zlikovce. J. N.

En mesec v zaostanku

Lepo in toplo vreme, ki je nastopilo prejšnji teden, je priporabilo božakovskim kmetom, da so opravili spomladansko oranje. Posejali so pešo in začeli saditi krompir. Ta dela so letos za mesec dni v zaostanku. J. N.

co, prejel pa je vrsto drugih visokih odlikovanj.

Ob upokojitvi si je totař Leventek Melik izbral za drugi dom. Zelimo mu, da bi med prijaznimi Belokranjski doživel se mnogo lepih dni.

Bršlinski potok bodo sprijemali pod zemljo

Eno glavnih del splošne vodne skupnosti Dolenjske bo letos gradnja zaprege betonskega kanala na bršlinskem potoku v bližini tovarne Novoteks. Dokončali bodo tudi urejevanje okrog 280 m dolge struge potoka. Glavni investitor bo tovarna Novoteks, ki bo s tem pridobila prostor za razširitev.

Veliko izletnikov v dolini Krke

Minulo nedeljo se je v Zumberku ustavilo več kot 120 osebnih avtomobilov, med njimi nekateri s celjsko, kranjsko in zagrebško regijacijo. V obeh gostiščih so stregi goste tudi na prostem. Ved obiskovalcev bi si rado ogledalo ruševine žužemberškega gradu, ki so žal še zaprte, ker niso označena nekatera nevarna mesta. Precej gostov je obiskalo tudi spomenik na Ciblju.

Obiskali so Ljubljano in Begunje

Predavatelji na šoli za zdravstvene delavce v Novem mestu so 18. aprila obiskali v Ljubljani višjo šolo za zdravstvene delavce ter holničico za duševne bolnike in muzej v Begunjah. Poletna ekskurzija je bila zelo koristna in je v celoti uspešna.

Socialni delavci na strokovni ekskurziji

Pretekli teden so socialni delavci iz Dolenjske bili na strokovni ekskurziji v Radecah in Impolci pri Sevnici. V Radecah so obiskali mladinski vzgojno-poboljševalni dom, na Impolci pa dom počitka. Ob tej priložnosti so imeli z vodičnimi ljudmi v teh dveh ustanovah razgovore, v katerih so se podrobno seznanili z živjenjem tamkajnjih stanovalcev.

Čudne želje in ljudje

V vzgojno-varstveni ustanovi novomeške osmiletke je zazvonil telefon. Mati, ki je bila onstran zice, je naročila vzgojiteljici, naj pelje njenega otroka k verouku, ker je ona zadržana in ga ne more. In spet drug primer: jančku ni bilo v vzgojno-varstveno ustanovo. Ko ga je druga gane tovarišica upravala, kje je bil, je povedal, da hodi k verouku ker bo šel k birmi. Učiteljica mu je rekla, naj prinese od staršev opravičilo. Druga gane je prinesel list, na katerem je oče napisal, da sinu ni bilo v šoli, ker je bil bolan.

V prvem primeru si je mati dovolila vsekakor preveč in vzgojiteljica ji je temu primerno odgovorila. V drugem primeru je bilo očeta v hlačah manj kot njegovega sina solarčka.

Srečanje rezervnega kadra z aktivnimi starešinami

Preteklo soboto se je večje število rezervnih oficirjev in podoficirjev srečalo v vojašnici novomeške garnizije JLA z aktivnimi oficirji na zanimivem vojaški vaji. Za začetek jim je spregovoril komandant garnizije polkovnik Jože Negode, ki je seznanil zbrane o sodobni oborožitvi našo ljudske armade. Sledili je praktičen ogled orozja in naprav, ki so ga zaključili s kraško streško vajo. Taka vaja je bila pred kratkim, ponovila pa se bo za druge rezervne oficirje to soboto, na to pa spet v maju.

Koga sprejeti v šolsko varstvo?

Zaradi velikega navala bodo sprejemali letos po posebnih merilih.

Poročali smo že o veliki gneči v oddelku za šolsko varstvo novomeške osnovne šole. V premajhnih prostorih v stavbi v Kettejevem drevoredu se stiska na 60 otrok več kot dovoljujejo normativi. Svet Šole je zato imenoval posebno začasno komisijo, ki bo pregledala prošnje staršev in po dogovorjenih merilih izbrala tiste, ki bodo dobili prostor v oddelku za podaljšano bivanje v šoli, kot zadnje case imenujejo ta oddelek.

Clanici komisije so: Anton Lavič, član sveta KS Novo mesto, Nila Lapajno, članica sveta za zdravstvo in socialno varstvo pri ObS, Danijela Troha, učiteljica v članici sveta šole, Irena Adamčič, socialna delavka na šoli, Silva Mencin, vadja oddelek za podaljšano bivanje v šoli, Brigitta Picek, učiteljica v tem oddelku in Nada Gostič, ravnateljica šole.

Komisija je sklenila, da bo šola zaradi velikega navala sprejemata učence v podaljšano bivanje po naslednjih merilih: 1. otroci mater, sa mohranik, oziroma otrov sa mohranilcev 2. ogroženi otro-

ci, ki jih predlaga za sprejem učiteljski zbor, socialna delavka šole ali center za socialno delo, ne glede na leto šolanja, 3. otroci starej drugih narodnosti, ki so se preselili v novo mesto vsaj 3 meseca pred vpisovanjem v varstvo, 4. otroci obeh za poslenih staršev (prednost imajo tisti z manjšimi skupnimi osebnimi dohodki) in 5. splošno prednost imajo učenci nižjih razredov.

Vpisovanje v oddelek za podaljšano bivanje učencev osnovne šole Katja Rupena bo od 1. do 3. junija od 8. do 14. ure. Vpisati se morajo tudi otroci, ki so že v var-

stvu. Starši oziroma otroci na, ki vpisu prineso prosnje s temeljito obrazložitvijo, da bi komisija lahko po sprejetih merilih odločala o sprejemu.

Otroci, ki so pogojno vpisani v prvi razred osnovne šole v šolskem letu 1970/71, naj ne izstopajo iz vrtca, dokler ne dobe obvestila, da so sprejeti v naš oddelek.

Pred sprejemom otroka v varstvo bodo moralni starši podpisati izjavo, da bo otrok prihajal v varstvo brez prekinitev razen če bo bolan. Takšni ukrepi so bili nujno potrebeni zato šola prasi, naj jih starši sprejemajo z razumevanjem.

NADA GOSTIČ
ravnateljica

Delavke bodo same odločale

V mirnopeški »Betis« so zaposlene dekleta in žene – Nekatere prihajajo, druge odhajajo

Pred nedavnim so se po ter Vujčić je predsednici sindikalne podružnice pred nekaj meseci svetoval, naj razmislimo o tem, kakšno dobrodošnost ima naš obrat v Mirni peči, da je sodočne ceste in železnice. Razširitev obrata je najnovejša, vprašanje pa je, če bi bil razširjen obrat v Mirni peči takoj donosen kot drugje. Omenili je Trebnje, kar vem, pa je izključil vsakršno združitev z Modnim, oblačili. Delavke so naredile pravi prepričljivi razumljivo je, da bi nastale za radi premestitve obrata velike težave. Najprej prevozi, potem prehrana in nazadnje se nereseno otroško varstvo. O premestitvi obrata bi v vsakem primeru odločil delovni kolektiv Mislim, da je bila nenačinit preplač, ki se je razširil po Mirni peči, nepotreben.

Ali imate z misliško »Betis« dobre stike?

Staino in dobro sodelujejo med seboj. Naše izdelke – mesečno izdelamo 100.000 kosov otroškega, moškega in ženskega perila – odpremljamo v centralno skladišče odkoder jih pošiljajo na trg. Tudi osebni dohodki so približno tako visoko kot v Metliki.

Govorica, nam je povедala Anica Popović, obratovodja v mirnopeški »Betis«.

– Je res, da se bo vaš obrat preselil v Trebnje in se priključil Modnemu občinom?

»Slišala sem za te govorce, v njih pa je le pol resnice. Generalni direktor Pe-

za celotno območje, ki ga zajema urbanistični načrt Novega mesta, je naročena študija prometne ureditve. Doslej so ugotovili, da je prometnih poti v mestu premalo. Predlog dopolnitve je, da tudi na rejen in so ga da strokovnjakom, ki bodo nove predloge upoštevali v svoji študiji. Računajo, da bo študija, ki jo dela ista skupina kot načrt za slovenske hitre ceste, pripravila načrt za naslednjih 20 let. Študijo bodo naredili pri ljubljanskem urbanističnem zavodu do maja, potem pa bodo pripravili grafido za natečaj za ureditev kandijskega križišča.

Kandijsko križišče bodo najprej moralni prometno urediti, v natečaju pa odo avtorji morali najti tudi arhitektonsko rešitev: koliko in kakšne objekte bo mogoče graditi ob urejenem križišču. Natečaj bo končan do oktobra letos.

Skoraj je narejen tudi načrt za rekonstrukcijo križišča pri tovarni obutve. Nje-

Za banjaluško porodnišnico

sмо odprtih rok in src darovali dinar

V novomeški občini je lepo uspela akcija zbiranja pomoči za banjaluško porodnišnico. Največ zaslug za to ima konferenca za društveno aktivnost žensk, ki je za to akcijo dala pobudo, in občinička konferenca SZDL, ki je delovne in druge organizacije spodbujala k udeležbi.

Akcija je bila zaključena do konca marca in večino denarja je že zbranega. Čeprav so nekatera podjetja že prej prispevala kolektivno pomoci za Banjaluko, je bil vendar lep odziv tudi v tej akciji. Znamkice so prodajali v 60 delovnih in družbenopolitičnih organizacijah.

Posebno se je izkazalo podjetje Novoteks, kjer so prodali 1600 znamkic in ves de-

A. V.

ZA VARNEJSO VOZNJO V NOVEM MESTU

Novi prometni znaki v mestu

Načrti za urejanje kandijskega križišča in križišča pri tovarni obutve – Naročena je študija o prometni ureditvi Novega mesta

ja pa bodo začeli krpati še luknje v astaitu. Prav gotovo bodo uničeni astali po pravilih že v maju, takoj na to pa bodo prišli na vrsto prometnih znakov. Denar so zagotovili iz komunalnega skladu občinske skupščine. Nedvomno bo z novimi prometnimi znaki lahko bolje urediti promet v mestu, kjer že zmanjkuje prostora takoj za parkirišča kot tudi za varno vožnjo.

Kaj pa avtomobilisti?

Krajevna skupnost Brusnice je že placiла začetna dejavnost za popravljanje ceste Brusnice-Kalce-Dolnji Suhadol in so letos nameravali delo nadaljevati. Toda prebivalci niso pripravljeni še naprej pomagati s prostovoljnimi deli, ker cutijo premajhno pomoci voznikov osebnih avtomobilov. Zato so sklenili, da odočno cesto skušali le vzdrževati, ne bodo pa je temeljitejje popravljali.

PREUSMERITEV V PROIZVODNJO MESA IN MLEKA

Prvi bo Darovčev iz Ločne!

Zanimanje za preusmeritev kmetij je veliko

Pri novomeški kmetijski zadružni KRKA bodo letos uredili prve vzorčne kmetije. Tisti zasebni kmetovalci, ki so se za napredek odločili tokrat, bodo svoje kmetije preusmerili v proizvodnjo mleka in mesa.

Brzkone bo svojo kmetijo najprej preuredil Anton Darovčev iz Ločne. V zadružni so dajo, da bo junija že vse na red in da bo Darovčeva kmetija tudi v slovenskem merilu med vzornimi. Anton Darovčev se je odločil, da bo kmetijo usmeril predvsem v mlekarstvo, saj bo imel v hlevu 12 krav molznic, zravnati pa bo pital še nekaj govedi.

Na novo ureja svojo kmetijo tudi Karel Judež iz Praproč pri Sentjerneju. Med tistimi, ki bodo preusmerili svoje kmetije v pridobivanje mesa in mleka, so se: Anton Dulc iz Hruševca v straški pošti, Janez Kastelic z Mallega vrha pri Mirni peči, Milan Cudovan, Cdraže, pošta Bela cerkev in Anton Bevc, Kij, pošta Otočec.

Za preusmeritev kmetij bo do skupšči dobeti pri Dolnj-

Vse po napovedih

Generalni direktor novomeške Industrie motornih vozil Jurij Levičnik je na tiskovni konferenci v Beogradu povedal, da bodo minite začeli delati takrat, ko bodo to dopuščene proizvodne zmogljivosti in kakor bo zahtevalo tržisce. Direktor je kot vedno spremno prehitel novinarje: raje je to povedal prej, preden so začeli postavljati spremne vprašanja – in jih je želel prepeljal preko vode.

19. aprila so v Novem mestu ustanovili občinsko društvo telesnih invalidov. Predsednik iniciativnega odbora Franc Smolič je poudaril, da bodo člani lahko vsi telesni invalidi ne glede na stopnjo okvare. Sprejeli so tudi statut, ki omogoča ustanavljanje podružnic v krajevnih skupnostih. Društvo bo imelo začasne prostore pri občinski strelski zvezi v Partizanovem domu na Loki. Na sliki: invalidi – ustanovitelji novega društva. (Foto: Ivan Zoran)

Straška vzgojiteljica

22 otrok v novem otroškem vrtcu v Straži – »Zadovoljna sem z novim delovnim mestom«

1. aprila je prestopilo prag novega otroškega vrta v Straži 22 otrok od dveh do šestih let starosti iz Vavje vasi, Straže in Rumanje vasi. Lepo urejeni prostori že dolgo težko pričakovane

vajajo na skupinsko obliko del pod skrbnimi vodstvom vzgojiteljice Majne Klančičar.

Majna je že osem let vzgojiteljica in je bila prej zaposlena v Novem mestu, sedaj pa je postala prva straška vzgojiteljica. O svojem novem delovnem mestu pripoveduje:

»V Straži je bil otroški vrtec res potreben, saj sta skoraj pri vseh teh otrocih zaposlena oba starša.«

Prve dni privajanja otrok na življenje v vrtcu je bilo težko. Sedaj je že laže in mislim, da jih bom kmalu lahko navadila na večjo vztrajnost in pozornost.

Prostori so svetli in lepi in lahko bi sprejeli še enkrat toliko otrok. Imamo lepo urejeno kuhinjo in naša kuharica pripravlja tople malice in kosi. S čistilicami, ki mi pomaga pri otrocih, smo v vrtcu zaposlene tri osebe.

Vrtec ima tudi lepo okolico za igre in sprehoede. Z delovnim mestom sem zelo zadovoljna.«

A. V.

tovrstne ustanove so postali njihov novi dom od šestih najtraj do štirih popoldne. Tu se igrajo, razvijajo ročne in govorne spremnosti, ter se pri-

Novomeško društvo upokojencev je imelo preteklo nedeljo redni občni zbor, potem pa so razvili še prapor. V dvorani kina Krke se je zbralo kar lepo število upokojencev, ki so poslušali poročila o delu društva v zadnjih dveh letih. Ugotovili so, da je društvo dobro delalo. Iz poročila tajnika Poldeta Ciglerja (na sliki) je bilo razvidno, da sta se najbolj uveljavili komisija za razdeljevanje denarja in komisija za stanovanjska vprašanja. (Foto: J. Splichal)

LETOS PRAV GOTOV NE, MORDA PRIHODNJE LETO:

Kdaj se bo BOR preselil?

Letos 5-milijonska proizvodnja – Ko bodo preuredili invalidski dom, bodo lahko zaposlili 35 do 40 delavcev in močno povečali proizvodnjo – Pomagala bo Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto

Cevljariji v Dolenjskih Toplicah oodo kmalu začeli proizvodnjo jesenskih vrst obutve. Kolekcija je že v prodaji, podpisujejo pa že tudi pogodbe. Lanska proizvodnja je dosegla vrednost 4,66 milijona dinarjev ali za 660 tisočakov več kot leto dni prej. Letos načrtujejo 5-milijonsko proizvodnjo.

Predlanskim so uvedli tekoči trak: lani so se delavci nanj se privajali, letos pa naj bi delali z vso močjo. Na ta način bo 98-članski kolektiv tudi povečal proizvodnjo, ker zaradi premajhnih prostorov nimajo možnosti, da bi zaposlovali nove delavce.

Na povečanje proizvodnje bo vplival tudi dvig cen, čeprav se hkrati dražijo surovini. Letošnji prvi rezultati že kažejo, da bodo v BORU svoje proizvodne načrte lahko uresničili. Vse svoje izdelke prodajo na domači trg: največji odjemalci so ljubljanski GALANT, mariborska ZARAJA in druga trgovska podjetja, svoje izdelke pa prodajo tudi obutveni industriji.

Bistveno pa ne bodo mogli povečati proizvodnjo v Dolenjskih Toplicah vse dotlej, dokler ne bodo adaptirali in dozidali invalidskega doma, kjer bi lahko povečali proizvodnjo za 60 odstotkov. Idejni načrt je že narejen, računajo, da bi potem lahko zaposlili 35 do 40 novih delavcev, hkrati pa bi lahko zaposlili 35–40 novih delavcev, hkrati pa bi lahko delo bolje organizirali in izpolnili tehnologijo. Za uresničitev načrtov bi potrebovali 2,14 milijona dinarjev; to pa je odločno preveč, ker nima toliko lastnega denarja. Pogovarjajo se z novomeško Dolenjsko banko in hranilnico, ki jim bo skušala omogočiti najetje posojila.

Zanimivo je, da cevljarji iz Dolenjskih Toplic nimajo skrb, kako bodo prodali obutve, čeprav bodo proizvodnjo povečali za 60 odstotkov. Zdaj namreč prodajajo prednaročili 200 din in jo kupci lahko odpadlejo v obrokih – dobro v denar. Avtor knjige je Sušlberger, komentator pri dnevniku "New York Times", ki je bil med drugo svetovno vojno prisiljen na ogledje si blago!

INSTALACIJSKI MATERIAL

V prodajalni ELEKTROTEHNIK Novem mestu imajo vedno zalogu elektro in vodoinstalacijskega materiala. Tudi kopalne kadi, sanitarno keramiko, pomivalna korita in drugo opremo za kopalnice dobite v tej prodajalni.

Posebno dobro je trgovina založena z elektroinstalacijskim materialom. Na zalogi imajo vse vrste električnih vodnikov, cevi, stikala, steklene plosče, varovalke, svetlobna telesa, preklopne ure in drugo.

Obiščite ELEKTROTEHNO in oglejte si blago!

IZ NOVOMEŠKEJ PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Hedvika Zubovec s Senovega — Stanislava, Danica Režek iz Vavje vasi — Mojca, Ana Kovatič iz Dolnje Nemške vasi — Petra, Pepega Vide iz Grobelj — Marija, Ana Plut iz Metlike — Vojka, Karolina Pirkočič iz Sela — Marijeto, Marija Kaščič iz Brinja — Alojza, Ljudmila Virant iz Zloganja — Zvonka, Maria Saje iz Vinje vasi — dekle, Ana Kralj iz Krasince — dekle, Lejka Preberen iz Ločne — dekle, Ana Jancič iz Dolenjske Gradišče — dečka, Ivana Adelčič iz Adlešičev — dečka in Ana Struna iz Poljan — dekle. — Čestitamo!

Novomeška kronika

■ KNJIGA »DRUGA SVETOVNA VOJNA« bo izšla čez dober mesec dni. Tudi Novomeščani se moreno zanimali za nakup te knjige. V mlašinski knjigi, kjer spremljajo narodenin, se je doslej oglastilo že približno 180 kupcev. Vse kaže, da bo tudi knjiga — njena cena bo v prednaročilu 200 din in jo kupci lahko odpadlejo v obrokih — dobro v denar. Avtor knjige je Sušlberger, komentator pri dnevniku "New York Times", ki je bil med drugo svetovno vojno prisiljen na ogledje si blago!

■ RODILI STA: Marija Skrbec z Česte komandanta Staneta 10 — Mojco, Marija Česar iz Kristanove 10 — dečka.

■ NA TRGU so bile cene take:

huske 5, debula 4, ohrout 4, koren 3, solata 4, cvetala 4, pomaranče 4 in 5, limone 5, ananas 6, banane 5, jabolka 3,5, paradišnik 13, por 4 in 3,5, špinat 6, kumarice 9, fidol 5 in 5,5 din za kg. Jajca so bila po 60 in 65 par.

■ RODILI STA: Milena Rozman iz Kristanove 1 — Roberta in Ana Kren iz Česte herojev 9 — dekle.

Ema gospa je rekla, da bo tavoladnicu v novi soli lep spomin na trmočljivosti, te bo visoka samo šest metrov, ker bodo tako onemogočene vse igre z togo.

Pijače Talis na gostinski razstavi

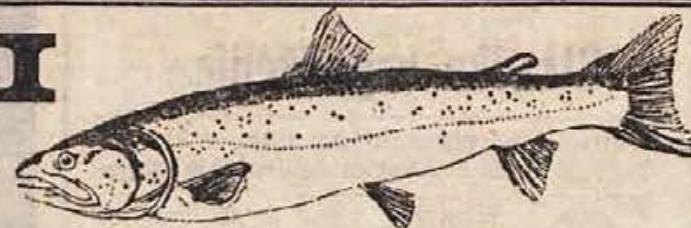
Na dolenjski gostinski razstavi so organizirali tudi poskušnjo pijač. Posebno veliko zanimanje je bilo za TALISOVE alkoholne in brezalkoholne pijače. TALIS izdeluje sedaj že pet vrst različnega piva. V zadnjem času pa je veliko zanimanje tudi za PEPSI COLO, ki jo po ameriški recepturi izdelujejo v mariborskem TALISU.

Predavanje ob dnevu zdravja

V Domu kulture v Novem mestu bo 23. aprila ob 19.30 predavanje ob svetovnem dnevu zdravja pod naslovom »Zgodnje odpiranje raka resuje življenja«. Predaval bo primarij prof. dr. Oton Bajc.

MED LOVCI IN RIBIČI

Novo vodstvo v ZRD Novo mesto

Na zadnjem občnem zboru sveta ZRD Novo mesto so izvolili novo vodstvo; predsednik je Branc Suh, podpredsednik Emil Zveglič, tajnik Franc Furlan in gospodar dr. Ivo Podergajs.

Dobili so 15.000 sulčjih iker

Ribički delavci iz RD Novo mesto so v zadnjih dneh v Krki odlovali več sulcev, ki so prišli na drst. Kljub neugodni vodi in zapoznej drsti so nasmukali 15.000 iker.

Kdaj pri nas muflon?

V Lovski zvezi Novo mesto bodo prvi na Dolenjskem poskusili z divjo ovcu muflonom. Strokovnjaki so ugotovili, da so na Dolenjskem ugodni klimatski pogoji za življenje muflona.

Ribiči ne morejo do vode

Na desnem bregu Rinže v Kočevju od cerkve do zapornic pridejo ribiči zelo težko do vode. Tu so namreč vrtovi, ki so ograjeni, ponekod pa sega bodeča žlina ograja celo preko kamnitega brega do vode. Ribiči so tako ograjevanje in onemogočanje dostopa k vodi obsovali. Zahtevajo, naj lastniki vrtov ograde svoje vrtilke vsporedno s Rinžo. Tako bodo vrtovi klub temu zaščiteni. Ribičem pa bi ostalo ob vodi več nekaj neogranjenega prostora, da bodo lahko lovili ribe. Sicer pa obstaja prepis, ki pravi, da stori kaznivo dejanje vsak, kdo onemogoči ribi dostop do vode.

J. P.

Shasta tudi v Krki

Novomeški ribiči se navdušujejo za naselitev poštive shasta (Trutta shasta Jordan iz Mo. Cloud Riverja v Kaliforniji) v Krki. Postrv Šarenka (Trutta iridea Gibbon - Jekloglavka), njena predhodnica je zelo hvaljena prebivalka Krke, vendar ima na žalost to slabo lastnost, da se rada seti.

Za shasta je znanstveno ugotovljeno, da se drži na istih mestih in ni nagnjena k preseljevanju. Pri nas v Sloveniji smo že imeli shasta, saj jo je v letih 1890 - 1892 prinesel Ivan Franke, vendar se je izrodila.

Ce bo novomeških ribičem uspelo dobiti zarod ali še to ribe, potem bo Krka še bolj pridobila na svojem pomenu.

Tirolec Hans Cvenkel je 22. marca v sodelovanju z lovci LD Osilnica ustrelil 200 kg težkega medveda. Lovci so ranjenega medveda zasledovali več kot 20 km, saj so morali pesaciti po globokem snegu od Ribičkih planin do Krokarja, da so ga končno pokončali (Foto: F. C.)

PRISPEVEK K RAZPRAVI O BELEM AMURU

Še o belem amurju in tolstolobiku

Kaj meni ribiški strokovnjak Stojan Jakovljevič o vzreji belega amurja v naših vodah - Poskus v Rinži bo verjetno uspešen - Zaroda belega amurja ni lahko dobiti - Manjše navdušenje za tolstolobiku

Beli amur (Ctenopharyn godon idella) in tolstolobik (hypothymichthys) sta ribi, ki spadata v družino ciprinidae; obe sta prišli k nam iz Sovjetske zveze oziroma Madžarske. Pri nas še nismo posebnih izkušenj s temi ribami, posebno kar zadeva drst. Pri tolstolobiku sta dve variante - beli in pisani ali pegasti. Domovina oben je Kitajska, za belega amurja pa predvsem mejna reka med Kitajsko in Rusijo - Amur, okoli katere je bilo v zadnjih letih precej političnih zapletljajev in oboroženih spopadov.

Beli amur doseže precejšnjo tezo (tudi do 30 kg), tolstolobik pa zraste do enega metra. Beli amur se hrani predvsem z mehko vodenico, ne odklanja pa tudi trdnega vodnega rastlina; daje mu tudi detelja, koruza in lucerna. Zarod se v začetku hrani z zooplanktonom, pri dolžini 3 cm pa prehaja se na rastlino. Za tolstolobika velja isto, vendar ta že pri dolžini 1,5 cm je alge. Zarod se hrani s fitoplanktonom (diatomae in zeleni algi, slabše pa jemno modro zeleno algi). Pisani tolstolobik se hrani s fitoplanktonom in zooplanktonom.

Glede na način krmjenja teh rib je možna vzreja v ribnikih, zlasti v tistih, ki so bogato zaraščeni z vodnam in nadvodnim rastlinjem. Posebno primeren so za krapovske ribnike, v katerih rastlino predstavlja nadiško, ker je treba kositi, kar pa stano precej denarja. Razen tega te ribe lahko povečajo letni prizet vsakega ribnika, in sicer bolj amur 300 kg na 1 ha, tolstolobik pa tudi do 500 kg na hektar.

Spojna godnost teh rib je v toplejših krajih v petem letu, v ostrejših klimatskih pogojih pa v osmem ali devetem letu starosti. Drstnica amurja, stara okoli 5 let, težka 4,5 do 6 kg, da okoli 260.000 liter, kar pomeni okoli 15.000 do 30.000 liter na kilogram teže. Pri vareji v ribnikih se umetna drst pospešuje, in sicer tako, da se drstnici dajejo hipofizne in-

zamo dve srednici, ki se ukvarjata z vzrejo mladič, je dokaj težko dobiti naravnost za vlaganje v ribnike oz. v odprtne vode. Poskusiti je treba, saj beli amur ne more škodovati drugim ribam, ker je rastlinojedec. Ce pa se odločimo, da jo vložimo v odprtne vode, je treba računati s tem, da moramo poribjevati potem vsako leto z novimi mladičami, ker se sicer v naših vodah po naravnih potih ne drst.

Nekatere ribiške družine imajo lepe sportne krapovske ribnike, npr. Brestanica, v njih dosegajo prav lepe vzrejne uspehe. Morda bi bilo dobro tudi tam poskusiti! STOJAN JAKOVLJEVIC

Povedal je še, da druge divjadi razen sva tod ni. Izjema so lisice, ki redno prihajajo po svoj davek (ali ka-

Z LETNE KONFERENCE RIBIŠKE DRUŽINE SEVNICA

Pobuda za posebno zaščito Mirne

Ribiška družina bi rada pomnožila ribji zarod v reki Mirni, vendar so ji odklonili prošnjo za odlov podusti v drstlišču v Boštanju

Pred nekaj leti so ribiško družino »Heroja Maroka« v Sevnici, ki obsega vse porečje Mirne ter del Save s pritoki na območju sevnitske občine, pretresali notranji prepriki. Kaže, da so se stvari vendarle dokončno umirile, kar je znova potrdila letosnjaja konferenca, ki je 22. februarja obravnavala delo ribiške družine.

145 članov ter 40 mladičev steje zdaj ta ribiška družina, ki je minulo gospodarsko leto končala zelo uspešno. V Mirnu, Sotlo ter v nekaterih ribnikih in manjše gojitve vode je bilo vloženih veliko rib, predvsem postriki, krapov in podusti, s katerimi so obogatili lovilo.

Vode bi bile še bolj bogate rib, če ne bi delno popustila Čuvajska služba, so ugotavljali na letni konferenci. Lani je bilo sorazmerno malo prijav za skrovilovce, ki delajo ribništvu veliko škodo. Se več škode delajo industrijske odpadke, saj

NENAVADNI PREBIVALCI KOČEVJA

Prignala sta jo dva volka

Teden dni je bila pri Premrljih na obisku srna, ki je pribelala pred preganjalcem

»Ko sem 2. marca zjutraj čistil s poti sneg in se pogovarjal z materjo,« je začel pripovedovati mililenik Franc Premrl iz Podgorske ulice, »se je nenadoma nekaj močno splošilo izza hiše. Mlada srnica je skočila nato v visok sneg na vrt in ni mogla ne naprej ne nazaj. Ko sem jo prijel, je takoj milo zajokala, da sem se takoj spomnil na vojne dni, ko sem uplenil eno za naš partizanski odred.«

»Bila je enoletnica, zelo zdrava in je imela zelo lepo dlako. Tako lepe še nisem viden. Zapri sem jo v prizidek.«

Sosed Namljih mi je prisel povedat, da sta srna gojnili dva volka. Vse je vdel skoz okno. Ko je srnica stekla proti naši hiši, sta volkova izginila v gozd. Nekateri trdijo, da nista bila volkova, ampak psi. Vendar sta le bila volkova, saj nista lajala, razen tega pa se psa ne bi bilo priti do hiše.«

Srna, ki so jo prihajali krmiti in ogledovati vesi okoliški otroci, je ostala na obisku točno teden dni. Ko so jo 9. maja zjutraj spet hoteli nakrmiti, je bil prisidek prazen. Pobegnila je le nekaj minut prej, saj so jo - ko so si za njeno sledijo, ki je bila v snegu zelo razločna - še videli na robu gozda.

Franc Premrl je povedal, da pridejo srne pogosto na vrt pri hiši, na njih pa mu leto za letom popasejo fiziol., rep, korenje in drugo. No, kijub temu pozimi s sinom krmila s sonom. Cepav je srna vzljubila otroke, ki so jo krmili, jo je nameraval Franc Premrl spomlad spustiti, vendar je že prej sama našla pot v svobodo.

Povedal je še, da druge divjadi razen sva tod ni. Izjema so lisice, ki redno prihajajo po svoj davek (ali ka-

Lani največ Italijanov

Na območju Lovske zveze Novo mesto so lani imeli največ obiskovalcev iz Italije, sledijo Nemci, Avstrije, Švicarci, in drugi. Vseh gostov je bilo 743, ki so za odstrel plačali 11.524 dolarjev. Največ so iztrtili lovci iz Skocjana, Novega mesta, Otočca in Dolenjskih Toplic. Nasprotno pa lovski družine iz Velike Luke, Velikega Gabra in Brusnice v svojih loviliščih niso imeli nobenega tujega lovca.

V nedeljo ribiško tekmovanje

Ribiška družina Novo mesto bo priredila v nedeljo, 26. aprila, ribiško tekmovanje v lovru rib na plovček v Temenici pri Trebnjem. Zbor tekmovalcev in šrebrenje startnih mest bo ob 7. uri zjutraj pred gasilskim domom v Dolini Nemški vase.

Prijave sprejemajo predsedniki podoborov ter v pisarni ribiške družine Novo mesto, najkasneje do petka, 24. aprila, opoldne.

Tekmovanje bo za dlane in članice, dovoljene so vse naravne vabe.

Vse informacije dobite v pisarni RD Novo mesto.

Z LETNE KONFERENCE RIBIŠKE DRUŽINE SEVNICA

Pobuda za posebno zaščito Mirne

Ribiška družina bi rada pomnožila ribji zarod v reki Mirni, vendar so ji odklonili prošnjo za odlov podusti v drstlišču v Boštanju

Pred nekaj leti so ribiško družino »Heroja Maroka« v Sevnici, ki obsega vse porečje Mirne ter del Save s pritoki na območju sevnitske občine, pretresali notranji prepriki. Kaže, da so se stvari vendarle dokončno umirile, kar je znova potrdila letosnjaja konferenca, ki je 22. februarja obravnavala delo ribiške družine.

145 članov ter 40 mladičev steje zdaj ta ribiška družina, ki je minilo gospodarsko leto končala zelo uspešno. V Mirnu, Sotlo ter v nekaterih ribnikih in manjše gojitev vode je bilo vloženih veliko rib, predvsem postriki, krapov in podusti, s katerimi so obogatili lovilo.

Vode bi bile še bolj bogate rib, če ne bi delno popustila Čuvajska služba, so ugotavljali na letni konferenci. Lani je bilo sorazmerno malo prijav za skrovilovce, ki delajo ribništvu veliko škodo. Se več škode delajo industrijske odpadke, saj

podusti v drstlišču pri Boštanju in prevoza v gornji tok Mirne, ki je po ukinitvi krmeljskega rudnika povečala življenski prostor za ribi zarod. Menili so, naj drugi poskrbjijo za varovanje drstlišča, če domača družina ne sme dela rib uporabiti za porobljanje.

500 mladičov postriki bodo letos vložili v Mirno, 4800 v Sevnitsko, 30.000 kosov malega ribljega zaroda v Impoljščico in Grabovico, 130 kg mladič krapov in sevnitski ribnik. Letosnjaj načrt predvideva še druga dela. Ribiška družina bo zgradila lastno valinico, letos pa bo kupila tudi agregat, napravo za odlov rib. Pričakujejo, da bo tudi denarno gospodarjenje vsaj tako dobro, kot je bilo doslej.

M. LEGAN

Kdaj je otrok zrel za spolno vzgojo?

Med starši je zelo razširjeno prepričanje: če že odkrivamo doraščajočemu otroku skrivnosti življenja, mu povejmo v puberteti, da ga ni prinesla štorklja in da bo dečki dobilo otroka, če se bo pristalo zapeljati fantu. Nekateri starši v pogovoru nekoliko popustijo, ko rečejo: saj tako že vse zvedo prej, kot je potrebno.

Prepričanje sodobne spolne vzgoje je precej drugačno od že omenjenega stališča. Kdaj bomo začeli otroka spolno vzgajati, ne more biti odvisno od naše pripravljenosti, ampak od značilnosti človekovega spolnega razvoja.

Značilnosti spolnega razvoja otroka so osnovno izhodisce za program spolne vzgoje.

■ Spolna vzgoja otroka se začne že pred njegovim rojstvom z željo staršev, ki bi raje imeli ali dečka ali dekle in ki ob rojstvu sina nekateri po balkansko prosavljajo dogodek, hčerkino rojstvo pa sprejmejo s prikritim ali odkritim razočaranjem.

Dojenčkova spolnost se bo razvijala normalno, če bo z dojenjem deležen intimnega stika z materinim telesom; to je osnova za kasnejšo spolnost navezovanja intimnih odnosov s spolnim partnerjem.

■ Eno do dvoletnega otroka doživlja svojo spolnost kot ugode ob otipavanju lastnega telesa in ob navajanju na telesno čistočo. S trganjem rok od telesa, s tepenjem po prstih in z vihanjem nosu ter z besedami »fui« lahko

v otroku zelo zgodaj zbudimo odpor in strah do spolnosti.

■ Dvo do triletni otrok spozoava razlike med dečki in dekljami s svojimi razvitimi občutki, je sposoben poimenovanja raznih delov telesa, se zaveda svojega spola in uživa v igrah z genitalijami. Zastrasevanje in grožnje ali pretirano skrivanje golote lahko zmoti naravnih razvojov otrokove spolnosti.

■ Tri do štiriletini otrok običajno vpraša: od kod sem prišel k vam? In je sposoben dojeti razlagi rojstva. Nekajen odgovor staršev lahko pretrga nit zaupanja med starši in otrokom, le iskren odgovor in radost, da se je rodil ravno svoji mami, utrdi v otroku občutek varnosti.

■ Štiri do šestletni otrok ima rad spolne igre z urinjanjem ali razkazovanjem golote in kaže vedno več sramljivosti. Se vedno se rad

pogovarja o porodu in nosečnosti, zanima ga več podrobnosti o tem.

■ Sest do sedemletni otrok že povezuje porod s spočetjem in poroko, izraža željo po bratu ali sestrički, radi lista po knjigah o dojenčkih, prepozna nosečnico in razume, da male punčke in starejše žene ne morejo roditi otrok.

■ Osem do devetletni otrok išče tudi risbe genitalij, vprašuje o menstruaciji, razume, da otrok raste v maternem telesu 9 mesecov in vprašuje, kako je prišel nočer. Privlačijo ga vulgarne seksualne šale in prevevajo nejasne predstave o spolni združitvi.

■ Deset do enajstletni otroci začno prikrivati svoje seksualne interese. Pojavlja se razlike med dekljami in med dečki. Dečki se radi izživljajo z vulgarimi besedami, dekle iščejo popolnejše informacije o menstruaciji, spolnih odnosih in razmnoževanju. Deklice so razmerno bolj zaupljive do staršev, dečki si radi razlagajo skrivnosti med seboj. Pri razvitejših se pojavi prva menstruacija in polucičja, ki vodi v masturbacijo.

■ Dvanajst do triajstletna dekle dobijo večinoma prvo menstruacijo, ki jo sprejmejo kot naravno dejstvo ali pa pojav, ki vzbuja

odpor ali strah, odvisno od spolne vzgoje v mlajših letih. Oba spola kazeta interes za podrobni opis spolnih organov, spolne aktivnosti pri živalih in živila osvetliti nejasne predstave o koitusu. Dvorlane šale in namigovanja vznemirjajo mladega človeka, ki se v skritem koticu izživlja včasih z masturbacijo.

■ 14-letniki se resno zanimajo za kontracepcijo, abortuse in začnjo dojemati moralne vidlike spolnosti. Erotična vznemirjenost vodi dekleta in fante v sramljivje in se pogosto ambivalentne medsebojne odnose.

■ 15-letniki so sposobni dojeti tudi etične in socialne vidlike spolnosti, detajle erotike in se že zavestno usmerjajo v kompenzacjske aktivnosti. Navidezno hočejo biti samostojni poznavalci lastne in tuje spolnosti po knjigah brskajo navidezno brezbrizno in svoj interes skrivajo le pod vplivom okolja.

■ Srednjeloci so telesno spolno dozoreli in se samostojno spoprimajo s prvo ljubljenostjo, ki se običajno ne uresniči. Mnogi se namerno izogibajo resni ljubezni zaradi učenja in priprave na poklic. Čustvena labilnost je tipična za to obdobje, nazori o ljubezni so nepopolni in interes za teme o splošnih odnosih med spoloma zelo velik.

Adolescencija je glede na značilnosti spolnega vedenja človeka izrazito obeležena s stopnjo civilizacije in kulture naroda. Mnogi mladi v tej dobi že sklepajo trajne spojne zvezne — zakone.

■ Četrta in najvažnejša pogoje za uspeh v odvajaju pa je dobronamerno in pošteno okolje — pravljci prijatelji, ki človeku pri tej odločitvi pomagajo in ga podpirajo. Zelo uspešno je tudi, če se bivši kadlec poveže in vključi v skupino nekadilcev. Večkrat je prav uspešna pot do odvaje kajenja, če se za to trdno in resno odloči skupina prijateljev ali prijateljici ali sploh oseb v ožjem poslovнем ali družbenem kontaktu, tako npr. zdravnik v teamu ali prostovni delavci v koletku. Seveda je treba te pogoje izpolniti že pred začetkom odvajjalne kure. Za olajšanje pa so potreben tudi kaki neznaniti pripomočki, kot npr. bonboni, žvečilni gumi, sadje, kopeli, telesne vase, dihalne vase, potovanje — vse to lahko pomaga za določeno preusmeritev organizma v novi, bolj zdravi način življenja.

■ Na ozdravljenega kadilca pa je treba se nadalje praktično vplivati in ga podpirati. V družinskem in poklicnem okolju je treba paziti, da ne bo kakega tozadevnega napeljevanja in zapeljevanja, kot npr.: »Nikar ne kvari razpoloženja, saj ena sama cigareta ni vendar niti!« ipd.

Toda navadno zadostuje tudi že ena sama cigareta, če jo »ozdravljeni kadilec« pokadi, da znova zabrede v staro strast.

Torej — čustva, potem pa vse drugo. In mar se Europejke kai dosti ločijo od svojih ameriških vrstnic?

Kava povečuje koncentracijo alkohola v krvi

Med vozniki motornih vozil prevladuje mnenje, da je po zaužitem alkoholu priporočljivo popiti skodelico močne kave, ki voznika, ki je pod vplivom alkohola, kmalu razbistri. Nekateri celo menijo, da se po zaužitvi kave skupna koncentracija alkohola v krvi zmanjša.

Redni profesor na dunajski univerzi dr. Ludwig Prokop se že dalj časa ukvarja z raziskovanjem vpliva kave oz. kofeina na človeka, ki je zaužil alkoholne pičice. Na podlagi številnih raziskav in testov je dr. Prokop prisel do spoznanja, da je vpliv kofeina povsem drugačen, kot mnogi menijo.

Med testiranjem je devet studentov, ki so bili starši od 20 do 26 let in katerih telesna teža se je gibala od 57 do 89 kilogramov, popili svoji teži ustrezno količino alkohola oz. toliko, kolikor je bilo potrebno, da se doseže koncentracija alkohola v krvi 0,8 % oziroma 3,5 mililitra na 1 kg teže telesa. Pol ure po zadnji zaužiti količini virsaka je vsak študent dobil skodelico kave z okrog 200 miligrami kofeina.

Po točno 90, 135 in 180 minutah je dr. Prokop odvzel vsakemu testiranemu kri, da bi ugotovil prisotnost oz. koncentracijo alkohola v krvi.

Teden dni kasneje je z istimi osebami poskus ponovil, vendar s to razliko, da testiranec niso dobili kave.

Podatki, dobljeni s primerjavo rezultatov obeh testov, so bili presenetljivi:

Pri drugem poskusu, torej tedaj, ko testiranec niso zaužili kave, je 90 minut po zadnji zaužiti količini v njaka stopnja koncentracije alkohola v krvi testiranca dosegla — 0,71 %, po 135 minutah — 0,48 % in po 180 minutah — 0,81 %.

Dr. Prokop je dokazal, da kofein pospešuje koncentracijo alkohola v krvi, sodasno pa tudi to, da koncentracijo alkohola dvigne na najvišjo raven že v eni uri po zaužitem alkoholu.

Ker niti policija oziroma pri nas prometna militsa sodiče pri ugotavljanju stopnje koncentracije alkohola v krvi vozniku ne upoštevajo, ali je voznik zaužil tudi kavo ali ne, lahko z gotovostjo trdimo, da nadrešilna skodelica kave lahko marsikoga stane tudi voznisko dovoljenje.

Ugotovitev dr. Prokopa so ponovno dokazale, da proti alkoholu nimamo nobenega sredstva in da je zato treba strogo spoštovati načelo, da se med vožnjo oziroma pred pricetkom vožnje alkoholne pičice ne smejo uživati.

DUSAN DRŽAJ: **Kajenje in zdravje**

Zanimivi pogoji za odvajanje kajenja

■ Drugi pogoje je, da se poprej temeljito informiramo in poucimo v besedi in tiskani besedi o vseh možnih posledicah in nevarnostih, ki nam groze, če nadaljujemo s kajenjem.

■ Tretji pogoje je, če kadilec resnično želi opustiti kajenje, je vsekakor potrebno, da si izbere pravi časovni termin, ki njegovi odločitvi obeta kar najzačenljivejši uspeh. To so

bodisi dnevi letnega dopusta, daljše potovanje, čas, ko prebolevalo kakšno bolezen, saj mu takrat po navadi tako ali tako ni do cigaret, pri ženah pride pogosto v poštev tudi nosečnost ipd.

■ Četrta in najvažnejša pogoje za uspeh v odvajaju pa je dobronamerno in pošteno okolje — pravljci prijatelji, ki človeku pri tej odločitvi pomagajo in ga podpirajo. Zelo uspešno je tudi, če se bivši kadilec poveže in vključi v skupino nekadilcev. Večkrat je prav uspešna pot do odvaje kajenja, če se za to trdno in resno odloči skupina prijateljev ali prijateljici ali sploh oseb v ožjem poslovнем ali družbenem kontaktu, tako npr. zdravnik v teamu ali prostovni delavci v koletku. Seveda je treba te pogoje izpolniti že pred začetkom odvajjalne kure. Za olajšanje pa so potreben tudi kaki neznaniti pripomočki, kot npr. bonboni, žvečilni gumi, sadje, kopeli, telesne vase, dihalne vase, potovanje — vse to lahko pomaga za določeno preusmeritev organizma v novi, bolj zdravi način življenja.

■ Na ozdravljenega kadilca pa je treba se nadalje praktično vplivati in ga podpirati. V družinskem in poklicnem okolju je treba paziti, da ne bo kakega tozadevnega napeljevanja in zapeljevanja, kot npr.: »Nikar ne kvari razpoloženja, saj ena sama cigareta ni vendar niti!« ipd.

Toda navadno zadostuje tudi že ena sama cigareta, če jo »ozdravljeni kadilec« pokadi, da znova zabrede v staro strast.

■ Na ozdravljenega kadilca pa je treba se nadalje praktično vplivati in ga podpirati. V družinskem in poklicnem okolju je treba paziti, da ne bo kakega tozadevnega napeljevanja in zapeljevanja, kot npr.: »Nikar ne kvari razpoloženja, saj ena sama cigareta ni vendar niti!« ipd.

Toda navadno zadostuje tudi že ena sama cigareta, če jo »ozdravljeni kadilec« pokadi, da znova zabrede v staro strast.

Toda navadno zadostuje tudi že ena sama cigareta, če jo »ozdravljeni kadilec« pokadi, da znova zabrede v staro strast.

Prenehati navado kajenja je res stvar močne volje, način pa je čisto osebna zadeva.

■ Prvi pogoje za kakršnokoli odvado kajenja je trden sklep, da hocemo za stalno, in to od danes do jutri, opustiti kajenje. Vsak poskus postopnega odvajanja je praviloma največkrat brez uspeha.

■ Drugi pogoje za kakršnokoli odvado kajenja je trden sklep, da hocemo za stalno, in to od danes do jutri, opustiti kajenje. Vsak poskus postopnega odvajanja je praviloma največkrat brez uspeha.

■ Tretji pogoje je, če kadilec resnično želi opustiti kajenje, je vsekakor potrebno, da si izbere pravi časovni termin, ki njegovi odločitvi obeta kar najzačenljivejši uspeh. To so

bodisi dnevi letnega dopusta, daljše potovanje, čas, ko prebolevalo kakšno bolezen, saj mu takrat po navadi tako ali tako ni do cigaret, pri ženah pride pogosto v poštev tudi nosečnost ipd.

■ Četrta in najvažnejša pogoje za uspeh v odvajaju pa je dobronamerno in pošteno okolje — pravljci prijatelji, ki človeku pri tej odločitvi pomagajo in ga podpirajo. Zelo uspešno je tudi, če se bivši kadilec poveže in vključi v skupino nekadilcev. Večkrat je prav uspešna pot do odvaje kajenja, če se za to trdno in resno odloči skupina prijateljev ali prijateljici ali sploh oseb v ožjem poslovнем ali družbenem kontaktu, tako npr. zdravnik v teamu ali prostovni delavci v koletku. Seveda je treba te pogoje izpolniti že pred začetkom odvajjalne kure. Za olajšanje pa so potreben tudi kaki neznaniti pripomočki, kot npr. bonboni, žvečilni gumi, sadje, kopeli, telesne vase, dihalne vase, potovanje — vse to lahko pomaga za določeno preusmeritev organizma v novi, bolj zdravi način življenja.

■ Na ozdravljenega kadilca pa je treba se nadalje praktično vplivati in ga podpirati. V družinskem in poklicnem okolju je treba paziti, da ne bo kakega tozadevnega napeljevanja in zapeljevanja, kot npr.: »Nikar ne kvari razpoloženja, saj ena sama cigareta ni vendar niti!« ipd.

Toda navadno zadostuje tudi že ena sama cigareta, če jo »ozdravljeni kadilec« pokadi, da znova zabrede v staro strast.

■ Na ozdravljenega kadilca pa je treba se nadalje praktično vplivati in ga podpirati. V družinskem in poklicnem okolju je treba paziti, da ne bo kakega tozadevnega napeljevanja in zapeljevanja, kot npr.: »Nikar ne kvari razpoloženja, saj ena sama cigareta ni vendar niti!« ipd.

Toda navadno zadostuje tudi že ena sama cigareta, če jo »ozdravljeni kadilec« pokadi, da znova zabrede v staro strast.

Verjetno veste, da se moda 70 zelo navdušuje nad mladinsimi baretami, saj lepo pristajajo prav vsem dekletom. — Da bo vaša bareta po vseh pravilih letošnje mode, jo popestrite. Kako? Ce ste mojster vezenja, potem si omislite zanimiv narodni motiv in ga uvezite na svojo baretko, ki ste jo nosile že lani. Dela bo res nekolkico več, toda uspeh ne bo izostal. — Morda pa želite baretko pomladiti kar sedaj? Prav! Vzemite barvne flomastre in si motiv narisite. Ena, dva, tri in čudile se boste pestri in moderni baretki. Da vam bo šlo hitreje od rok, sem vam pripravila tele skice. Vam ugajajo? — Ce zadnji nasvet: na popoldanski potep vzemite dežnik, da ne bo neprizetnega presenečenja.

TATJANA SPACAPAN

OKROGLE O PARTIZANIH

Zaklad carja Radovana

Izvidnik Milan, borec arteljske brigade, je na nekem griču v Bosni kopal topniško gnezdo in pri tem delu našel v temki neko zarjavelo stvar.

«Kaj, vraga, neki je tole?» je vprašal vodjo oddelka, ki je kopal zraven njega.

Ta, ki je bil sploh velik žaljivec, si je od vseh strani ogledal najdeni predmet, nadzrinje pa rekel:

»V soli sem se učil, da so nekoč v tem kraju zakopali zaklad carja Radovana. Vse kaže, da si sedaj odkril ta zaklad!«

Milan mu je iztrgal izrok najdbo in jo vrgel po hribu.

»In zakaj si pa odvergel delega zaklada?« ga je vprašal vodja oddelka.

»Zlodja, saj vendar ves, da sem za republiko in da sploh ne maram varjev pa kraljev, mu je navihano odgovoril Milan.

Vprašajte kuharja

Kurir Ibro Esad je bil priznani borec v bataljonu Tretje dalmatinske brigade. Zmajar prišel v borbi, prizadelen, poln navdušenja, obenem pa suh — sama kost in koža. Na nekem sestanku horcen je kriliziral tovarisko Matilda, da premalo skrb za higieno v četji. Prisotni komisar ga je pohvalil, ker je načel to večno vprašanje, nato pa ga sorutno vprašal:

»Postlušaj, Esad, zakaj si tako suh? Zakaj malo bol, ne skrbis zase?«

»Ah, tovaris komisar, to pa mi v moji moči! Zakaj me je sama kost in koža, vprašajte raje kuharja!«

Kako sedite in kako bi morali sedeti?

Ugotovili ste, da vas dolgo sedenje utruja. Zato na daljših sestankih vstajate, da bi nekaj povedali in hkrati pretegnili noge.

Ze vrsto let zdravniki trdijo, da sedimo neudobno zato, ker se sodobna sedišča (stoli, fotelji, klopi) ne prilagajo anatomski zgradbi telesa. Zato se dogaja, da medtem, ko sedimo, drsimo naprej, tako da manjši del telesa priveden za sedenje, ostane na sedišču. Včasih tudi bedra uporabljamo za sedenje. Medtem ko neugodno sedite, so žile pritisnjene in je oblaiven krvni obtok v nogah. Posledica so razširjene vene, hemeroidi in podobno. Najboljši znak, da sedite neudobno, je odrevnenost nog.

Papež: obnoviti obljubo celibata

Vsi rimokatoliški duhovniki naj bi vsako leto na veliki četrtek obljubili zaobljubo celibata in poslušnost do Škofa. Ta poziv vsebuje predkratik objavljeno dokument vatikanske konferenčne za duhovščino in pomeni nedvomno nov poziv papeža, da bi držal duhovščino v pokorjenosti.

Duhovnikom je prepričeno, da umenjeno zaobljubo sprejmejo v osamljenosti lastne vesti ali pa kolektivno pred svojimi Škofi.

Papež sam je pri avdienci 500 rimskih duhovnikov spregovoril o celibatu. Zagotovil je, da prav zaradi celibata stopa več mladih ljudi v duhovniški stan, kot bi jih stopilo, če bi bila duhovnikom dovoljena ženitve. Med navdušenim aplavzom navzočih duhovnikov je papež Pavel VI. odločno odbil mnenje nekaterih krogov, češ da prepovede ženitve odbija mlade ljudi od duhovniškega stanu.

V nasprotju s to papeževu izjavo pa je v Vatikanu nedavno objavljena statistika, po kateri je številno kandidatov za duhovniški poklic v 41 katoliških državah v letih od 1965 do 1968 padlo za okoli 12 odst.

kjed vedno opozarja na zastoj v krvnem obtoku.

Ne smemo misliti, da na hemeroidi in podobno. Nastanjal je v idealnem primeru podporni telesu, kar pomeni, da mora biti v skladu z obliko hrbita. Morda bo kdo ugovarjal, češ da bi potem vsakomur treba vzeti mero, preden napravijo zunanj teljet. To drži, čeprav v življenju ni tako. Pravilo mora biti: nastanjal naj bo v skladu z visino in rastjo. Nastanjal morajo imeti deloma prožen naston, ki se bo upognil, ko

se nastonimo. Ne sme pa biti premehak.

Na dolgo na kratko sedišča nista dobra, ker se na njih ne da sedeti na vsem sedalu. Prav tako ni dobro previško sedišče. Če utonete v fotelu, boste zadremali med delovnim časom, krivi pa se vam tudi hrbitenica, pritisk na medenico pa ovira presnavljanje v želodcu in črevesju.

Torej treba je znati izbrati pravi stol.

Dr. J. VOJNOVIC

Ameriški avtomobili brez svinca

V bitki proti okuženemu zraku so dosegli v ZDA pomembno zmago: po konceretu General Motors je zdaj tudi drugi ameriški avtomobilski orjak Ford obljubil, da bo pridel v letu 1971 izdeloval avtomobiliske motorje, ki jih bo poganjal bencin brez svinca. Prvi avtomobili te vrste bodo prisili na tržišče letosno jesen. Podjetje za predelavo naftne so obljubila, da bodo dala bencin brez svinca na tržišče še letosno jesen. Tako bo zmanjšana količina zdravju škodljivega svinca v avtomobilskih izpuhih. Za avtomobilista pa pomeni bencin brez svinca seveda večjo porabo bencina in nekoliko zmanjšan učinek motorja.

Zensk precej več kot moških

Zenske v zvezni republiki Nemčiji so boli zdrave od moških, živijo dalj in na redijo mnogo manj samomorov kot moški. To je razvidno iz poročila:

• dekle, ki se danes rodijo, so predvidoma živela do leta 2042 in bo torej živila 72 let. Moškim zagotavlja statistika popreco življenje samo do leta 2037.

• holenimi srca in krvnih obtokov umre več moških kot žensk.

• Tudi pri rakih obolenj ženske bolje odrežejo: zdaj umre na 100.000 prebivalcev 210 žensk za rakom, za moške znaša ta številka 224. Izjema pri boleznih je sladkorna boleznen: za njo umre mnogo več žensk kot moških.

• Samomor napravi dvakrat toliko moških kot žensk. Na 100 moških samomorilcev pride 48 žensk, ki so se naveličale življenu.

Samomor v letalu

Samomor v potniškem letalu, ki je letel na poti med Denverjem in San Josejem, bi bil skoraj postal usoden za vse potnike. 35-letni J. Thomas je nenadoma izvlekel pištolo iz žepa in se ustrelil v glavo. Kroga je prebila glavo samomorilca in zadela v brado nekega drugega potnika, ki je sedel na drugi strani hodnika. Ko bi bila kroga prebila šipo, bi prišlo v letalo do nevarnega padca zračnega pristiska. Pilot se je takoj vrnil v Denver in prisilno pristal. Ranjenega potnika so z nevarno poškodbo spravili v bolnišnico.

Oni dan sva jo mahnila s Fičkom iz Kočevja proti Novemu mestu. Po 10 km vožnje je zacetel šibko nekaj »škaljatin (dezelavje) in skukatje, potem pa se je sredi gozda kar na lepem ustavil in kljub prigovaranju ni hotel na naprej, ne nazaj.«

Premagal sem strah pred medvedi, stopil ven, odpril pokrov nad motorjem in neumno pogledal v tisti kup železja, cevčic in žic. Seveda sem bil toliko previden, da nisem prijet ničesar. Vrag si ga vedi, lahko bi se spel operkel (kot sem se nekoc že), lahko bi me kaj strelio ali kaj eksplodiral.

Končno pa sem zagledal resilno bilko! Pranžar na bilka, ampak kartonček, ki je visel na vrviči na levih strani vrata. Na njem je nekaj pisalo

Prehlajeni fičko

in takrat sem se spomnil, da sem pravzaprav pismen.

Primaknil sem nos bliže kartončku in prebral: »Servis opravljen na 17.500 km. Prihodnji servis na 26.000 km. Servisna delavnica Randelj in Hvala — Srečno vožnjo.«

To je pa res srečna vožnja! sem jedko pomisli. Potem pa sem se spomnil, da kočevska mehanika Hvala in Randelj vedno držita besedo in da vsi trdijo, da sta dobrni mehanika.

Hitro sem se umaknil z dežja v avto, obrnil ključ, in glej ga vrag! Motor je takoj vrgal in fičko me je srečno prispeval ne le v Novo mesto, ampak tudi nazaj in še danes voz v redu!

J. PRIMC

v vratih. Marija se ni ozrla, ko so vrata zaviličila. Cemu jo motijo v njenih zadnjih urah!

Vrata so se zapri.

Marija je čutila, da nekdo stoji v poltemi. Počasi se je okrenila: menih-gvardijan.

»Velečastit! je zasepetala.

Gvardijan je pristopil korak bliže.

»Gospa Marija, ne bodite nevoljni, da sem prišel!«

Stresla je z glavo.

»Prišli so, da me tolažijo — vem. A jaz sem popolnoma mirna. Vem, da moram cez nekaj ur umreti, a nobene solze nisem potociila. Mislim, da te tudi ne bom, mislim, da je sploh ni v mojih očeh... Prosim!«

Pokazala je na klop poleg sebe. Starec je prisedel, se oprl s komolcem na koleno in si podpiri glavo, ki mu je klonila k tlom. Dolgo je molčal, potem je dejal tiho: »Motite se, gospa. Nisem prišel, da vas tolažim. Prišel sem, da — vi potolažite mene.«

Pogledala ga je; on pa ni dvignil glave.

Razumeja je in glasno mu je razodela svoje misli:

»Uboga plemenita duša! Trpi, ker ne more prečiniti zločinov hudobneža in ker se zaman bori proti ogromni množici bedakov.«

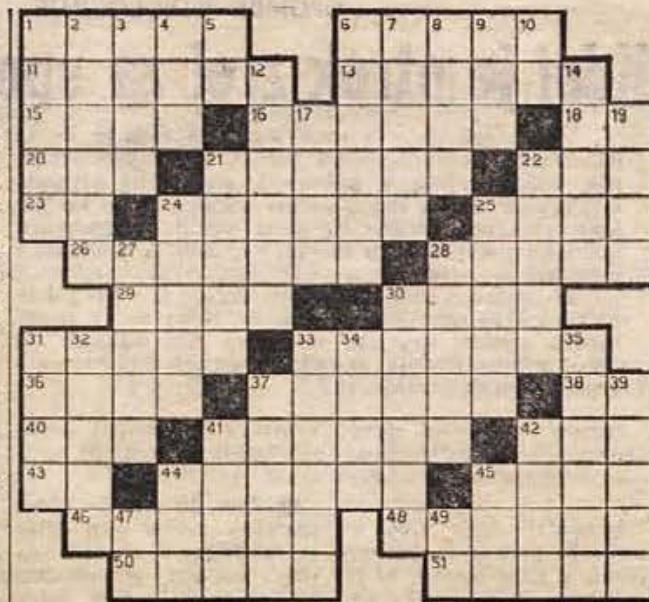
Težak vzdih iz njegovih prsi ji je povzidal, da se ni motila.

»To je groza! Kaj naj storim da odprem ljudem oči? Marija! Tako mladi ste še in —«

»Mlada? Ali sem bila sploh kdaj mlada?«

Prestrašeno so jo pogledale njegove stare oči.

»Razumem vas, Marija. Zgoda, prezgodaj sta duševno dozoreli. Vaš duh se vzpenja visoko. Vzpenja se nad vse, ki ste jih spoznali. Po duhu se vam zdimo vsi otroci, nerazviti. Vem, za stoletja ste pred nami. Premogokrat sem to občutil. Ze rajni Valvasor je rastel v prihodnjo generacijo, vi pa — ne vem, kdaj vas doseže človeštvo, mater spiritualis.«

Za minute oddiha

VODORAVNO: 1. zgib, 6. kaos, 11. pavza, 13. zvit konč listja ali veje, s katerim se rastlina oprjemlja in vzpenja, 15. igra na sredo, 16. trd kavčuk, 18. Ljudska mitica, 20. vzdvelek ze umrlega predsednika ZDA Elysenhovverja, 21. omenitev, 22. redkeje žensko ime, 23. kemijski simbol za tantal, 24. izdelovalec cvekov, 25. novica, sloves, 26. preglednik, 28. zraščenost, zrastek, 29. izmed ognjenika, 30. okrasno in pohištveno blago, 31. podoba, 33. kraj severovzhodno od Ljubljane, kjer so večja nahajališča kremenčevega peska, 36. del noge, 37. prevleka za na zid, 38. okrajšava za sod začetka (da capo), 40. žuželka, katere pik je precej boleč, 41. razvrat, 42. hrvaška reka, 43. svetovna humanitarna organizacija, 44. or, 45. arabski kres, 46. naslov, 48. kontinent, 50. popolna zmaga pri taroku, 51. glavno mesto Senegala.

NAVPIČNO: — 1. naše obmorsko letovišče, 2. gavran, 3. reka v grškem mitološkem podzemlju, 4. volitka celjske tovarna, 5. italijanski veletok, 6. izdelovalec zvonov, 7. kdro minira, 8. učitelj etike, 9. Društvo inženirjev in tehnikov, 10. kemijski simbol za aktinij, 12. vozarna, klonica, 14. drugače, po domače, 17. moško ime, 19. mačdoba, 21. južni sedež, 22. oblačilo, 24. kljuka, 25. konjski lasje, 27. izbrana družba, 28. žensko ime, 30. izdelovalec preje, 31. sportja, sportost, 32. siba, 33. mogičnik, velikaš, 34. mililo, 35. singular, 37. znamovana smer ali lega, 39. drugo ime za ptica drozga, 41. ujeda, 42. odstop, 44. osvetilna pišča, 45. novomeška tovarna (gospodinski prizomočki), 47. okrajšava za dvojino, 49. ameriško moško ime. J. U.

64

mnenih v greh?«

»Zapeljala! Ali smemo govoriti o zapeljevanju med dvema, ki se ljubita?«

»Nisem prišel, da bi se prerekal s teboj nesrečnica. Prišel sem, da se mi izpoveš in pripraviš svojo dušo na zadnjo uro, ki je blizu.«

Marija je pomolčala, potem je dejala s trdim glasom:

»Izpovedala sem se in moja duša je pripravljena. Ce pa njih, gospod oče, teži vest za tisto kar so mi storili, jim povem, da jim odpuščam. Želim, da bi bila njihova smrt tako lahka, kakor bo mo, a.«

Pogledal jo je, da ji je mraz zagomazel po hrbitu.

»Vidim, da si danes še zakrknjena. Morda ti smrtni strah omehča dušo. Jutri zjutraj, preden te odvedejo na morišče, prideš mi se enkrat.«

Potrkal je na vrata. Tečaji so zaškrpali, temna kute je zaplavljala in ječar je zopet zaklenil vrata.

— Jutri zjutraj!

Marija je nepremično obsedela na klopi in strmeta predse. Kožuh ji je zdrknil iz naročja na tla.

— Jutri zjutraj!

V pozmem popoldnevnu so zopet zarožljali ključi

Nemirno je Marija hodila po jecti. Zopet in zopet so se njene misli vračale k Matiji... »Rešim te, Marija, zanjam!« Upanje je rastlo v njej, volja do življenja. A bližala se je — smrt.

V vratih so zarožljali ključi, tečaji so zacvili in med vratih je stal — pater Jurij.

Vstopil je in ječar je zaprl

ANTON ČEHOV:

Kabina za mladoporočence

Včeraj je bilo videti samo ugajoče luci zapuščenega pristanišča in nebo, ki je bilo črno kot noč. Pihal je hladen, vlažen veter. Nad sabo smo čutili težke oblake, ki so obljubljali dež. Bilo je soporno, čeprav je pihal veter. Mornarji smo se zbrali na dnu ladje, da bi metali kocko. Odmeval je glasen, pijan smeh veselih pomorščakov, pri povedovali smo si šale, nekdo je celo kicirikal.

Od glave do peta me je zgrabilo jeza, kot da imam na temenu nekakšno veliko odprtino, iz katere mi po vsem telesu cuflajo hladne kapljice. Tresel sem se od mraza in od vsega tega, o čemer vam bom sedaj pripovedoval.

Po mojem mnenju je človek na splošno pogan, mornar pa, to je treba priznati, je včasih bolj poganski kot vse na svetu, bolj odvraten od najbolj poganske živali, ki ima vendar lahko opravilo, ker živi zgoj na gonsko. Morda se motim, ker ne poznam dovolj življenja, vendar se mi zdi, da ima mornar več razlogov za odvratnost in sovraštvo kot katerikoli drug človek. Človek, ki lahko vsak trenutek z jambor strmoglav v morje in ga za vedno pogolinito valovi, tega človeka nihče in nič na svetu ne briga, njemu se zaradi ničesar ne mudri na kopno. Došli pijemo žganje, živimo razvratno, ker ne vermo koncu in zakaj so potrebne vrline.

Dvaundvajset nas, ki smo že prestali stražo, smo metali kocko. Samo dva hosta tako srečna, da se hosta naslajala ob redikem prizoru. »Kabina za mladoporočence na naši ladji je nujno dobila svoje goste, na zidovih te kabine pa sta bili samo dve luknici, ki smo jih lahko izkorisili.«

Eno luknico sem zvrnil prav jaz s svetrom in tanko žago, drugo pa je z nožem izdolbel eden mojih tovarisev. Ona sva se s tem ukvarjala več kot teden dni.

»Ena lučnjica je tvoja!«

»Čigava?«

Pokazal je name.

»In druga?«

»Tvojega oceta!«

Moj oče, star grbav pomorščak, z obrazom podobnim posenemu jabolku, je pristopil in me potrepljal po ramenu.

»Danesh, sinko, sva midiva srečna. Ali sišiš? Sreča je istočasno doletela tebe in mene. To mora nekaj pomeniti.«

Nestrpno je vprašal, koliko je ura. Bilo je šestih enajst.

Pričgal sem pipi in odšel na palubo. Bilo je mračno, iz mojih oči pa je sevalo to, kar se je dogajalo v moji duši, ker sem na čremem ozadju noči prepoznał senco. Videl sem tisto, kar je manjšalo moji takrat še mladi duši, toda že izgubljenem življenju.

Okrog polnoči sem mimo greda pogledal v skupno kabino. Mladi mož, pastor, je sedeł za mizo in držal evangelijski. Nekaj starejši, visoki, suhi Angležani, je nekaj razlagal. Njegova mlada, postavna in zelo lepa žena je sedela ob svojem modru pastorju, ne da bi svoje sinje oči odmaknila od njegove svetlobe glave. Po kabini se je sprohajal neki bandnik, debelušast starček z rdečim, odvratnim obrazom. To je

bil mož tiste starejše gospe, s katero se je pastor pogovarjal.

»Pastorji imajo navado, da govorijo po cele ure,« sem pomislil. »Ta ne bo končal do zore.«

Ob enih po polnoči je k meni pristopil oče, me pocukal za rok in rekel:

»Prisi je čas. Odšli so iz skupne kabine.«

Kot vihar sem odhitel po stopnicah navzdol k znanemu zidu. Med zidom kabine in ladjo je bil prazen prostor, ki je bil poln saj, vode in miši. Kmalu sem zasišal težke očetove koračke, ko se je med psovanjem spotikal v vredni in zaboje. Zatipal sem svojo luknico v zidu kabine, potem pa izlekel štirinštiglat zamašek, ki sem ga dolgo rezil. Zagledal sem tanek, prozoren muslim, skozi katerega je k meni prihajala nežna rožnata

svetloba. Hkrati s svetlobo je k mojemu obrazu prihajal tudi vonj bogataške spalnice. Da bi bolje videl zakonsko posteljo, sem moral malo razminkati mušlin, in to sem tudi storil.

Zagledal sem bron, žamet in čipke. Vse je sijalo v rožnati svetlobi. Korak ali dva pred menoj je stala postelja.

»Spusti me k tvoji odprtini,« je rekel oče in me nestrpno drezal v rebra. »Skoz tvojo se boj vidi!«

»Počasi,« sem rekel, »Ne kriči, lahko bi naju slisala!«

Neversta je sedela na robu postelje in njene nožice so se napolnile na krzno. S povešenimi očmi je gledala nekaj na tleh. Pred njo je stal njen mož, mladi pastor. Govoril ji je, toda ne vem kaj, ker je bil ropot ladjiških strojev premičan. Pastor

je govoril ognjevitno, s svetlimi očmi in mahajoč z rokami. Ona ga je poslušala in odkrivala z glavo.

»K vragu, ugriznila me je miš!« je zamrmral moj oče.

Se bolj sem se stisnil k zidu, kot da bi se bal, da mi bo razneslo srce. V glavi sem čutil nekakšen ogenj.

Mladoporočeno sta dolgo nekaj živahnno razpravljala. Nazadnje je pastor padel na kolena in jo, stegnjod roke proti njej, začel prositi. Ona pa je spet odkimala. Tedaj je vstala in začel hoditi po sobi. Po izrazu na njegovem obrazu in po gibih rok sem sklepal, da ji preti.

Mlada pastorjeva žena je vstala iz postelje, se počasi napotila proti zidu, kjer sem stal jaz in se ustavila prav pred mojo odprtino. Stala je nepremično in razmišljala, jaz pa sem z očmi požiral njen obraz. Zdela se mi je, da ji je zelo hudo, da se bori sama s seboj, da se ne more odločiti, medtem ko ji je z obraza sevala jeza.

Nisem mogel razumeti, za kaj gre.

Tako sta stala z obrazom proti obrazu verjetno pet minut. Potem se je vrnila na sredo kabine, počivala z glavo svojemu pastorju, kar je bil vsekakor znak za pristanek. On se je veselo nasmehlil, ji poljubil roko in zapustil spalnico.

Cez tri minute so se vrata zopet odprla in v spalnico je vstopil pastor, za njim pa tisti stari, debelušni Anglež, o katerem sem prej pripovedoval. Anglež se je približal postelji in nekaj vprsal lepotico. Ona je bleda in ne da bi ga pogledala, pritiskala.

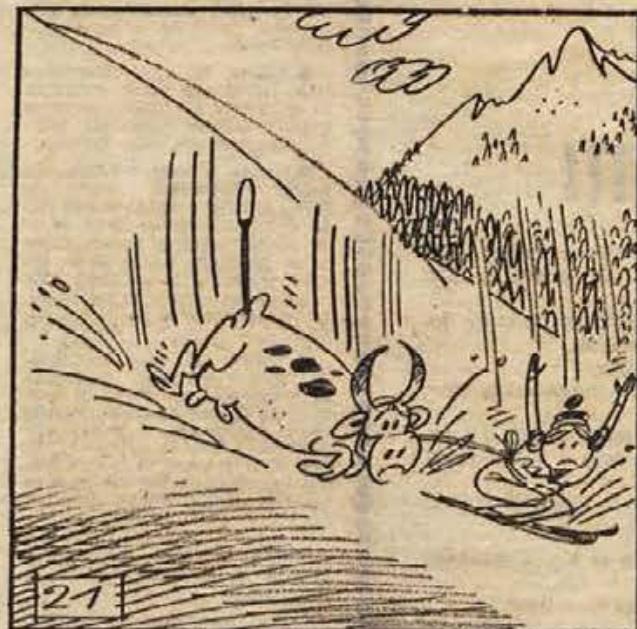
Tedaj je Anglež izlekel iz žete, nekakšen svedenj, verjetno denar, in ga dal pastorju. Ta ga je pregledal, preštel, potem pa se priklonil in odšel. Stari Anglež je za njim zadržal vrata.

Odškočil sem od zida, kot bi se spekel. Ustrašil sem se. Zdela se mi je, da je veter razbil našo ladjo in da tonemo v morske globine. Moj oče, ta pijani, razvratni človek, me je prije za roko in rekel:

»Pojdva od tod! Tega tebi ni treba gledati. Ti si še otrok...«

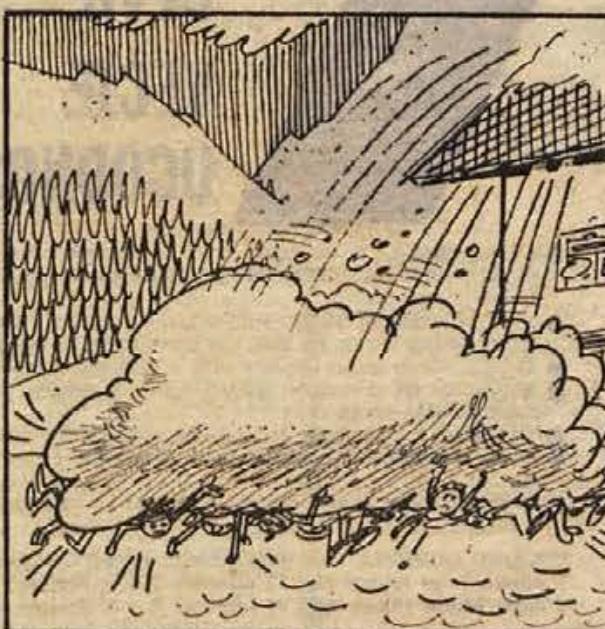
Komaj je stal na nogah. Pomagal sem mu po strilih, polžasto zavijih stopnicah na krov ladje, kjer je že padel prvi jeanski dež.

SKOK V ZAMEYSTVO

21. Marsikaj je že letelo po zraku, od copnic pa do letečih krožnikov, krava in Klara na zimskem nebu pa sta vendarle predstavljali malo posebnost. Množica dobrodušnežev iz vseh dežel, ki je v planinah preganjala svoj dolgčas, je stala pred hotelom in uživala ob nenavadnem prizoru.

Klara in njeni kravici sta lopnili v sneg, množica je zaploskala!

Ni še jasno, ali je bil udarec skakalk v sneg tako močan ali pa je burno ploskanje razgibalo hotelsko zgradbo; poročamo vam, – dragi bračci – lahko le to, da je v tem trenutku mogočna streha hotela spustila na gručo svojih gostov plaz snega! Kletvice v vseh jezikih so odmevale izpod bele gore pred hotelom...

Medtem, ko je hotelsko osebje z lopatami reševalo svoj devizni priliv, sta Paradižnik in

Paradižnica odšla na podstrešje, v svojo sobo. S čajčkom sta zdravila strah, žulj na nogi in utrujenost.

Tih vzčer se je slednjič spustil na bele hribe in na razsvetljeno poslopje hotela; zagonca iz Košate lipe pa sta si naložila polen v kamin – med poleni bi ostro repoterjevo oko zlahka opazilo zlomljene Klarine smuci...

Pridružite se modernim ljudem, ki pijejo

CYNAR

Na podlagi sklepa DS podjetja bo
ZDRUŽENO KMETIJSKO GOZDARSKO PODJETJE KOČEVJE

prodalo na javni licitaciji dne 5. maja 1970 nepotrebna osnovna sredstva iz sklada skupne porabe, in sicer med ostalim:

- 1 osebno vozilo Zastava 1500
- 2 terenski vozili Zastava - Compagnola
- 2 traktorja Zadrugar
- 3 traktorje Ferguson 35
- 1 traktor Ferguson 65
- 1 traktor Landini
- 1 traktorsko krožno žago
- 3 traktorske prikolice
- 7 motorne kosiilnice BCS 127 cm
- 1 kotel Trika
- 1 kultivator
- 1 cisterno za gorivo 5000 l
- 1 ročno črpalko za gorivo
- 1 motorni priklopnik »Benassi«
- 2 vrtalnika (stoječa)
- gospodarska poslopja na območju Struge in Koprivnik
- več tranzistorjev in televizorjev.

Pričetek licitacije ob 8. uri za družbeni sektor, eno uro kasneje za ostale intereseante. Pred licitacijo je položili 10% kavci od izklicne cene osnovnega sredstva.

SERVISNI PREGLEDI
GARANCIJSKA POPRAVILA
NA VOZILIH

**FIAT-ZASTAVA
RENAULT
TAM
MAN**

ZAMENJAVA MOTORJEV
KLEPARSTVO
AVTOLIČARSTVO
VSA DRUGA DELA
OBIŠČITE NAŠ SERVIS!

MOTEL PUTNIK - TREBNJE

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. kvalificirano kuharico ali kuharja
2. ekonomu
3. natakarico
4. dve sezonski delavki

Za vse velja poizkusna doba enega meseca. — Pisne ponudbe pošljite na naslov: Putnik — motel, Trebnje.

VETERINARSKA POSTAJA NOVO MESTO

obvešča kmetovalce, da bo sejem za prašičke v torek, 28. aprila, in ne v ponedeljek.

AB Agraria BREŽICE

LASTNIKI MOTORNIH VOZIL POZOR!

Vse rezervne dele, avto gume, letne in zimske, za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini.

AVTOMATERIAL

V BREŽICAH, Pod obzidjem 32!

OBRTNO PODJETJE ELA — NOVO MESTO

objavlja
prosti delovni mesti:

1. KV ORODJARJA
2. KV STRUGARJA

Kandidati naj pošljajo svoje vloge na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

TRGOVSKO PODJETJE

»DOLENJKA« SPOROČA:

V ponedeljek, 27. aprila, bodo zaprte vse prodajalne.

- 1. maja bodo zaprte vse prodajalne
- 2. maja bosta odprti prodajalni: SAMOPOSTREZBA na Glavnem trgu in MARKET v Bršlju
- 3. maja bodo odprte prodajalne MARKET na Cesti herojev in obe delikatesi na Glavnem trgu

PRODAJALNI KRUHA

na Glavnem trgu in na Cesti herojev bosta zaprta v ponedeljek, 27. aprila, in 1. maja
2. maja odprt od 6.30–10. ure
3. maja odprt od 6.30–10. ure

V ČRNOMLJU:

- 2. maja bo odprta SAMOPOSTREZBA od 7. do 10. ure in POTROSNIK v Semiču od 7. do 10. ure
- 3. maja bo odprta DELIKATESA-BIFE od 7. do 11. ure

Od 1. maja 1970 velja
LETNI OBRATOVALNI CAS

NOVO MESTO:

prodajalne z deljenim delovnim časom bodo odprte od 7.30 do 12. ure in od 16.30 do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure, ob ponedeljkih pa od 8. do 14.30.

NONSTOP prodajalne bodo imeli nespremenjen delovni čas.

OSTALE PRODAJALNE

na območju novomeške in trebanjske občine bodo odprte od 7.30 do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 14. ure.

Dolenjka

**PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!**

Laško pivo

PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE 1970

Odbor za pohod »Po poteh partizanske Ljubljane« razpisuje v počastitev 25-letnice osvoboditve mesta Ljubljana manifestativno tekmovalno prireditve z naslednjim programom:

■ Sobota, 25. april: Manifestativni pohod »Po poteh tovaristva in spominov za moške, ženske in mesane skupine pionirskega odreda osnovnih šol občin Ljubljane.

■ Sobota, 9. maj: Tekmovalni pohod »Partizanski marš« na 25.000 m dolgi proggi za moške ekipe na 8.000 m dolgi proggi za ženske, »štafeta zmage« 3x600 m za mladinske ženske ekipe, ter »Tek prijateljstva« na proggi 4226 m za moške domače in tujne mestne representance in za posameznike.

■ Nedelja, 10. maj: Manifestativni pohod »Po poteh tovaristva in spominov« na 10.000 m dolgi proggi za moške, ženske in mesane ekipe. Manifestativni pohod »Po poteh tovaristva in spominov« na 2000 m dolgi proggi za moške, ženske in mesane ekipe pionirjev in mladine višjih razredov osnovnih šol (od 5. do 8. razreda).

Prijave: Vsebovati morajo ime in priimek in letnico rojstva na stopajajočega zdravstveno potrdilo, navedbo tekmovalne kategorije.

Prijave sprejemajo na naslov: Odbor za pohod »Po poteh tovaristva in spominov«, Ljubljana, Komenskega 7. Prijave bodo sprejemali do 30. aprila.

PRI VARČEVANJU DEVIZ VEČJE UGODNOSTI!

- Vaši prihranki deviz doma niso na varnem. Na deviznem računu pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI pa se jim nima kaj zgoditi. Se več! Dobili boste obresti!
- Pred potovanjem ali pred odhodom na delo v inozemstvo ne pozabite odpreti devizni račun, na katerega boste vlagali svoje prihranke.
- Devizni račun lahko odprete tudi s pismom iz inozemstva.
- Prihranke na deviznem računu lahko namensko varčujete za novo hišo, stanovanje in drugo.
- Za denar na deviznih računih in njegovo prostot uporabo jamči država.
- Dvigi in pologi ter nakazila deviz so mogoči v vsakem času v neomejenem znesku.
- S prihranki na vašem deviznem računu lahko razpolagajo tudi vaši najozajši sorodniki, ce jih pooblastite.

UGODNE OBRESTI: brez odpovednega roka 5% v devizah in 1% v dinarjih; z odpovednim rokom nad 12 mesecev 7% v devizah;
z odpovednim rokom nad 24 mesecev 7% v devizah in 0,5% v dinarjih.

TAJNOST DEVIZNIH RACUNOV JE ZAJAMČENA PO ZAKONU.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILICA NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspoziturama
v Metliki in Trebnjem

Frutella

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKOLEDAR

Ponedeljek, 24. aprila — Jurij
Sobota, 25. aprila — Marko
Nedelja, 26. aprila — Zdeslav
Ponedeljek, 27. aprila — Ustano.
vilec OF
Torek, 28. aprila — Pavel
Sreda, 29. aprila — Robert
Četrtek, 30. aprila — Katarina

KINO

Brezanica: 25. in 26. 4. italijanski film »V pistol za brate Mac Gregor.

Brežice: 24. in 25. 4. ameriški barvni film »Taras Bulbas. 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Deleže z revolverjem. 28. in 29. 4. italijanski barvni film »Sudne dane.

Cričnje: Od 24. do 26. 4. ameriški barvni film »Jesen Cesenov. Od 27. do 30. 4. jugoslovenski barvni film »Bitka na Neretvi.

Kočevo: »Jadrani; Od 24. do 26. 4. ameriški barvni film »Poslednji vlak iz Katanje.

Sodražica: 25. in 26. 4. italijanski barvni film »Ringov povratak.

Sentjernej: 25. in 26. 4. ameriški barvni film »Grafica iz Hong Konga.

Trebje: 25. in 26. 4. angleški barvni svetovni film »Ned generalova.

Novo mesto: 27. in 28. 4. ameriški barvni film »Tako se ne deša s denarom. 29. in 30. 4. španski barvni film »Proces o neki zvezdi. — POTUJOCI KINO NOVO MESTO: Od 23. do 29. 4. domači film »Kozarac.

Ribnica: 25. in 26. 4. ameriški barvni film »Poslednji vlak iz Katanje.

Sodražica: 25. in 26. 4. italijanski barvni film »Ringov povratak.

Sentjernej: 25. in 26. 4. ameriški barvni film »Grafica iz Hong Konga.

Trebje: 25. in 26. 4. angleški barvni svetovni film »Ned generalova.

PREKLICI

Neja Kokir, Gor. Straža, blok 75. Straža, oponazjam vsakost, ki bi širil o meni in moji družini nesrečne govorice, da ga bom sodno preganjala.

Janez Stražnar, Dol. Ponikve 7, Trebnje, prepovedujem vožnjo, hodo in pašo kočko po vseh mojih parselah, poseben pa na Trzinah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Jože Arelci, Mačkovec 1, Suho pri Metliki, prepovedujem pašo in preganjene živine po košenici pod vasjo Gradnik. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Preklejem vse, kar sem govoril zoper tov. Marjan Jaločev in Ivana Planinc, da je nesrečna in da je vse bilo zagovoren brez vsakršne podlage in izključno le v sali. Opravljem se za povzročaj.

Preklejem vse, kar sem govoril zoper tov. Marjan Jaločev in Ivana Planinc, da je nesrečna in da je vse bilo zagovoren brez vsakršne podlage in izključno le v sali. Opravljem se za povzročaj.

Aprilsko vreme v starih pregovorih

(10. aprila) Svetga

Tiburtija polje zeleno, dobra bo let'na, zrnje jekleno. — (20. aprila)

Kol'kor dni so žabe pred svetim Jurjem religale, tol'ko dni po svetim Jurji bodo molcale. — (30. aprila) Dež pred velikitavnem isto noč: pride dobra let'na v pomoč. — Prezgodej toploja: potlejnjna mrzota! — Malitava če grmi, slane več se batit.

LUNINE MENE

28. 4. ☽ ob 18.18

5. 5. ☽ ob 15.51

13. 5. ☽ ob 11.26

cene posledice in se lepo zahvaljujem, ker sta odstopila od nadaljnje tožbe. Ivan Jurečič, Žadovinek pri Krškem.

Jože Berus, Gor. Globocel 10, Mizna pre, prepovedujem pašo kočko in hojo po vseh mojih parselah, poseben pa na Trzinah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Preklejem vse, kar sem govoril zoper tov. Marjan Jaločev in Ivana Planinc, da je nesrečna in da je vse bilo zagovoren brez vsakršne podlage in izključno le v sali. Opravljem se za povzročaj.

V SREDISCU SENTJERNEVJE ob glavni cestni pridom enostransko hišo z garajo in dvoriščem Spodnji prostori hiše so primerni za lokal: Darinka Filipič, Sentjernej 5 na Dolenjskem.

PRODAM manjšo stanovanjsko hišo z nekaj sadnega vrta. Primerno za upokojence; 400 m od ceste ali 15 minut do avtobusne postaje. Voda je izraven, elektrika v hiši. Cena 50.000 din.

Drago Perec, Kobile 5, Leskovac pri Krškem.

VINOGRAD (39 a) z zidanico, primerno za stalno bivanje, s kuhinjo, spalino, balkonom, dvema kletema, vodnjakom, elektriko in investiranjem v Doblicki gori pri Cmromiju ugodno prodam. Antonija Pere, Cmromelj, Kolodvorska 7.

PRODAM GOZD blizu Sentjanja Naslov v upravi lista (913/70).

PRODAM posestvo 12 ha ob cesti Sevnica-Planina. Ivan Gnidica, Predgorje, Zubukovje pri Sevnici.

PRODAM HISO z 25 ar zemlje v Sentilenartu. Jane Zorko, Trebet 50, Antec.

HIFE: novo adaptiran, na programi točki, takoj odam v način Anica Buljan, Buje. Masini 1.

PRODAM tako vsejivo dvosobno komforitno centralno ogrevano stanovanje v Ljubljani. Ogled vinski dan od 16. do 18. ure, Anica Buljan, Ljubljana-Vič, Viška 49 C, II. vhod, II. nadstropje 11.

PRODAM endoršinsko stanovanjsko hišo, vsejivo po dogovoru. Hisa je komunalno opremljena. Po želji kupca prodam ločeno od hiše tudi manjši sadni vrt in njivo. Osebno se oglašate v poslovnem popolitankem času, po telefonu po določnine na 21.36 Novo mesto Povle, Otocet 26, Otocet 50, Kranj.

PRODAM skoraj novo kozmetično Alpina, skedenj v motorno Skopulinico, nahrbino, Levač, vse v zelo dobrem stanju. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM motorno kozmetično Alpina, skedenj v motorno Skopulinico, nahrbino, Levač, vse v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM skoraj novo kozmetično BCS diesel z diferencialom, mlatilico s tresali, in reto v zelo dobrem stanju ter stanom. Stanislav Starič, Staričev vrh 7, Šentjur.

PRODAM